

Alvdal kommune

Årsbudsjett 2016

Økonomiplan
2016-2023

Med vedtatte obligatoriske budsjettskjemaer i kap. 6.2 (sidene 91-98)

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Innhold

1.	Innledning	Side	2
2.	Alvdalssamfunnet	Side	4
3.	Budsjettforutsetninger, fellesinntekter, gjeld og finans	Side	10
4.	Investeringer	Side	17
5.	Drift	Side	28
6.	Vedtatte hovedtall i obl. budsjettskjema	Side	81

Innledning

Rådmannen legger med dette fram sitt forslag til årsbudsjett 2016 – Økonomiplan 2016 – 2023, for Alvdal kommune. Budsjett – og økonomiplanforslaget tar utgangspunkt i statsbudsjettets føringer, kommunens overordnede styringsverktøy som kommuneplanen, forprosjekt «ny barneskole m/ kulturdel og flerbrukshall, omstillingsprosjekter innen PRO, overordnet styringskort samt inneværende års opprinnelige budsjett og årets justerte budsjett.

Alvdal kommune står foran en utfordrende tid mht økonomi og tjenesteproduksjon. De samfunnsmessige parametere for Alvdal som lokalsamfunn er positive. Folketallet er stabilt, fødselstall er gode og næringslivet er aktivt og sørger for mange arbeidsplasser. Alvdal kommune har høy score på målinger av sin kommunale tjenesteyting.

Hovedtrekk – Budsjett 2016

Rådmannens forslag til budsjett 2016 legges fram med en avsetning til disposisjonsfond på kr 2.450.000, samt en avsetning til bundet investeringsfond på kr 1.860.000. Av vesentlige endringer innen tjenestene for 2016, nevnes et økt driftsnivå innen barnehage som følge av forventet økt antall barn fra høsten 2016. Innen barneskolene videreføres helårseffekten av diverse reduksjoner vedtatt i budsjett 2015. Alvdal ungdomsskoles ramme reduseres i med henblikk på større grad av sammenslåing av undervisningen på parallelle trinn. Innen PRO øker tjenestebehovet, men driftsutgiftene til dette holdes tilnærmet uendret som følge av effekt av omstilling. Alle enheter kompenseres for forventet økt lønns – og prisvekst. Det foreslås investeringer på 78 mill. kroner. Økt låneopptak vil være 50,7 mill.kroner. I hovedsak er investeringene knyttet til ny skole og flerbrukshall, vei – og infrastrukturtiltak knyttet til Steia – gata, Skurlaget og Steimosletta, samt diverse vedlikehold.

Hovedtrekk – Økonomiplan 2016 - 2023

Etter endt administrativ prosess med årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016 - 2023, legger nå rådmannen fram et forslag som innebære svært store tiltak og endringer i kommunens framtidige drift. Det foreslås investeringer på 256 millioner kr fordelt på de neste 3 årene. Lånegjelda vil som følge av dette mer enn doble seg fra det den er nå, noe som fører til ei økning i finansutgiftene på ca. 8,2 mill. kr fra 2016 til 2019. Foruten et forslag om økt eiendomsskatt på hus og hytter opp til høyeste lovlige sats som er 0,7 % fra og med 2018, må resten av de økte finanskostnadene dekkes inn ved reduksjon i drift. En del driftsreduksjoner kommer på flere områder som en naturlig konsekvens av de planlagte investeringer, samt planlagte omstillinger innen PRO. Men ytterligere driftsreduksjoner er foreslått, og vil kunne oppleves som en betydelig reduksjon i tjenestenivå. Rådmannen mener det framlagte forslaget skal være realistisk, men usikkerhet vil det alltid være. Usikkerheten vil først og fremst være knyttet til de store investeringene som skal gjennomføres. Å ha tilstrekkelig og riktig

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

kompetanse i prosjekt og utbyggingsfase vil her være avgjørende for å redusere risikoen. Innen drift vil det kreve mye av administrasjonen å gjennomføre alle driftsreduksjoner som skal gjennomføres. Også her handler det mye om kompetanse. Men aller viktigst er likevel holdningene. Holdningene til at kommunen må evne og omstille seg for framtida. Og at omstilling kan bety utfasing av oppgaver som kommunen tidligere har utført til fordel for nye oppgaver. Vi må også, administrativt og politisk, samkjøre forventningene til hva som er «godt nok». Med den foreslåtte økonomiplanen, vil det være umulig å opprettholde tjenesteomfanget på de ulike områdene kommunen har ansvaret for. Men det skal likevel være et mål å opprettholde tjenestekvaliteten innen viktige områder som helse, omsorg og skole.

Rådmannens vurdering er imidlertid at Alvdal kommune er godt i gang med å bli en omstillingsdyktig kommune, men at gode prosesser nødvendigvis tar tid. Slik sett er vår kommune heldig stilt, da vi er i en økonomisk situasjon som faktisk gir oss tid og rom for dette. Og vi er heldige fordi omstillingene kommer på bakgrunn av nye framtidsrettede tiltak i stedet for tilpasninger til befolkningsnedgang, som er et vanlig scenario i mange distriktskommuner.

Slik økonomiplanen nå presenteres, legges det opp til et formidabelt løft for Alvdalssamfunnet. Ny skole og flerbrukshall er forhåpentligvis et sterkt medvirkende bidrag til at Alvdal i framtida vil bestå som et attraktiv lokalsamfunn for den oppvoksende generasjon og at kommunen gjennom dette har gjort et riktig valg for å sikre opprettholdelse og helst en økning av innbyggertallet i framtida. I den nye skole og hallen planlegges det nye møtestedet for «unge og gamle», både på dagtid og kveldstid. Skoledrift, sfo, kultur og idrett samlet på ett sted i nye lokaler, vil forhåpentligvis gi Alvdøler et svært positivt løft i hverdagen.

Fokusområder 2015

Daglig drift i en omstillingsperiode

Til tross for at både budsjett og økonomiplan legger opp til store tiltak og omstillinger, er det desto viktig å ha fokus på den daglige driften. Presset på tid og kapasitet er merkbart økende. Blant annet gir dette seg utslag på ledernivå, men også nedover i organisasjonen. Enhet kommunalteknikk vil få et meget stort arbeidspress relatert til investeringer. Innen skole og PRO vil den kommende tiden bli preget av omstillinger som krever mye av mange. I en fase der det vil bli gjennomført nedbemanning, vil dette være en påkjenning, både for enkeltpersoner men også for organisasjonen som helhet. For å møte denne utfordringen, er god ledelse et avgjørende moment. Ledelsen i kommunen utøves av 3 nivåer, enhetsledelse, rådmannen og kommunestyret. For kommunestyret vil det være viktig å erkjenne at det i den kommende perioden ikke vil være administrativ kapasitet for å kunne håndtere mange nye politiske bestillinger, utredninger etc. For rådmannsnivået vil det være viktig å sikre at organisasjonen som helhet mestrer de oppgavene den står ovenfor, samt å være et åpent og kommunikativt bindeledd mellom administrasjon og kommunestyre. For enhetslederne vil det kreves en økt grad av delegering og prioritering for å sikre tid til styring og ledelse. For alle tre nevnte ledelsesnivåer, vil prioritering være den viktigste nøkkelfaktoren. Man kan ikke gjøre alt på en gang.

Flyktninger

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Alvdal kommune vil på linje med alle andre norske kommuner bli påvirket av flyktningkrisen som nå utspiller seg i Europa og for så vidt resten av verden. Ettersom Alvdal kommune ikke er i besittelse av egnede lokaler, har det ikke blitt opprettet asylmottak i kommunen. Men at Alvdal som kommune må forberede seg på økt bosetting og integrering av flyktninger i de kommende årene, er en kjensgjerning. Alvdal kommune har siden 2010 opparbeidet den flyktningetjenesten vi har i dag. Organisatorisk er flyktningetjenesten underlagt Alvdal ungdomsskole. Det er avsatt en beskjeden ledelsesressurs til dette for enhetsleder ved ungdomsskolen. Når nå behovet for integrering og bosetting øker så formidabelt som den siste tiden viser, vil rådmannen signalisere et tydelig behov for endring av kommunens arbeid med bosetting. Kommunens administrasjon og organisering på området må endres, for og i større grad å kunne takle økt arbeidsmengde, men også sikre større grad av samhandling innen kommunen. Det må også søkes nye løsninger som sikrer økt kapasitet mht flyktningeboliger, og at dette gjøres på en måte som er bærekraftig sett i forhold til kommunens økonomi. Samtidig må man ta ansvaret og være bevisst på at økt bosetting av flykninger vil gi langtids kostnadsøkninger for kommunen. Dette er imidlertid naturlig. Man kan ikke forvente at flyktninger har samme forutsetninger for å komme seg i arbeid og utdanning som de som er vokst opp i Alvdal. På en annen side vil økt bosetting av flykninger være en svært viktig ressurs for framtiden. Men viktigst av alt, er vårt moralske ansvar for å dele av våre goder og vårt demokrati med andre som lider under nød, redsel og krig.

Alvdal 29.11.2015

Erling Straalberg
rådmann

2 Alvdalssamfunnet

2.1 Trekk ved Alvdalssamfunnet

2.1.1 Befolkningsutvikling og -sammensetning

Antall innbyggere bosatt i Alvdal kommune er viktig med hensyn til størrelsen på skatt og rammetilskudd som tilfaller Alvdal kommune. Alderssammensetningen, det vil si antall personer i ulike aldersgrupper, er også viktig både for uttellingen i rammetilskuddet og for skatt. Skal kommunen klare å opprettholde et tilsvarende tjenestetilbud som i dag er det av stor betydning at befolkningstallet ikke synker nevneverdig. Alvdal har i mange år hatt et stabilt folketall på omkring 2.400, noen år litt under 2.400 og andre år litt over. Pr. 1. juli 2015 var det 2.418 personer registrert i folkeregisteret som bosatt i Alvdal. Tabellen under viser befolkningsutvikling og sammensetning i ulike aldersgruppe de siste 4 år.

Befolkningen i Alvdal etter aldersgrupper:

	Totalt	0-5 år	6-15 år	16-66 år	67-79 år	80-89 år	89 år -
Pr 01.01.11	2 445	171	325	1 523	247	156	23
Pr 01.01.12	2 431	169	324	1 516	247	146	29
Pr 01.01.13	2 449	183	327	1 523	246	141	29

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Pr 01.01.14	2 432	184	324	1512	247	137	28
Pr. 01.07.15	2 418	189	322	1500	253	128	27

2.1.2 Boligbygging

År	Antall tillatelser for oppføring av nye bolighus
2008	12
2009	6
2010	7
2011	4
2012	5
2013	9 (herav 8 boenheter TFF)
2014 (pr 1. 11)	8 (Herav 5 leiligheter)
2015 (pr.)	0

Tabellen viser hvor mange tillatelser som ble gitt for oppføring av nye bolighus i perioden 2008-2015. Tallet kan gi en indikasjon på aktivitet i bygningsbransjen og si noe om behovet for disponible tomter. Husbyggingen har fulgt de økonomiske konjunktorene så langt på 2000-tallet. Tallene sier imidlertid ikke noe om hvor avgjørende plassering, pris og øvrig infrastruktur vil være for utbyggingstempo.

2.1.3 Arbeidsliv/pendling

Tall hentet fra SSB.

År	Antall pendlere fra Alvdal	% av befolkning som pendler	Antall som arbeidet i Alvdal	Antall sysselsatte i alt
2008	385	29,3 %	929	1 314
2009	394	29,7 %	932	1 326
2010	424	31,6 %	917	1 341
2011	404	30,5 %	921	1 325
2012	407	31,1 %	901	1 308
2013	391	30,1 %	906	1 297
2014	393	30,7 %	887	1.280

Hovedvekten av de som pendler, pendler til lokalt regionsenter, Tynset. (Ca 60-70 % av alle pendlere). Dersom man sammenligner pendlerstatistikk med flyttemønster kan en se antydninger til at flytting skjer til de områdene som pendlingen er størst.

År	Arb.ledige u. 19 år	Arb.ledige 20-24 år	Arb.ledige totalt
Sept 2008	0	0	6
Sept 2009	0	1	4
Sept 2010	2	5	22
Sept 2011	1	3	18
Sept 2012	0	4	10
Sept 2013	0	3	10
Sept 2014	1	2	8
Sept 2015	1	1	13

Tallene viser en stabil trend i antall arbeidsledige det siste året, totalt. Det er fortsatt grunn til å ha fokus på å få unge folk inn i arbeid.

2.1.4 Flytting

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	Innflytting	Utflytting	Netto innflytting
2007	88	105	-17
2008	64	83	-19
2009	104	73	31
2010	114	109	5
2011	86	97	-11
2012	92	79	13
2013	68	90	-22
2014	70	91	-21

Tallene viser at utviklingen i 2008, 2009 og 2010 var positiv, mens tallene for 2011 er negative. I 2012 var utviklingen igjen positiv, mens den er negativ igjen i 2013 og 2014. Det fremkommer også av statistikken at det er forholdsvis mange som flytter inn og ut av kommunen hvert år. Ser man videre på tallene skjer flyttingen hovedsakelig fra kommunen til regionale befolkningssentra. For den langsiktige utviklinga vil det være like viktig for kommunen å hindre fraflytting som å legge til rette for tilflytting.

2.2 Kommunen som utviklingsaktør og tilrettelegger

2.2.1 Overordnet planarbeid

Kommuneplan

Gjeldende kommuneplan for Alvdal ble vedtatt i 2009. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsverktøy hva gjelder utvikling og arealbruk for kommunen som helhet. Dette skal sees i et perspektiv der den økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen samordnes. En kommuneplan består av en tekstdel (samfunnsdel) og en arealdel. Tekstdelen er det overordnede dokumentet, og vil være det styrende dokumentet i planen. Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende, og gjenspeiler kommuneplanens tekstdel i form av kart over de arealer der ønsket utvikling er tegnet ned. Kommuneplanens arealdel vedtatt i 2009 dekker hele kommunens arealer bortsett fra området ved Savalen, og arealet som ny kommunedelplan Alvdal Tettsted ble vedtatt for 29.09.11 For området ved Savalen er det igangsatt arbeid med utarbeidelse av en felles kommunedelplan for Alvdal og Tynset. Kommuneplanens samfunnsdel gir følgende mål:

- Alvdal skal i perioden 2007 – 2020 ha en moderat og jevn stigning i folketallet, tilsvarende 0 – 0,5 % pr. år eller 0 – 12 innbyggere pr. år.
- Alvdal skal styrke sin nåværende rolle i det regionale arbeidsmarkedet, med videre utvikling av arbeidsplasser innenfor næringsmiddelindustri og treforedling / trebearbeiding.
- Det skal oppmuntres til kreativitet, initiativ og ideer; blant annet til utvikling av andre og nye typer arbeidsplasser.
- Alvdal skal øke produksjonen innenfor tradisjonelt landbruk og nye produksjoner, der mjølkeproduksjon fortsatt skal være bærebjelken. Det skal legges til rette for å utvikle nye tilleggsnæringer, for eksempel innenfor opplevelsesturisme og reiseliv. Landbrukets betydning med tanke på å opprettholde kulturlandskap og lokal identitet skal tydeliggjøres.
- I Alvdal skal det være tilstrekkelig tilgang på boliger eller boligtomter som dekker alle typer boligbehov. Gode og varierte bomuligheter skal tydeliggjøres som et fortrinn.

Årsbudsjettt 2016 og økonomiplan 2016-2023

- Alvdal skal ha en kommunal tjenesteyting som gir gode rammer for bosetting og ytterligere vekst.
- Alvdals status som trygt lokalsamfunn, samt erkjennelsen av hva en slik status innebærer i praksis, skal videreutvikles og styrkes.
- Alvdal skal ha et rikt og allsidig organisasjonsliv der det legges vekt på at alle kan delta. Rapporter år etter år som viser at Nord-Østerdalskommunene og Alvdal scorer høyest på trivsel og levekår i Hedmark bør legges vekt på for å gjøre Alvdal attraktivt. Det må legges vekt på at friluftsliv, idrett, musikk og øvrig kulturliv har gode anlegg og gode arbeidsforhold med basis i frivillig innsats, at det stimuleres til massedeltakelse, og at dette virker forebyggende på både fysisk og psykisk helse.
- Det skal arbeides aktivt for å etablere Alvdal som en merkevare innenfor reiseliv. Alle de positive kvalitetene ved lokalsamfunnet Alvdal skal synliggjøres i større grad. Det er stedet og merkevaren Alvdal som skal utvikles og markedsføres som reisemål.
- Satsingen på reiseliv skal styrke tettstedet Alvdal, herunder detaljhandel og servicetilbud i sentrum. Nær tilknytning til tettstedet skal være et fortrinn for reiselivssatsingen. Det skal legges opp til løsninger som er kompakte, med korte avstander mellom ulike tilbud.
- Utvikling av reiselivsprodukter skal skje med basis i lokal historie og kultur, samt lokale natur- og kulturlandskapsressurser. Kjell Aukrust's arbeider symboliserer og formidler "folkesjela" i Alvdal på en treffende måte og bør derfor brukes aktivt for å utvikle merkevaren Alvdal og ulike opplevelseskvaliteter.
- Videre satsing på reiseliv skal bygge opp omkring eksisterende reiselivstilbud i Alvdal som for eksempel Aukrustsenteret. Samtidig skal det stimuleres til etablering av nye aktivitets- og opplevelsestilbud.
- Reiseliv som tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk skal videreutvikles.
- Det skal tilrettelegges bedre for fritidsfiske og utnyttelse av utmarksressurser i Alvdal.
- Antall overnattingsplasser i Alvdal skal økes.
- Antall fritidsboliger skal økes, og skal etableres på en slik måte at de inngår som en integrert del av det totale reiselivstilbudet i Alvdal.
- Avgjørelser og valg som har betydning for hvordan natur- og ressursgrunnlaget i Alvdal forvaltes, skal baseres på langsiktighet, helhetstenkning og kunnskap, herunder miljø- og klimahensyn.
- Alvdal skal ta et særlig forvaltningsansvar for villreinstammen i Alvdal Vestfjell. I leve- og influensområdet skal hensynet til villrein og øvrig biologisk mangfold prioriteres høyt.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

- Kulturarven skal forvaltes på en slik måte at arven blir tatt vare på og brakt videre. Alvdal skal bruke sin kulturarv aktivt som en ressurs for verdiskaping og lokalsamfunnsutvikling. Kunnskapen om Alvdals kulturarv skal utvikles og spres.
- Dyrket mark skal forvaltes på en langsiktig og bærekraftig måte. I planperioden ønskes minst mulig dyrka mark omdisponert til andre formål.
- En ønsker et fortsatt åpent kulturlandskap og aktive seterbruk, blant annet som grunnleggende elementer i utvikling av et reiseliv basert på opplevelsesturisme.
- I Alvdals arealforvaltning skal det være høy bevissthet om den geologiske historien, herunder sammenhenger mellom geologi, landskapsformer og flora.
- En tilstrekkelig andel av Alvdals totale grusressurser skal benyttes til å dekke kommunens og regionens behov for grus som nødvendig byggeråstoff.
- I forvaltningen av Alvdals vassdrag skal det være høy bevissthet om vassdragenes flerbruksverdi; herunder landskapselement, ressurs for rekreasjon / friluftsliv, energiproduksjon, vannforsyning, biologisk mangfold m.v.
- Potensialet for å dekke deler av det framtidige behovet for kraft ved mikro- og minikraftverk skal utredes og vurderes.
- Kommunens planarbeid skal ha en langsiktig strategi for gjennomfartsåre i bygda.

Kommunedelplan for Alvdal Tettsted.

Kommunestyret vedtok 29.09.11 kommunedelplan for Alvdal Tettsted. Planens overordnede målsetninger er:

- Alvdal tettsted er et attraktivt bygdesenter både for bosetting og etablering av arbeidsplasser.
- Steia handelssentrum er styrket gjennom handel, service, boområder og fritidsaktiviteter.
- Aksen Grindegga – Steia – Steimosletta (det sentrumsnære området) er styrket gjennom helhetlige grep med hensyn til etablering og kommunikasjon.

Kommunedelplan for klima og energi.

Kommunestyret vedtok 27.05.10 kommunedelplan for klima og energi. Hovedmålsettingen for planen er en reduksjon av klimagassutslippene med 8600 tonn CO₂-ekvivalenter i Alvdal innen 2020. Det opprettes et klima- og energifond som har til formål å finansiere klima- og energiltak på kommunale anlegg. Rådmannen er delegert myndigheten til bruk av fondet ut fra gjeldende klimaplan. Kommunestyret avsetter ved budsjettbehandlingen det enkelte år midler til fondet. Målet er å avsette én prosent av vedtatt skatteanslag for det enkelte år. Tiltaksdelen ble revidert første gang i forbindelse med utarbeidelse av budsjett 2011. Alvdal kommune er godkjent Miljøfyrtårn kommune.

Økonomiplan

Kommuneloven stiller krav til utarbeidelse av økonomiplan for minimum de neste 4 årene.

§ 44 i kommuneloven lyder slik:

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.

2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgi innstilling som nevnt.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i økonomiplanen.
8. Økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet til orientering.

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

Planen inneholder en tematisk og helhetlig beskrivelse av ønsket utvikling hva gjelder idrett og friluftsliv. Tilrettelegging av fysisk aktivitet for alle grupper i befolkningen er vektlagt i planen. Planen er gjeldende for perioden 2004 – 2008, det er ikke gjennomført rullering de senere år. Handlingsplanen for anlegg ble rullert i januar 2012.

Andre viktige tema-/virksomhetsplaner:

- Handlingsplan for landbruket i Alvdal.
- Rehabiliteringsplan for Alvdal kommune
- Alvdal, en trygg, skapende og framtidsretta læringsarena for alle.
- IKT-strategi for Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner.
- Arkivplan fra 2008.
- Psykiatriplan 2012 – 2015
- Interkommunal rusmiddel politisk handlingsplan, samt rusmiddel politisk tiltaksplan fra 2010.
- Beredskapsplan/ Kriseplan

2.2.2 Regionalt samarbeid

Alvdal kommune er medlem i Regionrådet for Fjellregionen. Regionrådet for Fjellregionen er en viktig interkommunal møteplass, der politisk ledelse i alle kommunene i regionen kommer sammen og møtes jevnlig. Dette har vært medvirkende årsak til at regionen har kommet opp med mange gode interkommunale samarbeidsløsninger de siste årene. Det er også en viktig møteplass der viktige utviklingsoppgaver tas tak i. Hovedprioriteringene til Regionrådet er:

- Næringsutvikling
- Rekruttering
- Kompetanseutvikling
- Infrastruktur

Det er satt i gang regionale tiltak under flere av disse områdene. Det jobbes med næringsutvikling gjennom det store Interreg-prosjektet "Hjertet i Skandinavia", satsing på småfenæringen gjennom midlene som tidligere gikk til Bioforsk Sæther og det er igangsatt

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

arbeid med å etablere Tynset og Røros som motorer i regional utvikling i Fjellregionen. Dette for å nevne noe.

Infrastruktur er det aller viktigste satsningsområdet til Regionrådet, der svært mye tid og ressurser går med til å drive lobbyvirksomhet først og fremst for RV3 og Rørosbanen, men også for Røros flyplass og en mulig framtidig høyhastighetsbane gjennom Østerdalen.

I tillegg til dette deltar Alvdal kommune gjennom Regionrådet for Fjellregionen i følgende forum:

- Partnerskap for reiseliv i Hedmark
- Regionalt partnerskap (Hedmark fylkeskommune, fylkesmannen i Hedmark, Høgskolen i Hedmark, Innovasjon Norge, Statens Vegvesen, regionrådene m. fl.)
- Det store Fjellregionsamarbeidet (samarbeid om fjellpolitikk mellom fjellregionene i Hedmark, Oppland, Sogn og Fjordane, Telemark og Buskerud).
- Euromontana (internasjonalt fjellregionsamarbeid).

Dette er forum der en både har mulighet til å påvirke sentrale beslutningstagere, og i Euromontana til å høste erfaringer. Disse forumene er delvis ikke åpne for deltagelse av enkeltkommuner, og delvis ville det blitt for krevende å delta som enkeltkommune.

2.2.3 Næringsutvikling

Alvdal kommune har ikke ansatte som utelukkende jobber med næringsutvikling. I egen organisasjon er det i hovedsak rådmann og assisterende rådmann som har tatt seg av saker relatert til næringsutvikling, i tillegg til enhet landbruk og miljø. Det kjøpes ekstern kompetanse, blant annet fra Vingelen Utvikling, for å følge opp enkeltsaker. Som en del av prosjektet Tynset og Røros som motorer i regional utvikling i Fjellregionen er det ansatt to medarbeidere innen næringsarbeid der den ene skal ha kontor på Tynset og den andre på Røros. Plattformen for disse stillingene skal være strategisk næringsplan og saksutredningen fra rådmannsforumet, mens det operative lederansvaret skal ligge hos regionrådgiveren.

2.2.4 Frivillighet

I Alvdal er det om lag 80 ulike lag og foreninger. Arbeidet som utføres i lag og foreninger spiller en meget stor rolle for det totale kulturtilbudet i kommunen. Bare innen musikk og idrett er det over 20 ulike foreninger. Blant disse kan nevnes flere sangkor, musikkorps, idrettslaget, skytterlaget og turforeningen som til sammen har en formidabel medlemsmasse. I tillegg til den kulturelle betydningen av disse foreningene, er det verdt å peke på den betydning som disse utgjør med tanke på bokvalitet og sosiale nettverk i kommunen.

3 Budsjettforutsetninger, fellesinntekter, gjeld og finans

3.1 Budsjettforutsetninger

Lønnsvekst:

Helårsvirkning i 2016 av lønnsoppgjørene i 2015 er beregnet til 3,9 mill. kr inkl. sosiale utgifter. Virkningen i 2015-budsjettet er beregnet til 2,15 mill. kr. Rådmannen anslår neste års lønnsoppgjør til 4,0 mill. kr som avsettes på sentral post i budsjettet. Sammen med et overheng på 1,75 mill. (3,9 mill. minus 2,15 mill. kr) betyr dette en anslått lønnsvekst fra 2015 til 2016 på 5,75 mill. kr (inkl. sosiale utg.) som utgjør om lag 4,7 % av lønnsmassen.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Prisvekst:

Rådmannen legger til grunn en gjennomsnittlig prisvekst fra 2015 til 2016 på kjøp av varer og tjenester på 2,0 %. Enhetenes budsjetttrammer er kompensert fullt ut for dette. De er tilført kr 980.000 til dekning av prisvekst i 2016.

Pensjonspremie og premieavvik:

Kommunen betaler årlig inn en pensjonspremie til sine pensjonsleverandører. Samtidig beregnes netto pensjonskostnader som regnskapsføres på grunnlag av et sett kriterier som fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Netto pensjonskostnader har til nå vært lavere enn de faktiske pensjonspremiene som kommunen har betalt inn. Differansen mellom innbetalt premie og netto pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i regnskapet. Siden oppstart av denne ordningen i 2001 og frem til i dag, har effekten medført en fiktiv inntektsføring nesten hvert år i regnskapet. Det akkumulerte premieavviket skal frem i tid kostnadsføres (amortiseres) i regnskapet i henhold til gjeldende amortiseringsprinsipper. Premieavvik ble opprinnelig innført for at kommunene over tid skulle få en jevnere utvikling av pensjonskostnadene. Alvdal kommune har helt siden 2001 amortisert premieavviket i sin helhet i regnskapsåret etter at premieavviket oppstod. Premieavviksbeløpet har blitt avsatt til fond i regnskapsåret det har oppstått. Disse fondsmidlene har blitt benyttet året etter til å finansiere utgiftsføringen av premieavviket. 1 års amortisering gir mer ujevn pensjonskostnad enn det flere års amortisering gir, noe som gir utslag både på brutto driftsresultat, netto driftsresultat og det regnskapsmessige mer- eller mindreforbruket, jfr. revisjonsrapporten «Bærekraftig i økonomisk utvikling og status i Alvdal kommune».

Arbeidsgiveravgift:

Alvdal kommune tilhører sone 3 der avgiftssatsen er 6,4 % (har vært uendret i mange år).

3.2 Fellesinntekter

3.2.1 Skatt og rammetilskudd (frie inntekter)

Investeringsaktiviteten i petroleumsnæringen har vært høy i mange år, og har gitt vekst i norsk økonomi. Høy kostnadsvekst og fallet i oljeprisen har imidlertid gitt, og forventes å gi, lavere investeringsaktivitet fremover. Dette kan bidra til en ytterligere konjunkturedgang i norsk økonomi med lavere lønninger og høyere arbeidsledighet. Veksten i kinesisk økonomi har vært høy de siste årene. Lavere vekst i kinesisk økonomi kan påvirke norsk økonomi ved at lavere etterspørsel etter olje vil kunne gi lavere oljepriser, og med det være med på å styrke og forlenge konjunkturedgangen i norsk økonomi.

I rådmannens forslag til budsjett for 2016 legges det opp til en nominell vekst på 3,1 prosent i de frie inntektene fra 2015 til 2016. Dette tilsvarer en realnedgang på 1,2 prosent og ligger langt under regjeringens anslag for kommunene samlet i 2016.

Lønnsvekst og sysselsettingstall er viktige parametere når skatteinntangen skal vurderes. Ifølge rapporten Økonomiske analyse fra SSB, om makroøkonomiske forhold fra juni 2015, ligger forventet lønnsvekst noe lavere enn den har vært de siste årene. De siste fire årene har lønnsveksten variert mellom 3,1 og 4,2 prosent. Arbeidsledigheten forventes å ha samme tendens, med en vekst i begynnelsen av perioden før den faller noe fra og med 2017. 23/11-15 ble det inngått budsjettforlik mellom regjeringspartiene og KrF/Venstre. Kommuneopplegget er økt noe i forhold til regjeringens opprinnelige forslag, men pr. 24/11 manglet det en del opplysninger som gjorde at KS ikke kunne beregne effekten av forliket.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Skatt:

Regjeringen foreslår at skattens andel av de frie inntektene skal øke fra 2015 til 2016. En slik endring er til fordel for de skattersterke kommunene og til ufordel for de skattesvake kommunene. Alvdal er blant de svært mange skattesvake kommunene, som vil si at skatteinntektene pr. innbygger ligger godt under landsgjennomsnittet. Alvdals skatteinntekter målt pr. innbygger ligger på ca. 76 % av landsgjennomsnittet. Skatteutjevningsordningen jevner ut noe av denne forskjellen. Medregnet dette har Alvdal ca. 94 % av landsgjennomsnittet i skatt og skatteutjevning. Alvdal kommune er mer avhengig av utviklingen i skatteinntektene i landets kommuner samla sett enn av utviklingen av skatteinngangen i egen kommune.

Rammetilskuddet:

Spesifikasjon av rammetilskuddet:	2016	2015
• Innbyggertilskudd	55.165.000	54.370.000
• Utgiftsutjevning	22.050.000	20.880.000
• INGAR	- 140.000	1.305.000
• Småkommunetilskudd	5.475.000	5.475.000
• Ordinært skjønnstilskudd	1.400.000	1.000.000
• Skatteutjevning (inntektsutjevn.)	11.150.000	11.083.000
<u>SUM:</u>	<u>95.100.000</u>	<u>94.100.000</u>

Innbyggertilskuddet:

Regnes ut etter antall innbyggere pr. 1/7 året før budsjettåret. Beløpet pr. innbygger er det samme i hele landet.

Utgiftsutjevningen:

Det ligger en rekke kriterier til grunn for beregningen, bl.a. antall personer i ulike aldersgrupper.

INGAR:

INGAR er en forkortelse for inntektsgarantiordninga. Kommuner som har en vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 784 kroner pr innbygger blir kompensert opp til denne vekstgrensa. Sidan INGAR er en omfordelingsordning, er alle kommunene med på å finansiere tilskuddet med et likt beløp pr innbygger. Som tallene ovenfor viser er Alvdal i 2016 en kommune som gir fra seg såkalt INGAR-tilskudd.

Småkommunetilskudd:

Kommuner med færre enn 3200 innbyggere mottar dette tilskuddet. Kommuner som mottar tilskuddet mottar likt beløp.

Ordinært skjønnstilskudd:

Beløpet har variert noe fra år til år. Fra 2015 til 2016 øker det med 400.000 kr.

Skatteutjevningen (også kalt inntektsutjevningen):

Kommuner med skatteinntekter under et visst nivå målt pr. innbygger mottar skatteutjevning. Skatteutjevningen må ses sammen med skatt av formue og inntekt.

Skatt og rammetilskudd samlet:

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Kommunene har mottatt to alternative prognoser over skatt og rammetilskudd for 2016. Innbyggertilskuddet, utgiftsutjevningen, INGAR-tilskuddet, småkommunetilskuddet og skjønnstilskuddet er likt i begge alternativene. Det er skatteinntektene og skatteutjevningen som er ulik i alternativene.

Alt 1 fra kommunal- og moderniseringsdept. (det vil si statsbudsjettet/grønt hefte). Skatteinntektene her er basert på samme skattevekst i Alvdal som i resten av landet i gjennomsnitt i 2016.

• Skatt	53.050	(beløp i 1000 kr)
• Skatteutjevning	10.700	
• Sum skatt og skatteutjevning	63.750	

Alt. 2 fra KS, basert på gjennomsnittlige skatteinntekter i Alvdal de siste 3 årene:

• Skatt	52.000
• Skatteutjevning	11.150
• Sum skatt og skatteutjevning	63.150

Basert på erfaringer mener rådmannen alternativ 2 er det mest realistiske og har derfor basert seg på dette i sitt budsjettforslag for 2016 og i økonomiplanen for 2016-2023.

3.2.2 Andre tilskudd og refusjonsordninger

Rentekompensasjon for bygging av nye og renovering av gamle skolebygg, svømmehaller og kirkebygg:

Staten gir tilskudd til delvis dekning av renteutgifter ved bygging av nye og renovering av gamle skolebygg, svømmehaller og kirkebygg.

Momskompensasjon investeringer:

Momskompensasjonen av investeringer kan ikke lenger brukes i driftsbudsjettet. Den må nå brukes i investeringsbudsjettet og inngå i finansieringen av investeringene. Alvdal kommune har hele tiden benyttet momskompensasjonen fra investeringer til å finansiere investeringene.

Investeringstilskudd til sjukehjemsplasser og omsorgsboliger

Staten yter investeringstilskudd til bygging av nye sjukehjemsplasser og nye omsorgsboliger.

Tilskudd/refusjoner innen skolesektoren:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

- Kompetansemidler fra Staten
- Tilskudd/refusjon vedr. voksenopplæringa

Tilskudd/refusjoner innen helse:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

- Refusjon fra staten for legetjenester
- Refusjon fra NAV for legetjenester
- Refusjon fra staten vedr. kommunefysioterapeut
- Tilskudd fra staten til andre helseformål

- Tilskudd fra staten til jordmortjenesten
- Tilskudd fra staten til rusomsorg (engangstilskudd)

Tilskudd/refusjoner innen PRO:

- Refusjon fra staten vedr. ressurskrevende brukere (TFF-brukere). Innslagspunktet i 2016 for refusjon er kr 1.081.000 pr. bruker. Utgifter opp til dette beløp må kommunene dekke sjøl.
- Refusjon fra andre kommuner vedr. TFF-brukere
- Kompetansemidler fra staten.
- Tilskudd fra staten til dagsenter for hjemmeboende demente

Tilskudd/refusjoner innen kultur:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

- Refusjon fra fylkeskommunen (Storsteigen vid.g.) til skolebibliotek
- Den kulturelle spaserstokken
- Den kulturelle skolesekken
- Div. aktører kjøper tjenester fra kulturskolen

Tilskudd/refusjoner innen barnehagene:

- Kompetansemidler fra staten
- Refusjon fra andre kommuner (Tynset) vedr. plasser til Tynsetbarn i Sivil Sara.

3.2.3 Egenandeler, gebyrer etc.

Der kommunen står fritt med å bestemme satsene er satsene i hovedsak foreslått økt med om lag 5 % med unntak av husleie som ikke foreslås endret fra 2015 til 2016. Satsene innenfor vann, avløp og renovasjon lever sitt eget liv i og med at det er krav om sjølkost innen disse områdene.

3.2.4 Andre inntekter

3.2.4.1 Konesjonskraft

Grunnlaget for konsesjonskraft er kraft som kommunen sjøl eier og som kommunen videreselger (via Ishavskraft). I 2014 mottok Alvdal kommune 1,6 mill. kr i konsesjonskraft. I 2015 er det budsjettet med 1,4 mill. kr. Strømpris og kraftbehov påvirker størrelsen på konsesjonskraft. Konesjonskraftinntektene benyttes til den daglige drifta (tjenesteproduksjonen) i kommunen og inngår således i grunnlaget for tildelingen av budsjetttrammer pr. enhet. I stedet for å selge strømmen kan kommunene bruke strømmen til eget bruk.

3.2.4.2 Konesjonsavgift/kraftfond

Fra kraftprodusentene langs Glåmavassdraget fra Savalen kraftverk og helt til havs mottar Alvdal kommune konsesjonsavgift. I 2014 mottok Alvdal kommune kr 684.000. Konesjonsavgiften avsettes til kommunens kraftfond som brukes til tilrettelegging for og utvikling av næringslivet i Alvdal. Kraftfondet har pr. 12.11.15 en saldo på kr 2,2 mill. Årlig avsetning til kraftfondet er normalt på mellom kr 700.000 og 800.000 inkl. renteinntekter av fondskapitalen.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

3.2.4.3 Næringsfondet

Alvdal kommune har i 2015 mottatt kr 474.000 i utviklingsmidler fra Hedmark fylkeskommune. Beløpet avsettes ihht. retningslinjer fra Kommunal- og regionaldept. (KRD) til kommunens næringsfond (tiltaksfond). Fondet brukes til næringsstøtte til lokale bedriftsetableringer (også ihht. retningslinjene fra KRD). Saldo på næringsfondet er pr. 12.11.15 kr 2,3 mill.

3.2.4.4 Eiendomsskatt

Det skrives ut eiendomsskatt både på verker/bruk og annen eiendom (blant annet boliger og hytter). Satsene for 2015 er hhv. 7 promille og 5 promille. Maksimalt lovlig sats er 7 promille. Det er nå eiendomsskatt i hele kommunen. Rådmannen foreslår satsen på bolig/hytte økt til 7 promille fra 2018.

3.3 Lånegjeld, renter og avdrag

Tabellen nedenfor viser utviklingen i lånegjeld (ekskl. lån i Husbanken til START-lån) i perioden 2008-2014 samt avdrag og renter for samme periode.

Beløp i 1000 kr

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lånegjeld	90.219	85.885	84.246	94.796	87.384	99.955	129.330
Avdrag	6.549	6.875	6.640	6.849	7.413	7.429	10.626
Renter	5.326	3.750	2.680	2.845	3.057	2.251	2.912
Sum A/R	11.875	10.625	9.320	9.694	10.470	9.680	13.538

Kommentar til 2014:

I 2014 innbetalte kommunen kr 2,891 mill. kr i ekstraordinære avdrag. Ordinære avdrag beløp seg til 7,734 mill. kr. Det ble tatt opp 40,0 mill. kr i lån i 2014.

De foreslåtte investeringer og finansiering vil medføre slik lånegjeld de neste 8 årene:
(beløpene er i 1000 kr)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
164.500	251.200	262.500	255.000	247.000	242.000	237.000	230.000

Kommentar:

I 2015 betaler kommunen 8,07 mill. kr i ordinære avdrag. Det blir ikke tatt opp lån i 2015. Kommunen vil pr. 1/1-16 ha en lånegjeld på 121,2 mill. kr. Med de investeringer som foreslås, vil kommunen ved utgangen av 2018 ha en lånegjeld på 262 mill. kroner. Dette er en svært høy lånegjeld.

Renteutgifter

Rentenivået er pt. lavt. Finansanalytikere som uttaler seg om rentas utvikling de nærmeste årene mener renta vil holde seg veldig lav. De mener også det er mer sannsynlig at den vil gå ytterligere ned enn opp. I forslag til budsjett for 2016 er renteutgiftene satt til 3,4 mill. kr. Svært store investeringer de neste 3 årene vil føre til en kraftig økning i renteutgiftene.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Rådmannen anslår renteutgiftene i 2019 til å bli 7,0 mill. kr, altså vel en dobling fra 2016 til 2019. Dette er basert på en gjennomsnittlig rente (for fast og flytende rente) på 2,5 % i perioden 2017-2019, det vil si omtrent samme rentenivå som vi har nå (november 2015). Rådmannen har i økonomiplanen lagt inn midler til en rentøkning på 0,5 %-poeng fra 2021.

Renteinntekter og utbytte

Renta er lav, mens likviditeten p.t. er forholdsvis god. Rådmannen legger opp til omtrent samme renteinntekter i 2016 som i 2015 og en nedgang fra 2017 og utover, både på grunn av ytterligere fall i renta og noe svekkelse av likviditeten.

Avdragsutgifter

Avdragsutgiftene (ekskl. START-lån) vil i 2016 være kr 7,8 mill. Hvis foreslått investeringsplan vedtas og følges, vil avdragsutgiftene i 2019 være 12,2 mill., med andre ord en økning på 4,4 mill. kr.

Oppsummert:

Den foreslåtte investeringsplanen for perioden 2016-2018 fører til en økning i finansutgiftene på 8,2 mill. kr fra 2016 til 2019. Medregnet en sannsynlig reduksjon i renteinntektene i samme periode, blir økningen i netto finansutgift på hele 8,2 mill. kr fra 2016 til 2019.

3.4 Likviditet og fondsmidler

Likviditeten (bankbeholdningen) de siste årene:

(beløpene er i hele kroner)

	01.01.2015	01.01.2014	01.01.2013	01.01.2012
Frie midler	49.679.311	39.167.846	30.829.796	44.672.000
Bundne midler	5.500.736	5.500.457	5.971.178	5.446.000

Størrelsen på de enkelte fondsmiddeltypene de siste årene (inngår i likviditeten):

Fondsoversikt for de siste 7 årene:

(beløpene er i 1000 kr)

	2008	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Bundne driftsfond	13.729	15.379	14.954	14.841	13.581	15.690	17.064
Ubundne kapitalfond	3.495	2.456	2.064	2.064	2.064	2.190	2.190
Bundne kapitalfond	3.638	1.427	3.380	1.446	841	889	806
Disposisjonsfond	10.695	14.196	13.452	10.620	12.097	8.037	14.523
Fonds totalt	31.558	33.458	33.850	28.971	28.583	26.806	34.583

De bundne driftsfondene økte i 2014 med kr 1.375.000. Bruken av bundne driftsfond var kr 7.079.000, mens avsetningene var kr 8.454.000. De totale disposisjonsfondsmidlene økte i 2014 med netto kr 6.486.000. Disposisjonsfondsmidlene består av det helt frie disp.fondet som pr. 31/12-14 var på kr 8,1 mill., premieavviksfond på kr 5,3 mill., klima- og energifond på kr 514.000 samt en del andre spesifiserte midler på til sammen kr 533.000. Den største økningen i disp.fondsmidlene i 2014 var på fondet for premieavvik med 3,8 mill. kr. Det helt frie disp.fondet økte med 2,4 mill. kr.

4 Investeringer

Rådmannens forslag til investeringer for perioden 2016-2023

NB! Beløpene er i 1.000 kroner

	2016	2017	2018	2019
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Skoler, kultur og barnehage				
Ny barneskole og hall - detaljprosjektering	9 300			
Ny barneskole og hall - bygging	30 000	100 000	46 700	
Universell tilpassning av Alvdal tannklinikk. Påbygg og ombygging	150		3 630	
Nytt tak Plassen skole, den eldste delen av bygn.massen. Prekært		560		
Salg av Plassen barnehage			-1 250	
Plassen skole - klargjøring for barnehage			300	
Salg av den eldste delen av Steigen skole			0	
Salg av Glimt	- 200			
Brutto kostnad ny barneskole, kulturdel og idrettshall: 186.000				
Finansiering:				
Momsrefusjon:	34.000			
Spillemidler:	16.000			
Salg av eiendommer:	1.450			
Fondsmidler:	5.600			
Lån:	128.950			

Brutto kostnad annet vedr. skoler og barnehager: 4.640
Finansiering:
Momsrefusjon: 928
Lån: 3.712

Utleieboliger	2016	2017	2018	2019
Bygge 2 nye leiligheter til omsorgshybler på Solbakken	4 400			
Rehabilitering Steitun Nord.				500
Verneboliger 1-2. Full renovering	850			
Aldersboliger 7-10. Oppgradering leilighet bad/adkomst		550	550	550
Rehabilitering utleieboliger			350	100

Brutto kostnad utleieboliger: 7.850
Finansiering:
Momsrefusjon: 1.570
Statstilskudd: 1.100
Lån: 5.180

Årsbudsjet 2016 og økonomiplan 2016-2023

Kommunehuset, Solsida og felles ang. bygg	2016	2017	2018	2019
Energikartlegging i kommunale bygg vil gi et mindreforbruk i 2015 på kr 101.000.	395	185		
EPC kontrakt, etterisolering, skifting av vinduer, etc.	3 300	7 700		
Sentralbord	120			
Skranke, kantine m.m. i 1. etasje i komm.huset	100			
Bygge om undertetasjen i nordfløyen på Solsida til dagsenter		510		
Ombygging av kjøkken / oppholdsrom på lavterskel 1 N Solsida.			500	
Rehab. av rom på Solsida 1 sør. Bad,vinduer, gulv, male vegger. 6 rom			300	

Brutto kostnad:	13.110
Finansiering:	
Momrefusjon:	2.620
Fondsmidler :	890
Lån:	9.600

Veier	2016	2017	2018	2019
Gata i sentrum. Har vært opp som egen sak i kommunestyret.	10 225			
Veiomlegging v/skurlaget	7 500			
Thorsheimvegen inkl. omlegging av veien ved Øwretun barnehage		2 300		
Fundament for kunst i rundkjøring ved Aukrustsenteret	200			
Gang og sykkelsti Sjulhusvegen fra skola og sørover til skurlagskrysset		2 200		
Opprusting Sjulhusvegen		1 700		
Ny vei fra nedre Måna vei opp til Steimoegga inkl. grunnnerv. SVV koster fra Fv. 29 til nedre Måna vei. AK fra nedre Måna veg til øvre Måna veg		3 200		

Brutto kostnad veier:	27.325
Finansiering:	
Momsrefusjon:	5.000
Refusjon fra Statens veivesen:	8.000
Lån:	14.325

Kirkene	2016	2017	2018	2019
Utvidelse av Alvdaal kirkegård		1 000		
Brutto kostnad veier:	1.000			
Finansiering:				
Lån:	1.000			

Næring	2016	2017	2018	2019
Grunnerverv/jordskiftedom ref sak: 08/521	300			
Næringsareal Steimosletta	5 340			
Salg næringsareal Steimosletta	-4 200			
Salg av Jonstad bygg (takst 2012? ca. 2,1 Mill)		-2 100		

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Brutto kostnad:	5.640
Finansiering:	
Momsrefusjon:	1.070
Salg av eiendommer:	6.300

Utstyr og transportmidler

Kombidamper på kjøkkenet på Solsida	100			
Bil legevakt		150		
Ny krokliftbil			1 500	
Bil kommunalteknikk			350	
Ny traktor kommunalteknikk			550	

Brutto kostnad:	2.650
Finansiering:	
Momsrefusjon:	20
Fondsmidler:	1.130
Lån:	1.500

SUM BRUTTO INVESTERINGER 2016-2019	72 280	120 055	54 730	1150
---	---------------	----------------	---------------	-------------

Kommentarer:

Skolebygg, kultur og barnehagebygninger

Beløp i hele kroner

Ny barneskole detaljprosjektering 2016

Kr 9.300.000

Detaljprosjektering av ny skole og idrettshall.

Ny barneskole og idrettshall - bygging i 2016-2018

Kr 176.700.000

Blir det vedtatt i kommunestyret om utbygging av skole vil dette bli igangsatt høsten 2016. Det vil da komme anbuds- og entreprenørkostnader som skal dekkes. Kostnadsoverslag fra arkitekter er per dags dato ikke mottatt, og summene kan bli noe justert ut i fra deres beregning. Byggestart anslås til høsten 2016. Største del av utbyggingskostnadene vil bli generert i 2017.

Universell utforming inngang til Alvdal tannklinikk. 2016

Kr 150.000

Arbeidet går ut på å bytte dør i hovedinngangen til el- betjent dør tilpasset rullestolbrukere, samt utvide og bytte dører innvendig.

Ombygging av tannklinikken til dagens krav. 2018

Kr 3.630.000

Oppgradering av tannklinikk til dagen krav. Rehabiliterer 143 m2, samt tilbygg på 32 m2. Dagen bygg har mange trange rom hvor dører slår inn i rommet og tar opp plass. Det kreves bedre avsug på laboratoriet hvor sliping av proteser forgår. Det kreves også utvidelse for å kunne tilpasse bygget innenfor universell utforming. Det jobbes sammen med fylkestannlegens planleggere for å finne optimale løsninger.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Nytt tak på Plassen skole gammel del i 2017 **Kr 560.000**
Taket på skolens gamle del er begynt å sprekke. Taket er eternitt tak og bør byttes ut med enten stålplater av god kvalitet eller stein. Taket lekker noe per i dag og ansees som prekært. Dette vil kunne repareres midlertidig i 2016. Bygget er ellers bra og med et nytt tak vil bygget være rustet for fremtiden.

Salg av den eldste bygningsdelen av Steigen skole i 2018 **Kr 1,-**
Den eldste bygningsdelen av Steigen skole foreslås solgt for kr 1,-.
Den «nyeste» delen av bygningsmassen foreslås beholdt av kommunen. Den foreslås brukt til kommunale formål.

Plassen barnehage selges i 2018 **Stipulert salgsinntekt** **Kr 1.250.000**
Bygget foreslås solgt når barnehagen flytter inn i Plassen skole.

Plassen skole. Klargjøring for barnehage i 2018 **Kr 300.000**
Det foreslås at deler av Plassen skole tas i bruk som barnehage i august 2018. Det er behov for maling og utskifting av noen vinduer/dører før den tas i bruk som barnehage.

Salg av Glimt **Kr 200.000**
Glimt foreslås solgt. Anslått salgsbeløp: kr 200.000

Utleieboliger

Bygge 2 nye omsorgshybler ved Solbakken i 2016 **Kr 4.400.000**
I forbindelse med omstillingen innen PRO planlegges det 2 nye leiligheter i hver ende av eksisterende bygg på Solbakken. Kostnadsberegningen har tatt for seg alle fag inkl. prosjektering, grunnarbeider og byggeledelse .

Rehabilitering av Steitun nord i 2019 **Kr 500.000**
Etter til dels hard bruk av leiligheten i tidligere perioder er behovet for rehabilitering av denne leiligheten påkrevet for å få en akseptabel standard. Leiligheten leies ut pr i dag til redusert husleie pga standarden. Planen er å bruke av vedlikeholdsmidlene i driftsbudsjettet i 2016 for å gjøre det mest presserende av vedlikeholdet.

Verneboliger 1-2. Full renovering i 2016 **Kr 850.000**
Boligene er pr d.d. nedslitt og bærer preg av dårlig renhold, og hard bruk av beboere. Hele bygget må strippes ned og full-rehabiliteres.

Aldersbolig 7. Opprusting bad og adkomst i 2017. **Kr 550.000**
Det er behov for opprusting av aldersbolig 7 til en høyere standard. Rehabiliteres på samme måte som de foregående leilighetene med gulvvarme, samt oppgradering av bad, ny kledning på innervegger.

Aldersbolig 8. Opprusting bad og adkomst i 2018. **Kr 550.000**
Det er behov for opprusting av aldersbolig 8 til en høyere standard. Rehabiliteres på samme måte som de foregående leilighetene med gulvvarme, samt oppgradering av bad, ny kledning på innervegger.

Aldersbolig 9. Opprusting bad og adkomst i 2019. **Kr 550.000**

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Det er behov for opprusting av aldersbolig 9 til en høyere standard. Rehabiliteres på samme måte som de foregående leilighetene med gulvvarme, samt oppgradering av bad, ny kledning på innervegger.

Aldersbolig 10. Opprusting bad og adkomst i 2020 **Kr 550.000**

Det er behov for opprusting av aldersbolig 10 til en høyere standard. Rehabiliteres på samme måte som de foregående leilighetene med gulvvarme, samt oppgradering av bad, ny kledning på innervegger.

Vedlikehold utleieboliger i 2018 **Kr 350.000**

Legge nytt tak på Dalsegga. Dagens takpapp begynner å bære preg av tidens tann.

Rehabilitering av utleieboliger i 2019 **Kr 100.000**

Forefallende vedlikeholdsoppgaver. Det planlegges å ta oppgavene i større bolker for å utnytte egne ressurser på en bedre måte.

Rehabilitering av utleieboliger i perioden 2020-2023 **Kr 400.000**

Beløpet fordeles med kr 100.000 på hvert av budsjettårene.

Forefallende vedlikeholdsoppgaver. Det planlegges å ta oppgavene i større bolker for å utnytte egne ressurser på en bedre måte.

Kommunehuset, Solsida og felles ang. bygg

Energisparing/kartlegging i kommunale bygg, prosjektkostnader i 2016 **Kr 395.000**

For 2015 ble det bevilget 295.000.. Prosjektet kommer til å benytte 100.000 mindre for 2015. Årsak er at analysefasen flyttes fra 2015 til 2016. Det betyr en økning for budsjettet i 2016 med 100.000.

Energisparing/kartlegging i kommunale bygg, prosjektkostnader i 2017 **Kr 185.000**

Sentralbord i kommunehuset i 2016 **Kr 120.000**

Skranke, kantine m.m. i 1. etasje i kommunehuset i 2016 **Kr 100.000**

Bygge om 1N på Solsida til omsorgsboliger i 2016 **Kr 510.000**

Etablere bemannede omsorgsboliger på Solsida. Bygge om 1 N på Solsida til omsorgsleiligheter.

Ombygging av kjøkken / oppholdsrom på lavterskel 1 N Solsida i 2018 **Kr 500.000**

Ombygging av kjøkken / oppholdsrom på lavterskel 1 N Solsida. Sette inn nytt kjøkken og rehabilitering av oppholdsrom.

Rehabiliter rommene på Solsida 1 sør i 2018 **Kr 300.000**

Rehabiliter bad, vinduer, gulv, male vegger i 6 rom

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Veier

Gata i sentrum i 2016 **Kr 10.225.000**

Overtagelse av arm fra Rv 3 til planovergang i sentrum fra Statens Vegvesen. Dette kommer som egen sak til kommunestyret i løpet av oktober 2015.

Veiomlegging ved Alv dal Skurlag i 2016 **Kr 7.500.000**

Statens vegvesen har i oppdrag for Alv dal kommune å prosjektere tilførselsveier mot deres kulvert.

Thorsheimveien i 2017 **Kr 2.300.000**

Thorsheim-veien har i perioden hvor TFF utbygging har pågått blitt enormt belastet. Veien er bygd opp på en relativt dårlig standard uten noen form for drenering/overvannshåndtering, samt at det er benyttet finfraktet elvegrus som forsterkningslag. I beløpet på 2,3 mill. kr er det lagt til grunn en lett opprusting med håndtering av dreneringer på de værste områdene. Beløpet inkluderer også omlegging av veien ved Øwretun barnehage for å forbedre parkeringsforholdene ved barnehagen.

Fundament for kunst i rundkjøring ved Aukrustsenteret. **Kr 200.000**

Kommunens egenandel for fundamentering av kunst/monument. Per dags dato ikke bestemt hvilken type kunst som skal opp.

Gang og sykkelveg fra ny skole til Skurlagskrysset del 2 i 2016 **Kr 2.200.000**

Bygge gang og sykkelveg fra ny skole til Skurlagskrysset ca. 780 meter.

Opprusting av Sjulhusvegen i 2017 **Kr 1.700.000**

Opprusting i form av grusing og forsterkning i svake partier. Legge asfalt fra Grindegga anlegget avslutning i sør til avkjøring ny skole.

Ny veg fra nedre Måna veg til øvre Måna veg i 2017 **Kr 3.200.000**

Statens vegvesen vil koste anlegning av ny veg fra Fv. 29 til nedre Måna veg. Oppsatt kostnad er for etablering av ny veg/grunnnavståelse fra nedre Måna veg til øvre Måna veg. Vegen har i dag fast dekke, og det foreslås etablert fast dekke på ny veg. I sammenheng med nyetablering av veg bør også kommunalt vann og avløp vurderes.

Kirkene

Utvidelse av Alv dal kirkegård i 2017 **Kr 1.000.000**

Alv dal kirkegård har behov for utvidelse av gravplasser. Behovet begynner å bli prekært.

Næring

Grunnerverv jordskiftedom ref. sak 08/521 **Kr 300.000**

Næringsareal Steimosletta i 2016 **Kr 5.340.000**

Statens vegvesen bygger vei og avløps system for Alv dal kommune. Her er det fremsatt en kostnad for byggeledelse/veibygging på kr 5 340.000. *330.000,- er prosjekteringskostnader.

Salg næringsareal på Steimosletta - stipulert salgsinntekt **Kr 4.200.000**

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Salg av Jonstad-bygget i 2017 - stipulert salgsinntekt **Kr 2.100.000**

Kommunalteknikk ønsker å selge bygget. Dette skyldes at en ser en klar tendens til økte vedlikeholdskostnader fremover. Vi har per i dag måtte rehabilitere deler gulv på grunn av hulrom under gulvet som antageligvis er senskader etter flere flommer. En ser klare tendenser til oppsprekking av gulv i det som var personbilverksted tidligere. Per i dag benyttes den gamle personbildelen til tungbilverksted. Skal dette utbedres på en rasjonell måte bør verkstedet stenges ned og hele gulvet rehabiliteres. Kommunalteknikk er også av den oppfatning at utleie av denne type bygg ligger litt utenfor vårt virkeområde, og bør betjenes av næringslivet. Inntekter er fordelt og hensyntatt i innledende tabell.

Utstyr og transportmidler

Kombidamper på kjøkkenet på Solsida **Kr 100.000**

Bil legevakt i 2017 **Kr 150.000**

Bilen som pr. i dag leases foreslås kjøpt.

Ny krokliftbil i 2018 **Kr 1 500.000**

Dagens lastebil begynner å preges av tidens tann, og vil være en kostnadsdriver i fremtiden. Kommunalteknikk ønsker å benytte bilen til mere egentransport i fremtiden for å minimere noe på innleie fra eksterne. Bilen har en kostnadsfordeling for driftsutgifter med MHBR. Forutsetter at denne avtalen går videre med deling på driftsutgifter da dette også er en utrykningsbil.

Bil kommunalteknikk i 2018. **Kr 350.000**

Bilflåten til kommunalteknikk begynner å bære preg av alder. Det vil være behov for å investere i bil av nyere dato for å redusere driftskostnader.

Ny traktor kommunalteknikk i 2018 **Kr 550.000**

Traktoren benyttes i dag til brøyting av plasser, gang/sykkelveger samt resterende veier som er i kommunal regi. Traktoren benyttes også innen VAR-området, og er et viktig hjelpemiddel for enheten. Traktoren bør fornyes i 2018.

Finansiering (inkl. VAR-området):	2016	2017	2018	2019
Momskompensasjon	13 690	22 115	6 180	230
Tilskudd	1 100		16 000	
Refusjon fra SVV og forskuttering Gata	8 000			
Salg av næringsareal	4 200			
Salg av Jonstad		2 100		
Salg av Plassen barnehage			1 250	
Salg av tomt Steigen skole			2 150	
Bruk av fond	570	550	6 500	
Lån (inklusive til VAR-området)	50 702	97 940	23 150	2 120
Sum (inklusive til VAR-området):	78 262	122 705	55 230	2 350

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Selvkost-investeringer:	2016	2017	2018	2019
Utskifting kummer / utstyr / ledninger	500		500	500
Alvdal øst 2 R4. VA og gatebelysning (avhengig av tomtesalg)	1 082			
Gata VA.	3 200			
Utskifting pumper Gulløymoen		150		
Vedlikehold renseanlegg		200		200
Oppgradering driftsovervåkningsutstyr		300		
Ombygging av VA ved skurlaget (avhengig av statens vegvesen)	1 200			
Utvidelse av kommunalt avløpsnett Strømmen		2 000		
Oppgradere OV-system Brenna				500
Sum	5 982	2 650	500	1 200

Alvdal Øst R4. VA og infrastruktur i 2016

Kr 1.082.000

Utvidelse av kommunalt vann og avløpsnett ca. 300 meter må utføres for å gjøre området salgbart. Overvann er løst stedlig for å slippe økt belastning på eksisterende overvannsnett. Oppstart prioriteres ut ifra interesser på boligtomter. Blir det pågang på tomter må utbygging startes. Alle veikryssinger er utført i samband med veiutbygginga i 2014 slik at en slipper å grave opp igjen veier.

Utskifting kummer / utstyr / ledninger i 2016

Kr 500.000

Utskifting av gamle ledninger (eternitt og duktile rør) og kum utstyr er noe som må prioriteres. Strekninger det er snakk om er Plassen og Sjulhus. Sjulhus har en strekning på 1600 meter som har gammelt ledningsnett med duktile rør som planlegges utskiftet etappevis. Ledningen ligger svært grunt og er utsatt for belastningsskader over jorder. Plassen er det ca. 300-500 meter med eternitrør som planlegges utskiftet etappevis. I 2015 ble det ikke tilstrekkelig med tid til å utføre avsatte midler.

Ringledning gata vann. SP/OV system fra torget i 2016

Kr 3.200.000

Var oppe som egen sak i kommunestyret i oktober 2015.

Ombygging av VA ved Skurlaget i 2016

Kr 1.200.000

Med bakgrunn i bygging av vei og kulvert ved Skurlaget vil det bli behov for omlegging av kommunal vannledning, samt noe omlegging av overvann og spillvannsledning. I all hovedsak er det vannledning som skiftes ut og legges langs ny veitrasé.

Oppgradering av overvåkningsutstyr 2017

Kr 300.000

Det er behov for oppgradering av systemer i forbindelse med driftsovervåking av renseanlegg og pumpestasjoner til nyere teknologi. Oppgraderingen vil gi noe mindre utrykninger for kommunalteknisk vakt.

Utskifting pumper Gulløimoen i 2017

Kr 150 000

Pumpene som skiftes ut er på det eldste anlegget og har nådd sin levetid. Planen var å skifte pumpene i 2015, men det viser seg at det ikke er nødvendig. Pumpene tåler ytterligere 2 års drift.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Utvidelse av kommunalt ledningsnett Strømmen i 2017 **Kr 2.000.000**

Nytt renseanlegg etablert i 2015 på Strømmen etter krav fra fylkesmann. Det kommunale nettet bør utvides for å kunne få flere abonnenter inn på anlegget for utjevning av avgifter.

Vedlikehold renseanlegg i 2017 **Kr 200.000**

Renseanlegget er per dags dato slitt, og kapasitetsmessig i øvre grense. En må derfor regne med ekstra vedlikehold i tiden fremover.

Utskifting kummer / utstyr / ledninger i 2018 **Kr 500 000**

Utskifting av gamle ledninger, (eternitt og duktile rør) kumutstyr er noe som må prioriteres. Strekninger det er snakk om er Plassen og Sjulhus. Sjulhus har en strekning på 1600 meter som har gammelt ledningsnett med duktile rør som planlegges utskiftet etappevis.

Utskifting kummer / utstyr / ledninger i 2019 **Kr 500.000**

Utskifting av gamle ledninger, (eternitt og duktile rør) kumutstyr er noe som må prioriteres. Strekninger det er snakk om er Plassen og Sjulhus. Sjulhus har en strekning på 1600 meter som har gammelt ledningsnett med duktile rør som planlegges utskiftet etappevis.

Vedlikehold renseanlegg i 2019 **Kr 200.000**

Renseanlegget er per dags dato slitt, og kapasitetsmessig i øvre grense. En må derfor regne med ekstra vedlikehold i tiden fremover.

Oppgradere OV-system i Brenna i 2019 **Kr 500.000**

Oppgradering av overvannssystemet i nedre del av Brenna er nødvendig på sikt. Dette vil bli første del fra Müllergata og opp til nye TFF. Oppgraderes til 315mm ledning for å øke kapasiteten for regn, og smeltevann.

Utskifting kummer / utstyr / ledninger i 2020 **Kr 500.000**

Utskifting av gamle ledninger, (eternitt og duktile rør) kumutstyr er noe som må prioriteres. Strekninger det er snakk om er Plassen og Sjulhus. Sjulhus har en strekning på 1600 meter som har gammelt ledningsnett med duktile rør som planlegges utskiftet etappevis.

Vedlikehold renseanlegg i 2021 **Kr 200.000**

Renseanlegget er per dags dato slitt, og kapasitetsmessig i øvre grense. En må derfor regne med ekstra vedlikehold i tiden fremover.

Vedlikehold renseanlegg i 2021. **Kr 200.000**

Renseanlegget er per dags dato slitt, og kapasitetsmessig i øvre grense. En må derfor regne med ekstra vedlikehold i tiden fremover.

Utskifting pumper Gulløimoen i 2021 **Kr 150 000**

Pumpene som skiftes ut grunnet slitasje på anlegget og har nådd sin levetid.

Utskifting kummer / utstyr / ledninger i 2023 **Kr 500.000**

Utskifting av gamle ledninger, (eternitt og duktile rør) kumutstyr er noe som må prioriteres. Strekninger det er snakk om er Plassen og Sjulhus. Sjulhus har en strekning på 1600 meter som har gammelt ledningsnett med duktile rør som planlegges utskiftet etappevis.

Vedlikehold renseanlegg i 2023 **Kr 200.000**

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Renseanlegget er per dags dato slitt, og kapasitetsmessig i øvre grense. En må derfor regne med ekstra vedlikehold i tiden fremover.

Budsjettskjema 2A – Investeringer i 2016

	Budsjett	Budsjett	Regnskap
	2016	2015	2014
Investeringer i anleggsmidler	78 262 000	48 595 000	40 670 048
Utlån og forskutteringer	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	1 619 449
Ekstraordinære avdrag på lån			1 630 799
Dekning av tidl.års udekket			
Avsetninger			473 563
Finansieringsbehov	80 562 000	50 695 000	45 122 759
Bruk av lånemidler	-50 702 000	-39 115 000	-30 740 181
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-4 400 000		-241 245
Tilskudd til investeringer			-2 521 700
Mottatte avdrag på utlån/refusjoner	-600 000	-600 000	-611 464
Ekstraordinære avdrag utlån			-473 563
Salg av aksjer			
Momskompensasjon	-13 690 000	-8 680 000	-7 403 808
Andre inntekter	-9 100 000		
Sum ekstern finansiering	-78 492 000	-48 395 000	-41 991 960
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Disp. av tidl. års overskudd			
Bruk av disp.fond	-570 000	-800 000	
Bruk av bundne avsetninger			-557 186
Sum finansiering	-80 562 000	-50 695 000	-45 122 759
Udekket	-	-	-

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet 2016

	Budsjett	Budsjett	Regnskap
Inntekter	2016	2015	2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-4 400 000		
Overføringer med krav til motytelse			
Andre inntekter	-9 100 000		-2 762 944
SUM INNTEKTER	-13 500 000	0	-2 762 944
Utgifter			
Lønnsutgifter			152 061
Sosiale utgifter			21 926
Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.	63 662 000	39 436 000	32 845 045
Overføringer	13 690 000	9 159 000	7 535 494
Intern overføring	910 000		115 523
SUM UTGIFTER	78 262 000	48 595 000	40 670 049
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	3 250 248
Utlån	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Dekning av tidl. års udekket			
Avsetning til ubundne inv.fond			
Avsetning til bundne inv.fond			473 563
SUM FINANSIERINGSBEHOV	67 062 000	50 695 000	42 359 816
Bruk av lån	-50 702 000	-38 636 000	-30 740 181
Mottatte avdrag utlån	-600 000	-600 000	-1 085 027
Salg av aksjer			
Momskompensasjon	-13 690 000	-9 159 000	-7 403 808
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Bruk av disposisjonsfond	-570 000	-800 000	
Bruk av frie invest.fond			
Bruk av bundne inv.fond			-557 186
SUM FINANSIERING	-67 062 000	-50 695 000	-42 359 816

5 Drift

5.1 Budsjettskjema 1 A – fellesinntekter og finans

5.1.1 Budsjett 2016

	Rådm. forsl.	Justert	Opprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
			<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-49 080	-49 600	-48 352
Skatteutjevning (inntektsutj.)	-11 150	-10 300	-10 480	-9 383
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	-77 255	-76 850	-76 550	-78 055
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 470	-5 470	-5 316
Skjønnsmidler	-1 400	-1 000	-1 000	-1 100
Skatt på eiendom	-13 860	-13 860	-13 860	-10 766
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-6 450	-4 500	-6 364
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 603
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-164 410	-162 860	-160 939
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 400	-1 400	-1 537
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	3 800	4 150	3 110
Avdrag på lån	7 800	8 070	8 070	7 734
Ekstraordinære avdrag på lån				2 891
Netto finansutgifter	9 900	10 470	10 820	12 198
Avsetning til disp.fond	2 450	4 300	1 765	1 049
Avsetning til investeringsfond	1 860	1 860	1 860	
Avsetn. til klima- og energifond				450
Avsetning av premieavvik		500	5 300	4 743
Tilb.føring til disp.fondet		900	900	1 600
Avsetning til bundne fond	3 800	5 750	3 800	5 644
Bruk av tidligere års overskudd		-855		-4 437
Bruk av fond premieavvik	-500	-4 742	-5 700	-918
Bruk av bundne avsetninger	-400	-500	-500	-500
Netto avsetninger	7 210	7 213	7 425	7 631
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	2 574
Kalkulatoriske renter/avdrag				-5
Avskrivinger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 932
Til fordeling drift	-154 930	-151 727	-149 615	-145 472
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	154 930	151 724	149 615	144 617
Overskudd/underskudd	-	-3	-	-855

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

5.1.2 Økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1A for perioden 2016-2019

	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønntilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-13 860	-13 860	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-167 040	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 100	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	5 630	6 580	6 840
Avdrag på lån	7 800	9 230	11 710	12 220
Netto finansutgifter	9 900	13 760	17 290	18 060
Avsetning til disp.fond	2 450	3 015	1 660	5 935
Avsetning til investeringsfond	1 860	1 860		
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Bruk av fond premieavvik	-500	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-400			
Netto avsetninger	7 210	8 675	5 460	9 735
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-154 930	-149 605	-151 190	-146 145
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	154 930	149 605	151 190	146 145
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1A for perioden 2020-2023

	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønnstilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-15 760	-15 760	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-168 940	-168 940	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	6 840	7 900	7 900	7 900
Avdrag på lån	12 220	10 920	10 920	10 920
Netto finansutgifter	18 060	17 820	17 820	17 820
Avsetning til disp.fond	3 005	6 275	3 245	6 275
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Netto avsetninger	6 805	10 075	7 045	10 075
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Avskrivinger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-149 075	-146 045	-149 075	-146 045
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	149 075	146 045	149 075	146 045
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Kommentarer:

Skatt og rammetilskudd:

Budsjett 2016 er satt opp i henhold til statsbudsjettet. For årene 2017-2023 er det forutsatt ingen endringer i forhold til 2016. Hvis det blir endringer i inntektssystemet som fører til endringer i skatt og rammetilskudd, er det med andre ord ikke tatt høyde for dette.

Skatt på eiendom:

Eiendomsskatten foreslås uendret for årene 2016 og 2017 i forhold til 2015. Det vil si at satsene som er lagt til grunn for 2016 og 2017 er 0,7 % for verker og bruk og 0,5 % for boliger og hytter. Fra og med 2018 foreslås sistnevnte sats økt til 0,7 %.

Netto finansutgifter:

Netto finansutgifter øker mye i perioden 2016-2019. Dette skyldes de store foreslåtte investeringene og derav følgende låneopptak.

Avsetninger:

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Avsetningen til disposisjonsfondet er i budsjettet for 2016 på 2,45 mill. kr. Dette er noe mindre enn det rådmannen kunne ønsket seg. I økonomiplanperioden er beløpet 3,0 mill. i 2017, 1,6 mill. i 2018 og 5,9 mill. i 2019. Videre utover i langtidsperioden varierer beløpet mellom 3,0 mill. og 6,2 mill. Hovedårsaken til variasjonene annethvert år fra 2018 og utover har med variasjon i lønnsoppgjørene og variasjon i pensjonskostnadene å gjøre. I budsjettår med hovedoppgjør lønn er avsetningen lavest fordi dette er de dyreste lønnsoppgjørene. Det er hovedoppgjør lønn annethvert år, i 2016, 2018, 2020 osv.

Avsetninger til disposisjonsfondet på ca. 6 mill. kr kan tilsynelatende se bra ut.

Beløpsstørrelsene på avsetning til disposisjonsfondet i forslaget til økonomiplan må imidlertid ses i sammenheng med flere ting:

- 1) Hvor sikre er inntekter som skatt og rammetilskudd i økonomiplana?
- 2) Avsetningene varierer i langtidsperioden. Gjennomsnittet i de 8 årene er 3,9 mill. kr pr. år.
- 3) I hele 8 årsperioden ligger det inne betydelige utgiftsreduksjoner i ordinær drift. Det er knytta noe usikkerhet til noen av disse reduksjonene.
- 4) Det er ikke lagt inn midler til nye og/eller økte tiltak utover det som pr. i dag er kjent. Erfaringsvis vet en at det i løpet av ett budsjettår alltid dukker opp noe uforutsett som øker utgiftsbehovet.
- 5) Det er også grunn til å minne om at rentenivået som ligger til grunn i økonomiplana er svært lavt i hele 8 årsperioden. Sjøl om utsiktene tilsier fortsatt lav rente i flere år, er det naturligvis en viss usikkerhet knytta til renten. Med ei total lånegjeld på 274 mill. kr innen utgangen av 2018, der muligens om lag 130 mill. kr eller mer er på flytende rente, skal det ikke stor renteøkning til før det blir stor merutgift i renter. De samlede avsetningene i hele langtidsperioden bør derfor også ses i sammenheng med det rekordlave rentenivået vi p.t. har og som er lagt til grunn i økonomiplanperioden.
- 6) Rapporten «Bærekraft i den økonomiske utvikling og status i Alvådal kommune» som kommunestyret nylig behandla og der kommunestyret vedtok at det bør settes av midler til framtidige renteøkninger.

Avsetningen til bundne fond er i økonomiplanen stabil på 3,8 mill. kr. Dette er integreringstilskudd flyktninger og er midler som inngår i de 4,5 millionene på «Andre generelle statstilskudd». I budsjettskjema 1A avsettes tilskuddet til fond i sin helhet, mens midler som brukes det enkelte budsjettår tas fra fondet. Beløpet vil ikke være stabilt 3,8 mill., men variere fra år til år.

5.2 Budsjettskjema 1 B – driftsrammer enhetene

5.2.1 Budsjett for 2016

Budsjettskjema 1B for 2016

	Rådm. forsl.	Justert	Opprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Steigen skole	9 650	10 280	10 305	10 546
Plassen skole	8 800	8 833	8 880	9 079
Alvådal ungdomsskole	9 700	9 583	9 710	9 569
Helse	13 300	13 047	13 075	13 656
NAV sosial	3 200	3 027	2 755	2 430

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Pleie, rehab. og omsorg	41 000	40 192	40 860	39 464
Landbruk og miljø	2 080	1 880	1 980	1 869
Kultur	4 990	4 878	4 795	5 058
Kommunalteknikk	7 750	7 446	7 635	7 698
Plassen barnehage				4 182
Øwretun barnehage				7 546
Alvdal barnehage	12 950	10 871	11 750	
Org.- og serviceenheten	11 610	11 048	11 470	10 907
"Enhet" Diverse	24 900	21 897	21 500	21 662
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 775
Premieavvik inneværende år		-500	-5 300	-4 743
Premieavvik forrige år	500	4 742	5 700	918
Sum drift	154 930	151 724	149 615	144 617

Kommentarer til endringer i budsjetttrammene fra 2015 til 2016:

Steigen skole:

Budsjetttramma har en realreduksjon på 950.000 kr fra 2015 til 2016. Dette medfører blant annet sammenslåing av trinn i enkelte fag og reduksjon i styrke opplæring, jfr. rammereduksjon fra 2014 til 2015. Forslaget til budsjetttramme for 2016 innebærer at alle 1. klassinger (totalt 17 unger født i 2010) samles i 1 felles første klasse og at denne legges til Plassen skole i august 2016.

Plassen skole:

Budsjetttramma har en realreduksjon på 350.000 kr fra 2015 til 2016. Dette medfører blant annet sammenslåing av trinn i enkelte fag og reduksjon i tidlig innsats, jfr. rammereduksjon fra 2014 til 2015. Alle 1. klassinger (unger født i 2010) foreslås samlet i 1 felles første klasse i Plassen skole i august 2016.

Alvdal ungdomsskole:

Budsjetttramma har en realreduksjon på 400.000 kr fra 2015 til 2016.

Helse:

Budsjetttramma inneholder en realreduksjon på 225.000 kr. Dette gjelder redusert bemanning i helsestasjon og redusert vikarstilling som barnevernspedagog i ungdomsskolen.

NAV:

Realøkningen i budsjetttramma er på 400.000 og skyldes økte utgifter til sosialhjelp til flyktninger.

Pleie, rehabilitering og omsorg:

Budsjetttramma går reelt ned med 1,0 mill. kr fra 2015 til 2016, noe som i hovedsak skyldes omorganisering både innen hjemmetjenesten og institusjon og innen tjenesten for funksjonshemmede.

Landbruk/miljø:

Her er det i hovedsak ingen reell endring i budsjetttramma. Det er kun en liten økning for Alvdal kommune som skyldes at det ikke lenger leies ut stillingsressurs til Steiaprosjektet.

Kultur:

Kun en liten rammeøkning reelt som skyldes tilskudd til turistinfo og at ungdomsskole ikke lenger kjøper ekstra skolebibliotekartjeneste utover det ordinære.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Kommunalteknikk:

Budsjettramma reduseres reelt med netto 120.000 kr. Egeninnsatsen på investeringer øker med 260.000 kr (som betyr en reduksjon i budsjettramma), mens utgifter knytta til ny avdeling barnehage fører til en økning i ramma på 142.000 kr.

Alvdal barnehage:

Budsjettramma er foreslått økt reelt med 745.000 kr fra 2015 til 2016. Økningen gjelder etablering av ny småbarnsavdeling i Plassen barnehage. Rådmannen foreslår en utvidet avdeling, det vil si en avdeling med 2 pedagoger og 2 assistenter. Kapasiteten i den nye avdelingen vil da være 14 heltidsplasser som tilsvarer inntil 19 unger.

Org.- og serviceenheten:

Budsjettramma har en realreduksjon på 90.000 kr fra 2015 til 2016. Stillingsressurs til kvalitetslosen er tatt vekk da arbeidet med dette vil bli ivaretatt av eksisterende personell. Noe av budsjettramma er omdisponert.

«Enhet» Diverse:

Avsatte midler til lønnsoppgjøret må økes fra 2015 til 2016 da det er hovedoppgjør i 2016. 2,2 mill. kr er foreslått som økning. Neste år er det ikke valg. Dermed kan midler til valg tas bort, utgjør 170.000 kr. Tilskuddet til Sivil Sara blir neste år anslagsvis 640.000 høyere enn det var budsjettet med i opprinnelig budsjett for 2015.

For ytterligere kommentarer henvises det til kommentarene under den enkelte enhet i kapittel 5.3 nedenfor.

5.2.2 Økonomiplan 2016-2023 – driftsrammer enhetene

Budsjettskjema 1B for perioden 2016-2019

Budsjettskjema 1B	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Steigen skole	9 650	9 110	4 970	
Plassen skole	8 800	8 620	4 700	
Nye Alvdal barneskole			7 260	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 700	9 620	9 620	9 620
Helse	13 300	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 200	3 300	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	41 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	2 080	2 080	2 080	2 080
Kultur	4 990	4 665	4 665	4 665
Kommunalteknikk	7 750	7 550	7 550	7 750
Alvdal barnehage	12 950	13 830	13 085	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 900	24 870	24 700	24 870
Variasjon i pensjonspremiene			1 000	

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Premieavvik pensjon i fjor	500	0	0	0
Totalsum	154 930	149 605	151 190	146 145

Budsjettskjema 1B for perioden 2020-2023

	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Nye Alvdal barneskole	15 600	15 600	15 600	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 620	9 620	9 620	9 620
Helse	13 050	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 400	3 400	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	39 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	1 980	1 980	1 980	1 980
Kultur	4 665	4 665	4 665	4 665
Kommunalteknikk	7 750	7 750	7 750	7 750
Alvdal barnehage	12 200	12 200	12 200	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 700	24 870	24 700	24 870
Variasjon i pensjonspremiene	1 000		1 000	
Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Totalsum	149 075	146 045	149 075	146 045

Spesifisering av endringer i budsjetttrammene fra 2016 til 2023: (beløpene er i hele 1000 kr)

Barneskolene:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Red. i spes.ped.	- 420	- 420	- 420	- 420	- 420	- 420	- 420
Red. lærerstillinger, ny skole		- 780	- 1850	- 1850	- 1850	- 1850	- 1850
Red. i spes.ped. fra aug. 2018		- 270	- 600	- 600	- 600	- 600	- 600
Sammenslåing 1. klasse aug. 2016	- 300	- 50					

Helse:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stillingsreduksjon på 0,5 årsverk	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250

Pleie, rehabilitering og omsorg:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Effekt av omorganisering i TFF	- 750	- 750	- 750	- 750	- 750	- 750	- 750
Økte egenandeler	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250

Landbruk/miljø:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Redusert husleie				- 100	- 100	- 100	- 100

Kultur:

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Redusert åpn.tid folkebiblioteket	- 225	- 225	- 225	- 225	- 225	- 225	- 225
Redusert tilsk. barn og unge	- 70	- 70	- 70	- 70	- 70	- 70	- 70
Redusert åpn.tid svømmehall	- 30	- 30	- 30	- 30	- 30	- 30	- 30

Kommunalteknikk:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Se egen oversikt under kommunalteknikk lenger ned i dok.							

Alvdal barnehage:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ny midlertidig småbarnsavd.	1 630	885					

«Enhet» Diverse:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Redusert kjøp fra planavdelingen	- 200	- 200	- 200	- 200	- 200	- 200	- 200

Totalt:	- 945	- 2 410	- 4 645	- 4 745	- 4 745	- 4 745	- 4745
----------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------

De nevnte endringer er kommentert i rådmannens saksutredning og delvis under den enkelte enhet i kapittel 5.3 i dokumentet.

5.2.3 Økonomisk oversikt driftsbudsjettet 2016

	Budsjett	Budsjett	Regnskap
Driftsinntekter:	2016	2015	2014
Brukerbetalinger	-8 506 000	-9 018 000	-8 638 790
Andre salgs- og leieinntekter	-20 316 000	-20 410 000	-20 825 275
Overføringer med krav til motytelse	-32 232 000	-18 090 000	-26 254 338
Rammetilskudd	-95 100 000	-93 500 000	-93 854 000
Andre statlige tilskudd	-6 500 000	-4 500 000	-6 228 534
Andre overføringer	-1 108 000	-1 104 000	-1 507 446
Inntekts- og formueskatt	-52 000 000	-49 600 000	-48 351 956
Eiendomsskatt	-13 860 000	-13 860 000	-10 766 261
SUM DRIFTSINNTEKTER	-229 622 000	-210 082 000	-216 426 600
Driftsutgifter:			
Lønnsutgifter	130 277 000	114 269 000	114 070 723
Sosiale utgifter	28 250 000	24 349 000	21 372 033
Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.	27 374 000	24 594 000	25 231 531
Kjøp av varer/tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	29 578 000	28 672 000	32 166 635
Overføringer	8 880 000	8 164 000	10 218 502
Avskrivninger	6 580 000	6 539 000	6 932 139

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Fordelte utgifter	-5 225 000	-4 598 000	-5 582 655
SUM DRIFTSUTGIFTER	225 714 000	201 989 000	204 408 908
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-3 908 000	-8 093 000	-12 017 692
Finansinntekter:			
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 330 000	-1 480 000	-1 635 083
Mottatte avdrag på utlån	-10 000	-10 000	-3 500
SUM EKSTERNE FINANSINNT.	-1 340 000	-1 490 000	-1 638 583
Finansutgifter:			
Renteutg., prov. og andre fin.utg.	3 400 000	4 150 000	3 110 943
Avdragsutgifter	7 800 000	8 070 000	10 625 525
Utlån	10 000	10 000	
SUM EKSTERNE FINANSUTG.	11 210 000	12 230 000	13 736 468
RES. EKST. FIN.TRANS.	9 870 000	10 740 000	12 097 885
Motpost avskrivninger	-6 500 000	-6 500 000	-6 932 139
NETTO DRIFTSRESULTAT	-538 000	-3 853 000	-6 851 946
Interne finanstransaksjoner:			
Bruk av tidl. års regnsk.messige mindreforbruk			-4 437 139
Bruk av disposisjonsfond			-1 383 859
Bruk av fond premieavvik	-500 000	-5 700 000	-918 143
Bruk av bundne fond	-10 705 000	-7 196 000	-7 079 290
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-11 205 000	-12 896 000	-13 818 431
Overført til investeringsbudsjettet	1 500 000	1 500 000	2 573 613
Avsatt til disposisjonsfond	2 450 000	1 765 000	4 045 224
Tilbakeføring til disp.fondet		900 000	
Avsatt til investeringsfond	1 860 000	1 860 000	
Avsatt til fond premieavvik		5 300 000	4 742 624
Avsatt til bundne fond	5 934 000	5 425 000	8 453 983
SUM AVSETNINGER	11 744 000	16 750 000	19 815 444
BUDSJETTMESSIG MER-/MINDREFORBR.	0	0	-854 933

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

5.3 Enhetene

5.3.1 Steigen barneskole

BILDE	Enhetsleder/ректор: Unni Bjørkedal Kort beskrivelse av enheten.: Undervisning 1.-7. trinn, leksehjelptilbud til alle elever på 4. - 7. trinn og SFO-tilbud alle dager (28 elever er tilmeldt SFO) Ant ansatte: 22 ansatte fordelt på 18,3 årsverk
-------	--

Opprinnelig budsjetttramme 2015	10 305 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	360 000
Komp. prisstigning i 2016	10 000
Redusert pensjonspremie i SPK	-26 000
Økt foreldrebetaling i SFO	-50 000
1 time naturfag fra høsten 2016	12 000
Helårsvirkning rammereduksjon, jfr. notat av 27/11-14	-511 000
Redusert behov spes.ped.	-200 000
Hele 2010-årskullet samles i en 1. klasse på Plassen	-250 000
Budsjetttramme 2016	9 650 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. - Kollegiet er godt informert og har eierfølelse til enhetens rammer. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	Attraktiv som arbeidsgiver	Kollegialt samarbeid gjennom team- og fagjobbing	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse for sitt fagfelt.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	Utvikle gode kompetansemiljøer	- Høy grad av kollegialt deling - Mulighet for kompetanseheving innen enhetens behov	Gjennomføre personalmøter med faginnhold. Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler.	Minst en på videreutdanning. Minimum 1 av 2 fellesmøter/teammøter skal ha faglig innhold Gjennomføres innen 01.03. hvert år.
Brukere	- Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer - God tilgjengelighet	- Høyt fokus på klasseledelse - Elevene skal ha faglige utfordringer tilpasset sitt nivå. - Bruke tidlig innsats målrettet - Mobbesaker/elevsaker behandles så raskt som mulig - Legge til rette for godt samarbeid hjem-skole.	Måle brukertilfredshet gjennom årlige elevundersøkelser Årlige temaer om «God praksis» og oppfølging av nasjonale prøver. Jevnlige fagmøter rundt elever. Følge skolens mobbeplan, miljøundersøkelsen gjennomføres årlig Foreldreskolen blir gjennomført fast på 1. trinn Ansatte og rektor er åpne for dialog med foreldre og søker å løse utfordringer på lavest mulig nivå	Resultatet på «trivsel, motivasjon, arbeidsforhold og læring» i elevunders. Skal være lik eller bedre enn landsgjennomsnittet. Nasjonale prøver på landsgjennomsnittet eller høyere over tid. Færre tilmeldinger til PPT på mellomtrinnet Miljøundersøkelsen blir gjennomgått raskt etter den er tatt, og evt nødvendig tiltak blir satt i verk Minimum 90% deltagelse på foreldreskolen. Foreldreundersøkelsen-svar innen «dialog og medvirkning» har hovedvekt på «noe fornøyd» og Svært fornøyd»

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Driftsmessig konsekvens av tildelt ramme.

Timetallet skal økes med 1 t med naturfag på 5.-7.trinn. Dette kan gjøres på ulike måter: eks Utvide skoledagen på torsdager for 5.trinn tilsvarende en time (60 min) Kostnaden på en lærer vil da bli 15 800 kr. Ved utvidelse av 60 min vil eleven ved 5.trinn på Steigen være ferdig med skoledagen kl 13. 45. Det vil da kreves ekstra skyss eller ytterliggående utvidelse av timetallet for disse elevene, med tilhørende ekstra kostnader. Dette vil dermed være en større kostnad for skole/kommunen enn de 12000 kr det er kompensert for i rammen.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Man kan også utvide noe undervisning ved flere trinn ved å «ta i fra» friminutt, noe som ikke er ønskelig for Steigen skole sin del. En tredje mulighet er at det blir større forandringer på flere trinn med noe reduksjon av timetall på mellomtrinn, og økt antall dager og timetall, med undervisning på onsdager, for 3. trinn. En løsning som vil være i tråd med hva andre bygder/byer har.

Tiltak for å redusere drift:

Videreføring av tiltak som ble iverksatt i høst. Dvs 2. og 3. trinn er sammenslått i noen timer. Dette fungerer godt, men det er ikke ønskelig å øke sammenslåing.

Reduksjon grunnet mindre behov for spes.ped. fra høsten 2016 vil føre til overtallighet av assistenter/fagarbeidere ved enheten. Det vil måtte sees på om behovet for assistenter i andre enheter er til stede, men i ytterste konsekvens vil det kunne bli oppsigelse. Arbeidet med å kartlegge dette er startet.

Økt kjøp av tjenester: Enheten kjøper nå tjenester fra andre, Opplæringscenteret på Tynset, dette har en kostnad på ca 30 000 kr som er tatt innenfor tildelt ramme.

Økonomiplanen 2016 – 2023

1. Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Ny barneskole og idrettshall, se kapittel 4	2016-2018	186,0 mill. kr

2. Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Tiltak	År	Utgiftsreduksjon
Lite elevkull 1.trinn 2016 tilsier at det gjøres en <u>vurdering</u> av hvorvidt det skal være én eller to førsteklasser den høsten. Dette forutsetter i så fall vedtak om bygging av ny barneskole med mål om ferdigstillelse høst 2018. Innsparingen vil ligge til Steigen skole. (Noe økning i skyssutgifter må påregnes)	2016	- 250 000
	2017	- 550 000
	2018	- 300 000
Ny barneskole	2018	Helårseffekt anslått til 2,1 mill. kroner

Størrelsen på barnekullene i Alvdal kommune varierer mye. Inneværende skoleår er det 39 førsteklassinger i kommunen, og disse er jevnt fordelt på de to barneskolene. Neste års kull derimot, vil pr. i dag ha kun 17 elever totalt, og da svært skjevt fordelt i kretsene. Elleve av disse sokner til Plassen krets, seks til Steigen. Størrelsen på kullet, kombinert med intensjonen om å ha ferdig ny felles barneskole i 2018, gjør at man har sett på muligheten for at dette årskullet (2010) går sammen fra 1.klasse av. Ei klasse på 17 elever er ingen stor klasse. Pr i dag varierer klassestørrelsene mellom 10 og 22 elever. 17 elever er et gjennomsnittlig kull på begge skolene. Her ser man både fordeler og ulemper avhengig av ståsted.

Steigens gruppe på fem-seks elever vil måtte defineres som ei lita klasse. Dette kan bli ei fin lita gruppe som kan følges opp tett, men størrelsen kan også tilsi både sosiale og faglige utfordringer. Større grupper gir naturlig nok økt mangfold, og det vil være lettere å finne sin likemann både faglig og sosialt. Det er kjent at innen ett årskull kan det være variasjoner i modning/utvikling med inntil fire år elevene i mellom. I tillegg vil man anta at det er enklere finne kamerater med samme interessefelt i ei større gruppe. Blir det 1. klasse ved begge skolene må man påregne noen timer sammenslått med trinnet over, i hvert fall på 2. trinn. Dette av ressursmessige grunner. Dersom 2010-kullet vil starte opp sammen, vil de allerede være «innkjørt», noe som vil kunne gjøre overgangen til ny skole greiere.

To av Steigen skoles førsteklassinger høst 2016 har eldre søsken ved skolen, og disse foreldrene må dermed forholde seg til to skoler i perioden fram til ny skole er realisert. På den annen side forholder man seg ofte i dag både til barnehage og skole. Familier med yngre søsken, som skal starte opp før ny skole er igang, må også gis mulighet for å begynne ved Plassen skole. I skoleutredning 2002-2003 leser vi: «...I prinsippet oppheves grensene mellom skolekretsene i Alvdal kommune, og hele kommunen regnes som én skolekrets. Som en praktisk ordning fordeles elevene etter de gamle kretsgrensene, men med endringer dersom elevtallet ved skolene er slik at det å flytte over elever gir økonomisk gevinst. De elevene som bor nærmest de gamle grensene mellom de to skolene flyttes over til den andre skolen. Dette gjelder elever som bor på Moan, Steimosletta og i området rundt Bergebakken. Når en elev er plassert på en skole, skal han/hun få fortsette der selv om plasseringen ikke lenger representerer noen økonomisk gevinst....» Blant neste års førsteklassinger Steigen skole, er det elever som bor på Moan og langs FV 681 (området ved Bergebakken). Elever bosatt på Moan, vil ha nabobarn som går både ved Plassen og Steigen (jfr. vedtak over). Det går skoleskyss over Moan med stoppested ved Morønning.

Alle elever fra Steigen vil ha behov for skyss til Plassen. De fleste av disse ville uansett være berettiget skyss pga. avstand eller farlig skolevei. Hjem som ønsker å bruke sfo, må da hentes, noe som også er vanlig i denne aldersgruppa selv om man benytter nærskolen sin. Felles 1.klasse vil med andre ord ikke utløse økte skyssutgifter i nevneverdig grad.

Elever og foreldre har vært innstilt på å gå på nærskolen sin, slik sett kan en sammenslåing være en fremmed tanke. Dersom det allikevel skulle bli slik, vil det settes inn ekstra skoleforberedende tiltak til våren, slik at skolestart på Plassen blir godt forberedt. Plassen skole har fine fasiliteter både innen- og utendørs samt voksne med god og riktig kompetanse, slik at elevene vil bli godt ivaretatt uavhengig av skole.

Enhetens vurdering av driften i planperioden

Det er for enheten ikke lagt inn noen investeringer i kommende økonomiplan, siden vi bestreber oss for å holde alle kostnader på et minimum med tanke på at det er planlagt en ny barneskole. Det vil ikke være naturlig for skolen å investere i for eksempel nye lærebøker og nytt inventar som pulter og stoler nå før ny skole. Blir det ikke gjennomført bygging av ny skole i nærmeste fremtid, vil Steigen skole ha store behov for investeringer i alt fra lærebøker til inventar, og ikke minst rehabilitering av skolebygget.

5.3.2 Plassen barneskole

	Enhetsleder: Janne Midttun Undervisning 1.-7.trinn samt skolefritidsordning. For tiden 17 ansatte fordelt på ca. 14 årsverk.
---	--

Opprinnelig budsjetttramme 2015	8 880 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	300 000
Komp. prisstigning i 2016	10 000
Redusert pensjonspremie i SPK	-27 000
Økt foreldrebetaling i SFO	-28 000
1 time naturfag fra høsten 2016	12 000
Helårsvirkning rammereduksjon, jfr. notat av 27/11-14	-197 000
Redusert behov spes.ped.	-150 000
Budsjetttramme 2016	8 800 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	• God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	• 3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. • Sterk budsjettstyring	• Holde driftsnivået innenfor vedtatt ramme. • Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. • Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2 følges opp Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap (1,5 %).
Medarbeidere og kompetanse	• Attraktiv som arbeidsgiver	Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å tilfredsstille krav knytta til enhetens virkeområder Gode møteplasser for faglig	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Gode ordninger for komp	Alle medarbeidere skal ved fast tilsetting inneha relevant formell kompetanse Sykefravær >3% Alvdalsskolene min to i

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	Utvikle gode kompetansemiljøer	utveksling Kollegial deling Arbeid i regionale nettverk Fokuserer på gode holdninger/nærvær	heving Gjennomføre personalmøter med faginnhold. Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. Medarbeiderundersøkelser gjennomføres hvert annet år	videreutdanning til enhver tid Gjennomføres minst 1 gang pr. måned. Gjennomføres innen 01.03. hvert år. Gjennomføres innen 01.12.. På en skala fra 0-6 skal u søk vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).
Brukere	- Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer - God tilgjengelighet	Se to foregående pkt.'er Godt og utstrakt samarbeid mellom skoler og barnehager Gode elevresultater Alle henvendelser besvares på en ryddig måte Gode rutiner for saksbehandling og vedtak God informasjonsflyt i alle ledd Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør.	Måle brukertilfredshet gjennom årlige brukerundersøkelser Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon Registrere og behandle klagesaker Ansatte og rektor er åpne for dialog med foreldre og søker å løse utfordringer på lavest mulig nivå	På en skala fra 0-6 skal årlige brukerundersøkelser vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). Prøveresultater <u>min</u> på landsgj snitt Max tre klagesaker/år Oppdaterte hjemmesider Hyppig info fra kont lærer Månedlig info fra rektor til hjemmene

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Driftsmessig konsekvens av tildelt ramme

Timetallet skal økes med 1 uketime(60 min.) naturfag. Slik vår kommunes organisering av skoleuka er, er det flere alternativer for å innfri kravet:

	KONSEKVENS
Utvide kortdagen med 60 min. for 5.trinn	Behov for ekstra skyss , <u>eller</u> tilsynsordning til ordinær skyss går. Begge deler medfører økt utgift
Utvide kortdagen med 90 min.	5.trinn full torsdag som 6. og 7. Må da legges inn 2 t istf. 1. Total kostnad/år:

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	50 000 kr.
Femdagers uke for 3.trinn	Gir mulighet for en kortdag for <u>alle</u> trinn. Ordning som Tynset og Tolga.
Kortere friminutt gjennom dagen, evt. organisere skoledagen i andre økter slik at det frigjøres tid til undervisning	Ingen ekstra skysskostnader, men mer komprimert dag.

Tiltak for å redusere drift:

Videreføring av tiltak iverksatt inneværende år. To trinn er sammenslått tre t /uke. Enheten får redusert behov sp ped fra høsten. Dette medfører reduksjon av stillingsressurs, både pedagog og fagarbeider, men rammer ikke fast ansatte.

Økonomiplanen 2016 – 2023

1. Investeringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Ny barneskole og idrettshall	2016 - 2018	186,0 mill. kr

2. Planlagte driftsmessige endringer i planperioden (begge barneskolene)

Tiltak	År	Utgiftsreduksjon
Lite elevkull 1.trinn 2016 tilsier at det gjøres en <u>vurdering av</u> hvorvidt det skal være en eller to førsteklasser den høsten. Dette forutsetter i så fall vedtak om bygging av ny barneskole med mål om ferdigstillelse høst 2018. Innsparingen vil ligge til Steigen skole. Noe økning i skyssutgifter må påregnes	2016	- 250.000
	2017	- 550.000
	2018	- 300.000
Ny barneskole	Tas i bruk i 2018	Helårseffekt i 2019 er 2,1 mill. kr.

Se kommentarer under Steigen skole ovenfor.

Enhetens vurdering av driften i planperioden.

Med planene for bygging av ny barneskole, er det ingen planlagte nyinvesteringer ved enheten. Vi tenker å drive med det vi har av utstyr de nærmeste to-tre årene. Skulle innkjøp bli påkrevet, samarbeides det med Steigen slik at evt. nytt blir likt og kan tas med over i nytt bygg.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

5.3.3 Ungdomsskolen

	Enhetsleder/ректор: Erik Vangen Jordet Ansvarsområdet er grunnskole 8.-10. trinn Skolen har 89 elever skoleåret 2015-2016. Det er totalt 19 ansatte, fordelt på to i ledelse/administrasjon, to fagarbeidere, en lærling og 14 lærere. Skolen er i god bygningsteknisk stand og har et godt fysisk innemiljø.
---	---

1. Enhetens budsjetttramme

Opprinnelig budsjetttramme 2015	9 710 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	318 000
Komp. prisstigning i 2016	12 000
Redusert pensjonspremie SPK	-25 000
Utgiftsreduksjon sammenslåing klasser	-400 000
Økt behov spes.ped.	85 000
Budsjetttramme 2016	9 700 000

2. Målstyring

Virksomhetsmål Alvdal ungdomsskole				
Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hva må gjøres	Prestasjonsmål Konkret ambisjonsnivå
Økonomi	Sterk budsjettstyring	Kontinuerlig oppfølging av regnskap. Kollegiet er informert om enhetens rammer.	Budsjettjustering 1 og 2, regnskap ved årets slutt.	Regnskapet er i samsvar med budsjett ved årsoppgjør.
Medarbeidere og kompetanse	Attraktiv som arbeidsgiver	Kollegialt samarbeid gjennom team- og fagjobbing. Erfaringsdeling innen enheten	Styrke lærerteamenes rolle i utviklingsarbeid og den daglige drifta av skolen	Skolens praksis blir betegnet som «tilfredsstillende» i ståstedsanalysen på påstander vedrørende samarbeider
		Ansatte er med på planlegging knyttet til innhold og gjennomføring av hverdagen sin. Godt arbeidsmiljø med tett relasjon til leder	Opprettholde en teammodell der lærerne jobber sammen God dialog med ansatte/ leder i forhold til hverdagen	Ståstedsanalysen punkt 95. Lærerne samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa – skal over 90% enighet. Nærværet pr år bør være minimum 95% (sykefravær på maks 5%)
	Utvikle gode kompetansemiljøer	Skolen som helhet bør øke faglige kompetansen særlig inne norsk/ språkfag	Deltagelse i «Kompetanse for kvalitet»	Skolen bør ha minimum to lærere med 60 stp eller mer i norsk.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Bruker	Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer	Klassestrukturen og lærertettheten opprettholdes i størst mulig grad. Elevene skal få faglige utfordringer tilpasset sitt nivå	Skolen opprettholder dagens klassestruktur også med elevtall i underkant av 30. Tett faglig oppfølging av den enkelte elev.	Lærertetthet på nivå med tallet fra 2013. Rapporteres i GSI. Resultatet på faglig veiledning og opp på landssnittet. Måles i elevundersøkelsen
	God tilgjengelighet	Mobbesaker skal behandles så raskt som mulig Skolen legger til rette for godt samarbeid mellom skole og hjem	Fortsette arbeidet med vurdering for læring. Alle ansatte og elever må være kjent med planen mot mobbing. Henvendelser til skolen blir besvart korrekt og ansatte er åpne for dialog med foreldre. Utfordringer håndteres på lavest mulig nivå	Eksamensresultater skal være over nasjonalt nivå målt over tre år. Resultat på «Mobbing» i elevundersøkelsen skal være under 1,4. Vedrørende skole-hjemsamarbeid skal svarene innen «Dialog og medvirkning» ha hovedvekt på «noe fornøyd» og «svært fornøyd». Måles i foreldreundersøkelsen.

Vurdering av drift/endringer i 2016 med tildelt budsjetttramme

Driftsmessig konsekvens av tildelt ramme:

Skolen vil med den tildelte rammen opprettholde dagens mannskap siden det er et større behov for spesialundervisning på neste års 8. trinn enn på dagens 10. Det er ikke rom for bruk av vikar annet enn ved langtids sykemeldinger, og skolen må tilstrebe å ta høyde for fravær gjennom planlegging av timeplaner for hver enkelt lærer samt legge et godt årshjul som vi kan styre etter.

Skolen er klar over bestillingen om sammenslåing av klasser, men fortsetter likevel med å opprettholde dagens praksis med to klasser på trinnet som primær organisering. Vi mener fortsatt at det skal kunne gjennomføres med den nye ramma i alle basisfag, og trolig også i det meste av de muntlige fagene. Dagens praksis er at klassene har samme planer slik at de kan være sammen der det er naturlig eller påkrevd. På den måten vil det hele tiden være lærere som kjenner elevene som er ansvarlig for undervisningen og det gir derfor elevene en mer forutsigbar og tryggere skolehverdag. En slik deling av trinnet gir også muligheter for tettere oppfølging av hver enkelt elev gjennom mer underveisvurdering.

Den økonomiske innsparingen av sammenslåing ble første gang utredet i 2012, og beregnet da til å kunne være på ca 300 000. I den utregningen var det tatt høyde for noe økt spesialundervisning som følge av større klasser. Ut i fra dagens bemanning og organisering er det fortsatt mulig å slå sammen elevene til større enheter i flere fag, og de fagene som det er enklest å gjennomføre i er samfunnsfag og KRLE. Disse fagene har til sammen 14 timer over tre år, men det er alltid ett trinn som er over 30 elever, og da skal det i utgangspunktet være ressurser til to klasser. Derfor er det en mulighet å samle trinnet i 9 eller 10 timer i uka, noe som tilsvarer i underkant av 250 000 på årsbasis. I forhold til andre fag er det i enkelte timer mulig å samle trinnene, for eksempel innenfor naturfag (kun ordinær undervisning, ikke i praktiske forsøk), lesetimer i norsk og engelsk og utegym. Det er ikke alle disse timene som er ukentlig eller på årsbasis, og det er derfor vanskelig å planlegge en årlig reduksjon og si noe om innsparingen. Bestemmes det at man skal ha en lesetime ukentlig i både norsk og

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

engelsk for alle tre trinnene er det en betydelig innsparing, til sammen 150 000 på årsbasis. Det er også en stor pedagogisk bestemmelse i forhold til at man skal bruke så mye tid av undervisningen til lesing, og er noe som med stor sannsynlighet vil ha innvirkning på det faglige. Ikke minst i forhold til engelskfaget er dette en svært dårlig løsning og noe skolen ikke vil anbefale. Vi ønsker derfor fortsatt å opprettholde organiseringen vi har i basisfagene, der det i stedet for å ta bort lærerressurs er organisert med en ekstra lærer på permanent basis. Dette gjør at vi har mindre behov for spesialundervisning, og gir også mer robusthet ved fravær av lærere. Med dette grepet har vi redusert vikarutgiftene betydelig, og mener også at det er gir bedre læringsutbytte.

I forhold til den økonomiske reduksjonen ved sammenslåing er den større enn det enhetsleder har antydnet, og det gjøres også oppmerksom på at enheten også fikk reduksjon i ramma både i 2013 og 2014 for å slå sammen klasser.

Endringer (beskrivelse og konsekvens)

Det blir få endringer neste skoleår. Med stadig færre lærere til ordinær undervisning er det vanskelig å få til en god timeplan som ivaretar læringstrykket ut mot alle elevene ved fravær av lærere.

Økonomiplanen 2016 – 2023

a) Mulige investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Uteområdet ved skolen (tilrettelegge for økt fysisk aktivitet og bedret trivsel – bruke «hesteskoen» til ballflater og benker)	2017	Kostnad er uvisst, deler av tiltaket finansieres gjennom ulike stønader
Ombygging av klasserommene til ett eller to trinn slik at det er mulig å være samlet alle elevene på trinnet	2017	Kostnad er uvisst, antageligvis 750 000 (erfaringstall)
Skifte av inventar (pulter og stoler) + innkjøp av elevskap	2018	Kan bli 300 000 (2 500 pr elev + fellesskap)
Installere varslingssystem på skolen	2019	Kostnad er uvisst
Skifte av lærebøker (de fleste er kjøpt inn i forbindelse med innføring av K-06 og er fra 2007)	2016-2023	100 000 årlig tilsvarer ett-to læreverk hvert år. Alternativt økt driftsbudsjett og digitale læreverk

I planperioden er det et stort ønske om at skolen endelig skal få gjort noe med uteområdet ved skolen. Særlig med tanke på å legge til rette for fysisk aktivitet i friminutt er området lite tilfredsstillende. Med tanke på at Synnøve Finden har en langtidsplan som krever deler av Grindeggaanlegget er det viktig at det som blir igjen er av høy kvalitet. Endringen må også sørge for at det blir slutt på bilkjøring på skoleplassen.

Det vil være et behov for å bygge om ett av klasserommene slik at det blir enklere å samle alle elevene på ett årstrinn. I de neste årene vil det fortsatt være slik at ett eller to trinn vil ha elevtall under 30 og de/det andre være over. Det er derfor behov for muligheten til å undervise elevgrupper med ulik størrelse, begrenset opp til 40 og ned til 20 elever. De fleste klassene er fortsatt rundt 30 elever og det er konsensus på skolen om at det med slike klassestørrelser er best for læringsutbytte for elevene å ha to mindre klasser.

I løpet av perioden må det også påregnes å gjøre noe i forhold til læreverkene vi har på skolen. De fleste er kjøpt inn i 2006/2007 og er godt brukte. Alternativet til å kjøpe inn nye papirbøker er å føre inn digitale læreverk. En slik løsning vil føre til lavere

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

investeringskostnad og høyere driftskostnad med tanke på årlige lisenser, men gjør at vi er faglig oppdaterte hele tiden.

b) Planlagte/ønskede driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Kompetanseheving av kollegiet	2016-2023	Årlig kostnad på minimum 50 000

Fra og med 2014 ble det innført nye kompetansekrav for undervisning i skolen. Dette har store konsekvenser for ungdomsskolen da det er en skjevfordeling av kompetanse innen fag blant lærerne. På ungdomsskolen er det nå krav om 60 studiepoeng for å undervise innen norsk, engelsk og matematikk. Innenfor alle andre fag, valgfag er unntatt, er det krav om 30 studiepoeng for nyansatte lærere. Lærere som allerede er ansatt er foreløpig unntatt fra denne bestemmelsen. Siden staten nå er aktivt inne og bidrar økonomisk i forhold til videreutdanning av lærere bør vi fortsatt delta i «kompetanse for kvalitet» og gi lærere mer formell kompetanse. Siden vi har relativt få lærere er de derfor nødt til å undervise i flere fag for å få fylt opp årsverket sitt, og det er ønskelig at de har utdanning i de fagene.

Flyktningtjenesten

Ansvarsområde er «Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere» - introduksjonsloven. I praksis er det de to første årene til flyktningene i kommunen, med vekt på bosetting og deretter kvalifisering til arbeidsliv eller utdanning. Norskopplæringen kjøpes i sin helhet av Tynset kommune.

Tjenesten har fire ansatte på til sammen 2 årsverk, fordelt på leder i 10%, konsulent i 80%, programveileder i 50% og boveileder i 40%.

1. Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi			Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	Samhandling med de andre kommunale enhetene	Informere andre enheter om planlagte mottak Integrere tjenestebehovet til flyktningene i driften til de ordinære kommunale tjenester	Skal på plass jevnlig (kvartalsvise) møter med berørte enheter Samhandling rundt flyktningtjenesten skal drøftes på enhetsledernivå	Alle enheter er informert om mottak med en gang det er gjort avtale med IMDI. Fordeling av integreringsmidler etter felles vedtatt plan
	Utvikle gode kompetansemiljøer	Skape selvstendige medarbeidere som bruker sine fag	Fokus på helhetlig forståelse og selvstendig utøvelse av arbeidet	Alle ansatte i enheten deltar på ett felles kurs

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Brukere	Integreringsarbeidet	Flyktningene integreres i samfunnet	Oppfølging av hver enkelt Tett dialog med Nav og andre samarbeidspartnere Etablering av internasjonalt råd	I snitt over 5 år er 50% av flyktningene i arbeid eller utdanning etter at introordningen er fullført Råd er etablert i løpet av året
----------------	----------------------	-------------------------------------	--	--

Vurdering av drift/endringer 2016 med tildelt ramme

Enheten har så langt tilpasset ramma etter midlene som er tilført i forbindelse med bosettinga, og har hatt en svært nøktern drift av enheten. Det har så langt også vært få enheter som har fått øremerkede midler for å håndtere merarbeid eller økte utgifter. For å kunne håndtere stadig flere flyktninger må enheten og flere andre enheter nå dimensjoneres opp og tilføres mer midler. Fortsatt er det mulig å gjøre dette uten å bruke mer enn de midlene vi får fra staten i integreringstilskudd, men det gjøres oppmerksom på at det i løpet av noen år vil medføre økte kommunale kostnader som må tas innenfor den ordinære ramma. Dette begrunnes i at de fleste kommuner som har bosatt flyktninger (over lengre tid enn det vi har gjort) rapporterer at det ikke er en fullfinansiert ordning. Merforbruk anslås til ca 10% mer enn tilskuddet, noe som tilsvarer 70 000 pr flyktning..

I forhold til norskopplæringa er det inngått et samarbeid med Tynset kommune som organiserer dette. Den avtalen som ble inngått var begrunnet i at elevtallet for Alvdal isolert var for lavt til at det kunne bli en god og rasjonell drift av opplæringen. Selv med det mottaket som det nå legges opp til vil det ikke la seg gjøre å løse norskopplæringen like godt som det gjøres i dag, selv om vi tilfører ekstra midler. Forskning har vist at det er behov for ca 100 elever for at det skal kunne være lønnsomt. Da er det lagt til grunn et minstenivå på antall grupper og timer. Nå gjennomføres undervisningen med høy kvalitet og er kun finansiert av de statlige midlene som tilføres og er øremerket formålet. Det er også utvidet med stadig flere grupper som er godt tilpasset elevgruppa, og det gis nå flere undervisningstimer enn det vi klarte når vi organiserte undervisningen i Alvdal.

2. Økonomiplanen 2016 – 2023

a) Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Boliger til flyktninger	2016-2017	Kostnad er uviss
Alarm på kontoret	2016	Kostnad er uviss

b) Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Utvidelse av tjenesten i antall ansatte og styrking av integreringsarbeidet	2016	900 000

I planperioden vil det bli en stor økning av brukere innenfor tjenesten. Nå planlegges det med et mottak over fire år på til sammen 76. Selv om tjenesten i utgangspunktet har ansvar for flyktningene de to første årene, er det i realiteten slik at de fleste bruker tjenesten tre år eller mer. Det vil si at vi nå må dimensjoneres for 60 flyktninger som skal følges opp, og det er i praksis en dobling av antallet vi har i dag.

Fortsatt vil den største praktiske jobben være å skaffe tilveie og klargjøre boliger. Målet er at flyktningene skal ordne dette selv senest etter fem år i kommunen, men det vil trolig være slik at en del er avhengig av kommunal hjelp også på lang sikt. Det vil si at det blir en viss

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

«oppnopning» av flyktninger i de kommunale boligene, og derfor er det et stort behov for flere boliger som kommunen kan disponere over tid.

5.3.4 Helse

BILDE	Enhetsleder: Anita Engelberg Enhet helse omfatter Alvdal legekantor med to faste stillingshjemler for leger og en turnuslege, hjelpepersonell ved legekantoret, helsestasjonsvirksomhet med jordmortjeneste, psykiatritjeneste, rusomsorg og fysioterapi Enheten har til sammen 12,5 årsverk.
-------	--

Opprinnelig budsjettramme 2015	13 075 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	269 000
Komp. prisstigning i 2016	80 000
Helårsvirkning av stillingsendring innen helsestasjon	-125 000
20 % reduksjon vikarstilling som barnevernspedagog i et halvt år	-54 000
Kommunefysioter.	100 000
Bortfall av kjøp av tjeneste fra Tynset kommune	-45 000
Budsjettramme 2016	13 300 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. - Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	Attraktiv som arbeidsgiver	Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø.	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på videregående- eller høghskolenivå.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	Utvikle gode kompetansemiljøer	Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å veilede og bistå brukere og samarbeidspartner i forhold til enhetens virkeområde.	Gjennomføre personalmøter med faginnhold. Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. Gjennomføre årlige medarbeiderundersøkelser.	Gjennomføres minst 1 gang pr. måned. Gjennomføres innen 01.05. hvert år. Gjennomføres innen 01.11. hvert år. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelsen vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).
Brukere	- Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer - God tilgjengelighet	- Fokus på veilederrollen i direkte møte med brukere. - Fokus på riktig og hensiktsmessig bistand i form av råd, veiledning og økonomiske støtteordninger. - Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør.	Måle brukertilfredshet gjennom årlige brukerundersøkelser Registrere og behandle klagesaker Benytte KOSTRA-tall i analysen Satsing på ungdom og arbeidstrening Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon.	På en skala fra 0-6 skal årlige brukerundersøkelser vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). Alle klagesaker skal oversendes overordnet myndighet innen fristkrav i h.h.t. gjeldende lov. Riktige og hensiktsmessige tjenester skal vurderes opp mot KOSTRATALL for egen kommune og sammenlignbare kommuner. 5 ungdommer skal hvert år tilbys sommerjobb i Alvådal kommune. Prosjektmidler fra eksterne samarbeidspartener kan øke antallet. Annonserte åpningstider følges. Ved henvendelse på telefon skal bruker kontaktes innen 24 timer.

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Driftsmessig konsekvens av tildelt ramme.

Ved tildelt ramme kan enheten opprettholde driften slik den er pr i dag.

Endringer (beskrivelse og konsekvens)

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Kjøpe ut legevaktbilen, se kapittel 4	2017	160 000

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Ingen planlagte endringer i perioden		

Enhetens vurdering av driften i planperioden.

For å kunne håndtere stadig flere flyktninger må enheten på sikt dimensjoneres opp og tilføres mer midler. Fortsatt er det mulig å gjøre dette uten å bruke mer enn de midlene vi får fra staten i integreringstilskudd, men det gjøres oppmerksom på at det trolig vil medføre økte kostnader for kommunen.

Det gis signaler i Statsbudsjettet 2016 om at kommuner må ha egen kommunepsykolog i 2020. Her finnes det midler som kan søkes på i en 6 års periode.

Det gis også signaler om å styrke skolehelsetjenesten og helsesøsterfunksjonen, men det foreligger ingen øremerkede midler til dette.

5.3.5 NAV sosial

	NAV Alvdal har to styringslinjer med rammer og oppgavefordeling mellom stat og kommune. Enheten har 4 årsverk; 2 kommunalt ansatte og 2 statlig ansatte. Kommunens bidrag inn i NAV er hovedsakelig hjemlet i Lov om sosiale tjenester i NAV og består av økonomisk sosialhjelp, økonomisk råd og veiledning, gjeldsrådgivning, Husbankens låne- og tilskuddsordninger (Startlån), og tiltaksarbeid gjennom kvalifiseringsprogrammet. I tillegg til kommunalt finansierte tjenester utfører NAV-kontoret statlig finansierte tjenester innen arbeid, aktivitet og stønadsutbetalinger. Enhetsleder: Hilde Skomakerstuen
---	--

Opprinnelig budsjetttramme 2015	2 755 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	45 000
Økte sosialhjelpsutgifter	400 000
Budsjetttramme 2016	3 200 000

Virksomhetsmål

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innenfor vedtatt ramme. - Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	- Attraktiv som arbeidsgiver - Utvikle gode kompetansemiljøer	- Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø. - Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å veilede og bistå brukere og samarbeidspartner i forhold til enhetens virkeområde.	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Gjennomføre personalmøter med faginnhold. Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. Gjennomføre årlige medarbeiderundersøkelser.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på minst høgsolenivå. Gjennomføres minst 1 gang pr. måned. Gjennomføres innen 01.05. hvert år. Gjennomføres innen 01.11. hvert år. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelse vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).
Brukere	Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer	- Fokus på veilederrollen i direkte møte med brukere. - Fokus på riktig og hensiktsmessig bistand i form av råd, veiledning og økonomiske støtteordninger.	Måle brukertilfredshet gjennom årlige brukerundersøkelser Registrere og behandle klagesaker Benytte KOSTRA-tall i analysen	På en skala fra 0-6 skal årlige brukerundersøkelser vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). Alle klagesaker skal oversendes overordnet myndighet innen fristkrav i h.h.t. gjeldende lov. Riktige og hensiktsmessige tjenester skal vurderes opp mot KOSTRA-tall for egen kommune og sammenlignbare kommuner.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	• God tilgjengelighet	• Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør.	Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon.	Annonserte åpningstider følges. Ved henvendelse på telefon skal bruker kontaktes innen 24 timer.
--	-----------------------	---	---	--

Vurdering av drift/endringer 2016 med tildelt ramme

Driftsmessig konsekvens av tildelt ramme.

NAV Alvdal viderefører samme tjenestetilbud som i 2015. Ett av våre viktigste virkemidler er kvalifiserte fagpersoner. For å kunne møte framtidige utfordringer er det sentralt at vi opprettholder stillingsressursen på to kommunalt ansatte.

Kontorets største utfordring er å drive tiltaksrettet arbeid for å få flyktninger over i inntektsgivende arbeid. Flyktninger som kommer til Alvdal deltar i introduksjonsprogrammet (språktrening og voksenopplæring) i 2-3 år. Etter denne perioden overtar NAV ansvaret for oppfølging mot arbeid og aktivitet for de som ikke klarer dette selv. Vi har de siste to årene hatt en økning av langtidsledige flyktninger som trenger bistand til å komme i arbeid og aktivitet. Dette medfører økte utgifter til økonomisk sosialstønad. Flere flyktningfamilier mottar dessuten supplerende økonomiske ytelser fra NAV i tillegg til introduksjonsstøtten. Økonomiske utbetalingene til flyktninger utgjorde pr. oktober 2015 65% av totale utgifter til sosialstønad. Gruppen defineres i denne sammenheng som flyktninger inntil 5 år etter ankomst til Alvdal.

Endringer

NAV Alvdal har fått tilført kr 400 000,- i rammeøkning for å kompensere for økte utgifter til økonomisk sosialhjelp. Utgifter til økonomisk sosialhjelp er vanskelig å budsjettere da det blant annet henger sammen med utviklingen på arbeidsmarkedet, mottak av flyktninger og uforutsette hendelser i enkeltpersoners liv. For å kunne jobbe innenfor foreslått budsjetttramme vil det være avgjørende at kontoret jobber målbevisst med forebyggende arbeid, rask bistand og oppfølging av brukerne. Det foreslås økning i budsjettet for økonomisk sosialhjelp, men vesentlige økning i mottak av flyktninger i 2016 kan medføre behov for budsjettrevideringer.

Økonomiplanen 2016 – 2023

1. Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Ingen forslag		

2. Planlagte driftsmessige endringer

Tiltak	År	Kostnad
Ingen forslag		

Enhetens vurdering av driften i planperioden

Økonomisk sosialhjelp er en rettighetsbasert ytelse og følgelig vanskelig å forutsi.

Kommunen har etter gjeldende regelverk mulighet til å stille vilkår om aktivitet knyttet til

utbetaling av sosialhjelp. Regjeringen har vedtatt en lovendring der kommunene skal stille krav til aktivitet for mottakere av økonomisk stønad med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Det forventes at lovendringen trer i kraft i 2016. Konsekvensen av vilkårsbrudd vil som hovedregel være reduksjon i stønaden. En lovendring vil få konsekvenser for innhold og organisering av tjenesten i NAV. Dette vil sammen med økt mottak av flyktninger utfordre bemanningsbehovet ved NAV Alvdal i gjeldende planperiode. Vi foreslår ingen driftsmessige endringer, men forutsetter at vi klarer å løse oppgavene innenfor dagens organisering og bemanning.

5.3.6 Pleie, rehabilitering og omsorg (PRO)

Enhetsleder: Gunveig Eide

Enhet PRO består av følgende avdelinger: institusjon (Solsida), hjemme-tjenesten, kjøkken/vask, TFF, Dagtilbud for eldre, Aktivitetssenteret, stab for enhetsleder. Enheten teller pr. 23.10.2015: 82,32 årsverk og 189 ansatte.

Hovedoppgaven er å sørge for helse- og omsorgstjenester til målgruppen for enheten (eldre og mennesker med nedsatt helse- og funksjonsevne fysisk og mentalt) iht. den aktuelle helselovgivningen.

Enhet PRO vil fortsatt i 2016 være i store endringer for å utvikle tjenesten for brukere / pasienter. Det betyr også store endringer for ansatte.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

--	--

Opprinnelig budsjetttramme 2015	40 860 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	1 080 000
Komp. prisstigning i 2016	90 000
Økte inntekter egenandeler og salg	-100 000
Endret nattvaksordning m.m.	-230 000
Ny bruker i TFF	-800 000
Renhold i kontordelen i TFF-bygget	100 000
Budsjetttramme 2016	41 000 000

Virksomhetsmål 2016 for PRO

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. - Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap. Evt. avvik < 2%.
Medarbeidere og kompetanse	Attraktiv som arbeidsgiver	Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø.	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Spesifikke opplæringsplaner i hver avdeling.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på fag- eller høgskolenivå. < 3% ufaglærte.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	- Utvikle gode kompetansemiljøer - Beholde friske medarbeidere.	Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å yte tjenester for pasienter og brukere iht. lover/ forskrifter og faglige vurderinger.	- Gjennomføre personalmøter med faginnhold. - Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. - Gjennomføre medarbeiderundersøkelser annet hvert år. - Fokus på nærvær.	- Gjennomføres 2-3 ganger pr. år. I tillegg fagdager - Gjennomføres innen 01.05. hvert år. - Gjennomføres innen 01.11. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelse vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). < 6 % sykefravær
Brukere	- Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer og faglige vurderinger. - God tilgjengelighet	- Etterleve serviceerklæringer som anviser riktige tjenester for brukere og pasienter. - Gjennomføre gode saksbehandlinger av søknader om tjenester. - Avklare forventninger fra brukere og pårørende . - God informasjon til alle interessenter og mottakere av tjenester. - Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør.	- Måle brukertilfredshet gjennom brukerundersøkelser og pårørendemøter. - Benytte KOSTRA-tall i analysen av tjenesten.	- På en skala fra 0-6 skal årlige brukerundersøkelser vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). - Tjenester skal vurderes opp mot KOSTRATALL for egen kommune og sammenlignbare kommuner. - Informere i AMIV, hjemmesiden og pårørendemøter. Serviceinnstilte medarbeidere.

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Vi mener at rammen er tilstrekkelig for å gjennomføre normal drift. Oppstår uforutsette hendelser og ressurskrevende brukere, som har behov for tjenester utover planlagte rammer for personell, vil overskridelser i verste fall kunne forekomme. Vi prøver imidlertid å tilpasse driften innen rammene så langt det er forsvarlig.

Vi mener å kunne ivareta helselovgivningens bestemmelser og brukeres behov innenfor rammene som er satt. Likevel er vi beredt på diskusjoner med brukere og pårørende som har større forventninger om hva kommunen skal løse. Vi driver kontinuerlig forventningsavklaringer på dette området. Vi påregner flere klagesaker over vedtak vi gjør.

Endringer (beskrivelse og konsekvens).

Vi har gjennomført store endringer innen tjenestetilbudet:

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

- Omstillinger i TFF er gjort for å avslutte kostbare kjøp av tjenester fra andre. I 2016 yter vi tjenestene i egen kommune ved Alvdal Aktivitetssenter (Alvdal stasjon). Vi kan få behov for innkjøp av utstyr til senteret som vi ikke har innlagt i budsjett 2016.

- Vi har etablert 5 bemannede omsorgsboliger i hjemmetjenesten og tatt ned tilsvarende kapasitet ved institusjonen (legger ned 5 langtidsplasser i 2016 og ytterligere 3 plasser i 2017). Det bygges 2 nye omsorgsboliger på Solbakken i 2016.

- Nattvakttjenesten er omorganisert til ambulant nattvakt og aktiv sykepleier på natt. Den organiseres som en helhetlig nattvaktteneste i PRO.

Disse endringene som berører alle avdelinger i PRO, har personalmessige endringer for overtallige ansatte ved institusjonen, for nattvakter og ansatte i TFF. Vi har hatt en grundig prosess i 2015. Arbeidet har vært drevet i to ulike prosjektgrupper med deltakelse fra brukerrepresentanter, tillitsvalgte og verneombud.

Vi har følgende ønske for økt ressurs utover budsjetttrammen:

- 20% tilført stillingsressurs ved Dagtilbudet for eldre på Solbakken.

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Investeringer i velferdsteknologiske løsninger. Plan utarbeides i samarbeid med nabokommuner innen Fjellhelse når avklaringer er gjort.	2017	500 000 ?

Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Etablere bemannet omsorgsbolig og legge ned 5 langtidsplasser i 2016. Ytterligere 3 plasser ved Solsida legges ned i 2017.	Planlagt og forberedt 2015 Iverksatt 2016	Innsparing Innen 2017 kr. 690 000
Omstilling av nattvakttjenesten med ambulant nattvakt og aktiv sykepleier på natt	Planlagt og forberedt 2015 Iverksatt 2016	Innsparing 230 600
Omstillinger i TFF. Avslutter kjøp av tjenester fra andre og bygger opp tjenester i egen kommune. Omorganisere støttekontaktordningen	Planlagt og forberedt 2015 Iverksatt 2016	Innsparing + - kr. 800 000

Vi tar forbehold om endringer i tallene, men dette er innsparingen som utregningene viser i dag.

Enhetens vurdering av driften i planperioden

Hovedtrenden er å redusere drift/ kapasitet på institusjonen og øke kapasiteten tilsvarende i hjemmetjenesten. Årsaken er et uttalt politisk og faglig mål om at eldre skal bo hjemme lengst mulig. Befolkningsutviklingen i Alvdal viser en nedgang på anslagsvis 23 eldre over 80 år fra

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

toppåret 2012 til 2025. Dette gjør driftsjusteringer fra institusjon til hjemmetjenester nødvendig.

Vi omstiller ressursbruken og legger ned 5 langtidsplasser ved institusjonen og etablerer 5 bemannede omsorgsboliger på Solbakken under hjemmetjenesten i 2016. I 2017 legges ytterligere 3 langtidsplasser ned, og vi øker med 3 bemannede omsorgsboliger på Solbakken. Samtidig endres nattvaktjenesten i PRO. Endringen betyr tilgang på ambulant nattvakt og aktiv sykepleier på natt. Vi samordner hele PRO sin nattvaktjeneste og oppfyller krav og forutsetning om tilgang på tjenester på natt i hjemmene og i bemannede omsorgsboliger. Dagtilbud er en viktig tjeneste for å la eldre være lengst mulig hjemmeboende. Vi har åpnet 2 ½ dag, fordelt på dagtilbud på Solbakken og Frivilligsentralen. Vi arbeider for økt åpningstid med inntil 5 dager tilbud pr. uke. Myndighetene lovfester dagtilbud fra 2020. Vi mottar statstilskudd for tilbudet, men må finansiere lønn innen PROs budsjett (se ønske om 20% stillings-økning). Vi har organisert frivillige hjelpere for å opprettholde dagtilbudet. Samarbeid med frivillige kommer til å utvikles mye de nærmeste år. Frivilligstrategi i PRO utvikles nå.

I planperioden vil utvikling innen velferdsteknologi gjøre det mulig å endre driften både på institusjonen og i hjemmetjenesten. Spesielt innen varsling og kommunikasjonssystemer forventes store endringer som øker kvaliteten, rasjonaliserer og effektiviserer driften. Det kan bety kostbare investeringer, men innsparinger på driftsbudsjettet.

Driftsendringer i TFF er allerede gjennomført i retning av å legge ned kostbare kjøp fra eksterne tilbydere. Vi bygger opp tilsvarende tjenester/tilbud i egen kommune ved bl.a etablering av Alvdal Aktivitetssenter (stasjonen). Omorganisering av støttekontakt-tjenesten vil gi oss kontroll over en hittil galopperende kostnadsvekst i avdelingen. Siden Storsteigen VGS ligger i Alvdal, vil det fortsatt rekrutteres nye elever med behov for spesielle tilpasninger innen TFF sine rammer. Flere brukere av TFF vil melde sine behov i nærmeste framtid. Med omstillingene som er gjort, har vi lagt til rette for dette innen kontrollerte kostnadsrammer. Utgifter er tatt i 2015 for å høste gevinster i årene framover.

Med disse omstillingene i PRO, har vi gjennomført kommunestyrets budsjettvedtak for 2015 om reduksjon i driftskostnader.

5.3.7 Landbruk og miljø

	Konstituert enhetsleder : Ylva Sneltned
--	---

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

BILDE	Enhetsleder Mariann Totlund er ute i permisjon fra sept. 2015 til sept. 2016. Ansvarsområdet er landbruk og miljø. Hovedansvaret for lov- og tilskudds-forvaltning innenfor landbruk og utmark, næringsutvikling innen for tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer, plan- og arealforvaltning, og forurensingsaker. Enheten selger tjenester til Tynset kommune innenfor de nevnte ansvarsområdene, og til Folldal kommune innenfor skog- og utmarksforvaltning. Enheten har 7 ansatte, derav 5 personer i 100 % stilling og 2 personer i 60 % stilling.
-------	---

Opprinnelig budsjetttramme 2015	1 980 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	87 000
Komp. prisstigning i 2016	17 000
Bortfall av utleie til Steiaprosjektet	140 000
Økte gebyrinntekter	-15 000
Økt refusjon fra Tynset og Folldal	-129 000
Budsjetttramme 2016	2 080 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innenfor vedtatt ramme. - Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	- Attraktiv som arbeidsgiver - Utvikle gode kompetansemiljø	- Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø. - Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Gjennomføre personalmøter med faginnhold.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på høgskole- eller universitetsnivå. Gjennomføres minimum hver fjortende dag, noen perioder hver uke.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	er	veilede og bistå brukere og samarbeidspartner i forhold til enhetens virkeområde.	Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. Gjennomføre medarbeiderundersøkelser.	Gjennomføres innen 01.05. hvert år. Gjennomføres innen 01.11. annet tredje år. På en skala fra 0-6 skal medarbeiderundersøkelsen vise en fornøydhetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).
Brukere	Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet	- Fokus på veilederrollen i direkte møte med brukere. - Fokus på riktig og hensiktsmessig bistand i form av råd, veiledning og økonomiske støtteordninger. Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør.	Måle brukertilfredshet gjennom jevnlig brukerundersøkelser Registrere og behandle klagesaker Benytte KOSTRA-tall i analysen Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon.	På en skala fra 0-6 skal brukerundersøkelser vise en fornøydhetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). Alle klagesaker skal oversendes overordnet myndighet innen fristkrav i h.h.t. gjeldende lov. Riktige og hensiktsmessige tjenester skal vurderes opp mot KOSTRATALL for egen kommune og sammenlignbare kommuner. Annonserte åpningstider følges. Ved henvendelse på telefon skal bruker kontaktes innen 24 timer.

Vurdering av drift /endringer 2016 med tildelt ramme

Den foreløpige budsjetttramme for 2016 innebærer en videreføring av dagens drift.

Utfordringer i 2016 er at enhetsleder er ute i fødselspermisjon, og konstituert enhetsleder går ut i forholdsvis langvarig sjukemelding tidlig i 2016 – 2-3 måneder. Kan medføre at enheten ikke klarer å levere alle tjenester til rett tid i dette tidsrommet.

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Ingen investeringstiltak er kjent pr. idag	2016-2023	0

Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Husleieavtale med Hedmark fylkeskommune om kontor i Rektorboligen på Storsteigen går ut 01.10.2019. Reforhandling av avtale eller flytting til andre kontorlokaler vil gi noe innsparing	2019	- 20 000
	2020-2023	- 100 000

En eventuell reduksjon av budsjetttramma de nærmeste årene vil føre til en reduksjon i antall årsverk ved enheten.

Enheten må da konsentrere seg i hovedsak om lovpålagte oppgaver, og avvise mange andre typer forespørsler. Dette vil resultere i lavere kvalitet på tjenestene vi tilbyr.

4.8 Kultur

	Enhetsleder: Henny Oddveig Kveen Brustad (permisjon i 2016) Gunn Hvamstad vikarierer i 2016 8,63 årsverk fordelt på ansvarsområdene: Adm. og ledelse (1, 2 årsverk), bibliotek/skolebibliotek (2, 53), kulturskole (2,5), svømmehall (0,1) og kino (0,4). I tillegg har enheten ansvar for Alvdal museum, spillemiddelsøknader, samarbeid lag og foreninger, diverse saksbehandling, sekretær i barne- og ungdomsrådet. Enheten er også involvert i prosjektgruppe og ulike arbeidsgrupper i forbindelse med arbeidet med ny barneskole med kulturdel og flerbrukshall.
--	---

Opprinnelig budsjetttramme 2015	4 795 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	120 000
Komp. prisstigning i 2016	18 000
Økte priser i kulturskole	-18 000
Tilskudd til turistinformasjonen	25 000
Bortfall salg av 8 % skolebibliotekar til ungd.skola	30 000
Budsjetttramme 2016	4 970 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må	Prestasjonsmål Konkret mål

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

	sterke på		til for å nå målene?	
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. Sterk budsjettstyring	Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap. God kvalitet og bredt tilbud innenfor budsjettamme.
Medarbeidere og kompetanse	Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer Heve statusen til kulturskolen Stabilitet blant ansatte i kulturskolen Muligheter for flere i større stillinger	Jobbe for et godt arbeidsmiljø, med raushet, tydelighet og fleksibilitet i forhold til hverandre. Vi skal ville gå på jobb, og vi skal ha det så moro og bra på jobb at vi kan yte det lille ekstra. Samarbeide med de andre innenfor samme fagfelt i regionen. Viktig både for prosjektarbeid og egenutvikling.	Bibliotek: Jevnlige mandagsmorgenmøter. Dette for å diskutere det som skjer på biblioteket; arrangementer, problemstillinger, andre aktuelle ting. Kulturskole: Økt fokus på kvalitet i alle ledd gjennom arbeidet med kulturskoleplan, implementering av Rammeplan. Ukentlige møter med kulturskolelærerne. Oppfølging av lærere, planlegging, utveksle ideer. Samarbeid på tvers av enhetene, spesielt rettet mot grunnskole. Samarbeid om stillinger Enhetsmøter en gang i måneden. Oversikt over enheten, arena for samarbeid, oppfølging ansatte. Årlige medarbeidersamtaler. Grundig forarbeid og oppfølging i forbindelse med ansettelser.	Jevnlige møter som beskrevet under tiltak. Regionalt samarbeid og møtepunkter på tvers av kommuner og fagfelt innenfor enheten. Lavt sykefravær. Mulighet for etterutdanning. Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
Brukere	Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet	Gi et relevant tilbud til størst mulig del av befolkningen i Alvdal innenfor vedtatte økonomiske rammer og med god kvalitet. Være aktuelle for barn, ungdom, voksne og eldre. Gjennomføre prosjekter vi har bundet oss til, samt våre faste aktiviteter. Være en trivelig møteplass med lav terskel.	Fokusere på entusiasme, kreativitet, kvalitet, allsidighet og humor. Enhet kultur har fleksible medarbeidere som vil og får til mye. Fortsette et godt samarbeid med lag og foreninger. Viktig for bredde på arrangementer. Få til et enda bedre samarbeid innad i enhet kultur. Kulturskole, kino	Bibliotek: 8 spillkvelder (barn og ungdom) 8 slektskvelder (alle aldre) Invitere 2. klasse til biblioteket. De blir kjent på biblioteket og får lånekort. Gjennomføre SommerLes (10 år i 2015) 2 barnehagearrangementer 4 voksenarrangementer Synlighet i media. Kulturskole: Jobbe godt med

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

			og bibliotek.	rekruttering, Økt tilgjengelighet, Jevnt økende elevplasser. Tilbud rettet mot barn og unge. Tilbud innenfor blåseinstrumenter, strykeinstrumenter, sang, piano, gitar, bass, trommer, band, musikk og data. billedkunst, dans, drama, musikkterapi og musikk fra livets begynnelse. Synlighet i media. God informasjonsflyt mellom kulturskole, elev og forelder. Enhet kultur: Gode tilbud innenfor kino og bad. Samarbeid med lag og foreninger. Være medspiller med kulturlivet i bygda. Jobbe for at barn og unge i Alvdal skal ha godt kulturtilbud. Kvalitet i arbeidet. Synlighet i media.
--	--	--	---------------	--

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Foreløpig budsjetttramme for 2016 innebærer en videreføring av dagens drift.

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad
Bibliotek: Behov for oppgradering/utskifting av møbler. Har stått siden 1990. Gjøre lokalet mer tiltrekkende for voksne.	2016	Ca. 100.000 etter pris innhentet fra Senab.
Kulturskolen: Behov for oppgradering av både instrumentpark, kostyme, rekvisitter, div til dansesal, visuelle kunstfag, lyd, lys, generelt utstyr og møbler (arbeidsplasser for ansatte) Dette kan ses i sammenheng med nybygg	2018	Vanskelig å anslå, men legges inn i byggekostnader.

Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Kulturskole: Ved samlokalisering i nytt bygg vil en av konsekvensene være større søknad, flere elever, i kulturskolen. Tilgjengeligheten	2018 -	?

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

bedre, mer synlig, statusen øker.		
-----------------------------------	--	--

Enhetens vurdering av driften i planperioden 2016-2023.

I perioden vil kulturskolen ha behov for oppgradering av instrumentpark, inventar mm.

Det er også behov for investeringer bibliotek, siden det nå er vedtatt at folkebiblioteket skal ligge der det ligger. For å ha et innbydende og praktisk bibliotek, samt imøtekomme flere brukergrupper er det ønske om endringer i inventar – ikke gjort endringer siden 1990.

Alvdal kommune har i 2015 fått rapport fra Anno Museum som har kartlagt tilstanden på bygningsmassen i Alvdal museum. Det er både små og til dels store behov for restaurering av museumsmassen. Fordeling av finansiering i fht. dette må forhandles med Anno, samt at nye konsolideringsavtaler også er ved å forhandles frem, hvor bl.a fordeling av ansvar for vedlikehold er et vesentlig punkt. Det vil komme en egen sak til kommunestyret om tildeling av midler til restaurering i 2016.

Enheten ønsker å være en spydspiss for tilbud for barn og unge også i årene som kommer. Hvis en må skjære ned på driftsbudsjettet vil dette i hovedsak gå ut over lønnsmidler, dvs. tilbudet som enheten tilbyr per i dag. Vi må her se på hva som er mulig innenfor tildelte rammer fremover, og også se på hva som kan ligge i samarbeid med andre både på tvers av enheter og med lag og foreninger. Enheten kan også være en ressurs i arbeidet med tilbud til flyktninger, men dette må da planlegges i samarbeid med andre aktører og i så fall være en vurdering av ressurser og tilgang til midler. Enheten ønsker fortsatt å gi tilbud til unge gjennom tiltak som Filmbussen, UKM, kulturmidler, arbeid med barne- og ungdomsråd, skole- og barnehagekino mm.

5.3.9 Kommunalteknikk

	Enhetsleder: Ola Sørhus
	Antall årsverk: 15,9
	Antall ansatte: 19
	Enhetens virkeområde:
	Forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunaltekniske anlegg (veg, G/S-veg, gatelys, vann, avløp, overvann) og av alle kommunale bygninger. Administrering av kommunale avgifter innen vann/avløp/renovasjon (VAR-området), utleieavtaler boliger, salg av kommunale regulerte tomter. Ansvarlig for/delaktig i kommunale investeringer. Det er planlagt å bruke 1,3 årsverk av egne administrative ressurser i investeringsprosjekter i 2016.

Kommunalteknikk	
Opprinnelig budsjetttramme 2015	7 635 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	262 000
Komp. prisstigning i 2016	73 000
For stor rammeøkning for renhold TFF-bygg i 2015	-80 000
Økt utleie	-20 000
Økt egeninnsats på investeringer	-260 000
Utvidelse med 1 ekstra midlertidig avdeling i Plassen barnehage	142 000
Budsjetttramme 2016	7 750 000

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Måleparametre Hvordan vi måler om vi lykkes	Prestasjonsmål Konkret ambisjonsnivå

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring	Oversikt over kostnader før igangsetting av tiltak som vedlikehold og andre oppgaver. Felles forståelse og god forankring blant alle ansatte.	Regnskap og tertialrapporter målt mot budsjett.	Gjennomføre drifta i henhold til budsjett og de føringer og mål som er lagt i dette.
Medarbeidere og kompetanse	• Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetansemiljøer	• Utvikling av og ansvar til den enkelte ansatte. • Gjennomgang av hvilken kompetanse som enheten bør prioritere å ha eller rekruttere/utvikle. • Tid for opplæring • Medarbeidersamtaler tidlig i året.	• Gjennomføring av medarbeidersamtaler, minimum 1 i året. • Antall ansatte med fagbrev/-utdanning. • Fagkombinasjoner blant de ansatte i forhold til enhetens behov.	• Avgjørelser tas på lavest mulig nivå, selvstendige medarbeidere. • Ved rekruttering lykkes med å rekruttere ønsket fagkompetanse ut fra vurdert behov og prioritering. • Gjennomføre kartlegging av de som ønsker å ta fagutdanning, legge til rette for at dette er gjennomførbart.
Innbyggere	• Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet	• Tydelig og nok informasjon til innbyggerne om hvilke tjenesteomfang og tjenestenivå som skal leveres. • Være tilgjengelig i kontortiden og gi midlertidige tilbakemeldinger der hvor saker krever mer tid for avklaring.	• Brukerundersøkelser.	• Samsvar mellom den tjeneste som enheten skal levere og innbyggerne opplever å få. • Være tilgjengelig for brukerne, gi respons på henvendelser og tydelige avklaringer.
Utvikling og satsning	• God på tilrettelegging	• Ressurser og kunnskap blant egne ansatte. • Være fleksibel i løpende prioritering av oppgaver. • Økonomisk handlingsrom innen selvkostområdene til å gjennomføre prioritert utbygging.	• Antall prosjekter som gjennomføres med egne resurser uten kjøp av ekstern kompetanse der hvor enheten selv skal besitte denne ut fra sin kompetanseplan. • Brukerfornøydhetsundersøkelse.	• I forkant med klargjøring av etterspurte nærings- og boligareal. • Utbygging av VA i tråd med vedtatte planer.

Beskrivelse av drift - 2016

Budsjettet for 2016 vil kunne gjennomføres, men er utfordrende i forhold til vedlikeholdsoppgaver. Mange gamle bygninger inneholder en del skulter mangler som ikke er like enkel å oppdage før en begynner rehabilitering. Per i dag har kommunalteknikk gjennomført større rehabiliterings prosjekter over investeringsbudsjettet. Driften er preget av en del ad-hoc oppgaver som ikke lar seg planlegge. Effekten av endringen med bestilling av tjenester ser ut til å gi oss bedre planleggingstid, og mer effektiv gjennomføring av større

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

oppdrag, men det krever også at andre enheter melder inn oppgavene som beskrevet i ny rutine for innmelding av oppdrag.

Budsjettramme for 2016 vil kunne gjennomføres uten større endringer i tjenestetilbudet.

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden

Se kapittel 4, sidene 14-23.

Driftsmessige endringer som følge bl.a. av investeringer

	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Økt husleie omsorgsboliger	-28	-170	-170	-170	-170	-170	-170	-170
FDV Steigen skole			-300	-700	-700	-700	-700	-700
FDV Plassen skole			-150	-400	-400	-400	-400	-400
FDV Plassen barnehage			-150	-400	-400	-400	-400	-400
FDV samfunnshuset			-40	-150	-150	-150	-150	-150
FDV Jonstad-bygget		-20	-55	-55	-55	-55	-55	-55
Bortfall leieinntekter Jonstad		150	272	272	272	272	272	272
FDV ny skole og hall			1 500	3 170	3 170	3 170	3 170	3 170
Utleie til Alvdaal friskliv			-100	-300	-300	-300	-300	-300
Utlån til Alvdaal I.L.			-100	-200	-200	-200	-200	-200
Energisparing som følge av EPC		-250	-950	-950	-950	-950	-950	-950
Økt husleie tannklinikken				-300	-300	-300	-300	-300
Utvidelse Plassen barnehage	140	245	180					
Redusert åpn.tid svømmehall		-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Sum netto endring	112	-195	-213	-333	-333	-333	-333	-333

Kommentarer:

- 2 nye omsorgsboliger forventes å stå ferdige for innflytting senest 1/11-2016. Boligene genererer økte leieinntekter.
- Ny skole og idrettshall antas ferdigstilt og tas i bruk i august 2018. Anslått FDV totalt på byggene de første årene er 3,17 mill. kr.
- Den eldste delen av Steigen skole foreslås solgt for kr 1,- høsten 2018. Dette, sammen med endret bruk av den nyeste delen av byggene, medfører redusert FDV på kr 300.000 i 2018. Helårseffekten i 2019 anslås til kr 700.000.
- Deler av Plassen skole tas i bruk som barnehage fra og med august 2018. Resten av bygningen foreslås leid ut. Ved utleie anslås FDV-utgiftene redusert med kr 150.000 i 2018 og med kr 400.000 i 2019.
- Plassen barnehage foreslås solgt på høsten i 2018. FDV-utgiftene reduseres med kr 150.000 i 2018 og med kr 400.000 i 2019.
- Samfunnshuset blir ikke lenger gymsal for skolene fra og med august 2018. FDV antas dermed redusert med kr 40.000 i 2018 og med kr 150.000 i 2019.
- Jonstad-bygget foreslås solgt i 2017. Dette medfører bortfall av FDV-utgifter og leieinntekter.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

- Ny skole og hall antas ferdigstilt i juli 2018 og vil etter planen tas i bruk i august 2018. Ang. FDV-utgiftene vises det til omtale av dette i saksutredningen.
- Alvdal friskliv blir leietaker i det nye bygget. Anslått årlig leie: 300.000 kr. Det legges opp til at Alvdal I.L. skal låne lokaler, i hovedsak hallen, for et mindre beløp.
- Energispareprosjektet vil medføre en del investeringer på kommunale bygg (se investeringsbudsjettet med kommentarer) som skal gi reduserte energiutgifter. Reduksjonen er anslått til 250.000 kr i 2017 og ca. 950.000 kr fra 2018 og utover.
- Lokalene for tannklinikken foreslås rehabilitert og utvidet. Økt leieinntekt som følge av dette anslås til 300.000 kr på årsbasis.
- Det foreslås at Plassen barnehage utvides med en midlertidig (fra aug. 2016 til juli 2018) ekstra avdeling. Dette krever større lokale enn i dag. Det foreslås at kommunen leier brakke.
- Rådmannen foreslår at svømmehallens åpningstider reduseres fra og med 2017. Dette betyr reduserte energiutgifter.

Utfordringer

Kommunen står foran store investeringer, og det vil sette større krav til administrasjonen i enheten. Det anbefales ikke at kommunen går inn på byggeledelsesnivå i større utbygginger, men heller har en overordnet ansvarsrolle med prosjektledelse. Hele byggelederroller ville ta for mye tid kombinert med tjenestetilbudet som kommunalteknikk skal yte. Det ligger mye arbeid foran oss med å få registrert alle bygg inn i et program for vedlikehold, samt utarbeidelse av gode vedlikeholdsplaner.

Den store oppdragsmengden med prosjekter har satt tilbake fremdriften med dette arbeidet. Enheten har også igangsatt registrering og gjennomgang av alle rutiner i forbindelse med innføring av kvalitetslosen. Det er utført en del arbeid med endring av rutiner, samt utarbeidelse av nye rutiner. En utfordring i dag, men et godt hjelpemiddel på sikt for godt HMS/KS arbeid.

Økende krav til dokumentasjoner, oppfølging, samt pålegg fra tilsynsmyndigheter, vil også være en utfordring i tiden fremover. Det er også en stor utfordring med ressursbruken av administrasjon med tanke på de store prosjektene som er under oppseiling mot de faste oppgavene som enheten håndterer.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

5.3.10 Alvdal barnehage

	Enhetsleder: Janne Kjeldsen Alvdal barnehage består av to barnehager, Plassen og Øwretun. Det er til sammen 114 barn i alderen 1-6 år fordelt på 6 avdelinger. Det er 31 fast ansatte, fordelt på 25,5 årsverk. 1,6 årsverk er knyttet til styrket tilbud.
---	--

Opprinnelig budsjetttramme 2015	11 750 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	433 000
Komp. prisstigning i 2016	22 000
1 ny midlertidig avdeling i Plassen barnehage, alternativ 2, se lenger ned i dok.	745 000
Budsjetttramme 2016	12 950 000

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	- God bo- og besøkskommune - Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. - Sterk budsjettstyring	- Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. - Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. - Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	- Attraktiv som arbeidsgiver - Utvikle gode kompetansemiljøer	- Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø. - Ha arenaer for utveksling av kompetanse og drøfting av problemstillinger - Finansiering av	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Medarbeidersamtaler Gjennomføre årlige medarbeiderundersøkelser Gjennomføre personalmøter med faginnhold.	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse. Gjennomføres med alle ansatte innen 01.05. hvert år. Innen 01.11. hvert år. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelsen vise en fornøydighetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). Gjennomføres minst 1 gang pr. måned.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

		barnehagelærerstudie fra felles kompetansepott	Motivere for at ansatte vil starte opp med barnehagelærerstudie.	Minst 1 ansatt under utdanning til barnehagelærer
Brukere	- Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer - God tilgjengelighet	Spørsmål hentet fra brukerundersøkelse: 1. Aktivitetsinnholdet i barnehagen? 2. Barnehagens bidrag til ditt barns språkutvikling? 3. Personalets omsorg for barnet? 4. Godt samspill med de voksne? 5. Godt vennskap med andre barn? 6. Barnehagens samarbeid med hjemmet? 7. Informasjon om det som skjer i barnehagen? 8. Alt i alt, i hvor stor grad er du fornøyd med barnehagen barnet går i?	Måle brukertilfredshet gjennom årlige brukerundersøkelser: 1. Bruke evalueringer for videre planlegging. Synliggjøre det arbeidet som gjøres i form av månedsbrev og daglig kontakt med foreldre. 2. Fokus på boktras, arbeide med språkstimulering i hverdagssituasjoner 3. Reflektere over egen praksis, bruke veiledning som redskap. Barnet i sentrum 4. Ta barna på alvor, (ref. dokument barns medvirkning) ha trivselssamtaler med barna. 5. Fortsett arbeid mot mobbing, fokusere på den enkeltes positive side 6. Ta foreldre på alvor, ved å respektere deres meninger, tilby foreldresamtaler ved behov. 7. Sende ut månedsbrev med informasjon, gi ønsket informasjon om barnet og barnehagen i hente- bringe situasjoner. 8. Arbeide for at hvert enkelt barn skal ha en god hverdag og en best mulig utvikling ved ovenstående faktorer.	1. 2014/2015: 5,0 Mål 2016: 5,2 2. 2014/2015: 4,8 Mål 2016: 5,2 3. 2014/2015: 5,2 Mål 2016: 5,4 4. 2014/2015: 5,0 Mål 2016: 5,3 5. 2014/2015: 5,2 Mål 2016: 5,3 6. 2014/2015: 4,8 Mål 2016: 5,1 7. 2014/2015: 4,5 Mål 2016: 4,9 8. 2014/2015: 5,0 Mål 2016: 5,3

Driftsmessige endringer i økonomiplanperioden

Antall søkere på barnehageplass forventes å øke for barnehageåret 2016/2017. Dette skyldes at 2010-kullet er på kun 17 unger, mens antall nye søkere ved hovedopptak i februar/mars 2016 kan være så mange som 37. Av disse 37 er 14 barn født i 2013 og 2014, mens 23 er født før 1/9 i 2015. Det kan med andre ord bli så mange som opp mot 20 flere som skal inn i barnehage enn som går ut. Dette gir kommunen en utfordring som vi ikke har hatt på lenge.

Situasjonen pr. 1/1-2016 vil være slik:

Plassen vil pr. 1/1-16 ha 40 barn fordelt med 13 i aldersgruppa 1-2 år og 27 barn i gruppa 3-5 år. Øwretun vil 1/1-16 ha 72 barn totalt, hvorav 32 i gruppa 1-2 år og 40 barn i aldersgruppa 3-5 år. Dette betyr at det både i Plassen og Øwretun ikke er ledige plasser fra 1/1-16.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Fordelt på antall dager pr. uke - pr. 1/1-2016:

Alvdal barnehage

	2 dager	3 dager	4 dager	5 dager	Totalt
1-2 år Plassen barnehage	0	5	4	4	13
3-5 år Plassen barnehage	0	7	14	6	27
1-2 år Øwretun barnehage		5	12	15	32
3-5 år Øwretun barnehage		8	15	17	40
SUM 1-2 år	0	10	16	19	45
SUM 3-6 år	0	15	29	23	67
SUM antall	0	25	45	42	112

Sivil Sara

	2 dager	3 dager	4 dager	5 dager	Totalt
0-2 år SivilSaras Eventyrbarnehage	0	6	2	2	10
3-6 år SivilSaras Eventyrbarnehage	1	2	5	6	14

Her er en oversikt over antall fødte og antall barn i barnehage pr. 1/1-16 fordelt på de ulike årskullene:

Fødselsår	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Sum
Antall fødte:	18	31	39	30	30	29	177
Går i Alvdal barnehage pr. 1/1-16	12	29	36	19	17		113
Alvdøler i Sivil Sara pr. 1/1-16	5	2	3	7	3		20
Tynsetinger i Sivil Sara pr. 1/1-16	2		1				3
Totalt antall barn i barnehage i Alvdal pr. 1/1-16	19	31	40	26	20	0	136

Det er flere måter å løse utfordringen på. Alternativene vil kunne være:

- 1) Ny avdeling for inntil 9 småbarnsplasser (12 unger) med 1 pedagog og 2 assistenter i Plassen barnehage.
Lokale: Leie av brakke
- 2) Ny avdeling for inntil 14 småbarnsplasser (19 unger) med 2 pedagoger og 2 assistenter i Plassen barnehage.
Lokale: Leie av brakke.
- 3) Ny avdeling for inntil 9 småbarnsplasser (12 unger) i Plassen barnehage i tillegg til at Sivil Sara utvider med inntil 5 småbarnsplasser (7 unger).
Lokale i Plassen: Leie av brakke.
- 4) Utvidelse i Sivil Sara med inntil 9 småbarnsplasser (12 unger).
- 5) Utvidelse i Sivil Sara med inntil 14 småbarnsplasser (19 unger).

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Alt. 1) 1 ny avdeling på Plassen

Forutsatt at antall nye søknader er inntil 29, noe som betyr en netto økning på inntil 12 unger.

Barnehagedrift 9 småbarnsplasser (inntil 12 unger):

	Helårseffekt	2016	2017	2018
1 ped.leder og 2 ass.:				
Lønn og sosiale utgifter	1 525 000	693 000	1 525 000	830 000
Andre utgifter	110 000	50 000	110 000	60 000
Foreldrebetaling	-260 000	-118 000	-260 000	-140 000
Netto utgift:	1 375 000	625 000	1 375 000	750 000
Lokaler:				
Leie av brakke	170 000	70 000	170 000	100 000
Montering	40 000	40 000	-	40 000
Energi	25 000	12 000	25 000	13 000
Renhold og vaktmester	50 000	20 000	50 000	30 000
Netto utgift:	285 000	142 000	245 000	183 000
Sum netto utgift alt. 1	1 660 000	767 000	1 620 000	933 000

Alt. 2) 1 ny avdeling på Plassen med ekstra bemanning

Forutsatt at antall nye søknader er mellom 29 og 36, noe som betyr en netto økning på inntil 19 unger.

Forutsatt at alle utover 17 tas inn i ny avd. på Plassen.

Barnehagedrift 14 småbarnsplasser (inntil 19 unger):

	Helårseffekt	2016	2017	2018
2 ped.ledere og 2 assistenter				
Lønn og sosiale utgifter	2 080 000	946 000	2 080 000	1 134 000
Andre utgifter	150 000	70 000	150 000	80 000
Foreldrebetaling	-400 000	-180 000	-400 000	-220 000
Redusert tilskudd Sivil Sara	-200 000	-90 000	-200 000	-110 000
Netto utgift:	1 630 000	746 000	1 630 000	884 000
			-	
Lokaler:			-	
Leie av brakke	170 000	70 000	170 000	93 000
Montering	40 000	40 000	-	40 000
Energi	25 000	12 000	25 000	13 000
Renhold og vaktmester	50 000	20 000	50 000	30 000
Netto utgift:	285 000	142 000	245 000	176 000
			-	
Sum netto utgift alt. 2	1 915 000	888 000	1 875 000	1 060 000

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Alt. 3) 1 ny avdeling på Plassen kombinert med 7 flere unger i Sivil Sara

Forutsatt at antall nye søknader er mellom 29 og 36, noe som betyr en netto økning på inntil 19 unger.

Forutsatt at de inntil 19 ungene fordeler seg med 12 i den nye avd. på Plassen og 7 i Sivil Sara.

Barnehagedrift 9 småbarnsplasser (ca. 12 unger):

	Helårseffekt	2016	2017	2018
1 ped.leder og 2 ass.:				
Lønn og sosiale utgifter	1 525 000	693 000	1 525 000	830 000
Andre utgifter	110 000	50 000	110 000	60 000
Foreldrebetaling	-260 000	-118 000	-260 000	-140 000
Økt tilskudd til Sivil Sara	1 190 000	495 000	1 190 000	695 000
Netto utgift:	2 565 000	1 120 000	2 565 000	1 445 000
			-	
Lokaler:			-	
Leie av brakke	170 000	70 000	170 000	95 000
Montering	40 000	40 000	-	40 000
Energi	40 000	18 000	40 000	20 000
Renhold og vaktmester	75 000	35 000	75 000	40 000
Netto utgift:	325 000	163 000	285 000	195 000
Sum netto utgift alt. 1	2 890 000	1 283 000	2 850 000	1 640 000

Alt. 4) Utvidelse i Sivil Sara med 9 småbarnsplasser (inntil 12 unger):

Forutsatt at antall nye søknader er 29 (17 + 12)

	Helårseffekt	2016	2017	2018
Økt tilskudd	2 100 000	875 000	2 100 000	1 225 000

Alt. 5) Utvidelse i Sivil Sara med 14 småbarnsplasser (inntil 19 unger):

Forutsatt at antall nye søknader er 36 (17 + 19)

	Helårseffekt	2016	2017	2018
Økt tilskudd	3 350 000	1 400 000	3 350 000	1 950 000

Det er vanskelig å si noe sikkert når det gjelder behovet for barnehageplasser framover i planperioden, men som det skisseres ovenfor så er det variasjoner i størrelsen på antall barn i hvert årskull, som i 2016-2018 vil medføre at det er behov for flere barnehageplasser og en oppbemanning i barnehagene. Hvis en ser lengere fram i tid så er det uvisst om behovet vil ligge der det er i dag eller om det vil gå noe ned. Det vi vet er at om det blir slik at Plassen barnehage flyttes inn i lokalene til Plassen skole vil det være nok plass til 3-5 avdelinger, og at det er naturlig at det gjøres opp/nedbemanning etter behovet for barnehageplasser. Kontantstøtteordningen påvirker også i noe grad etterspørselen etter barnehageplasser for barn under 2 år, men det ser ut til at mange velger å benytte seg av barnehagen fra ca 1-1,5 år.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

I følge Lov om barnehager skal alle godkjente barnehager i kommunen samarbeide om opptak av barn og brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Det har de to siste årene vært en stor søkning til Plassen barnehage, og det er pr 01.11.15. 10 barn som står på venteliste til Plassen barnehage, disse barna har plass i Øwretun og Sivil-Saras eventyrbarnehage. Dette er i hovedsak barn som sokner til Plassen.

Det har vært en god utvikling når det gjelder å ha tilstrekkelig med barnehagelærere i stillinger som pedagogisk leder, og pr.01.01.16 er det ingen pedagogiske ledere på dispensasjon fra utdanningskravet.

1.mai 2015 ble det innført ny lov om reduksjon i foreldrebetaling i barnehage. Loven sier at ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av inntekten sin for en barnehageplass. Fra 1. august 2015 har også alle 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Dette medfører at inntektene til barnehagene blir noe redusert. Foreldre med lav inntekt søker selv om denne reduksjonen. I forslag til budsjett 2016 er det lagt inn en økning i foreldrebetalingen på ca 5 % for 3,4 og 5 dagers barnehagetilbud. Ettersom ordningen om reduksjon i foreldrebetaling er søknadsbasert er det vanskelig å vite hvor mange som vil søke om dette. Men det kan se ut som at økningen i foreldrebetaling vil dekke inn den mindre inntekten barnehagen får med denne nye ordningen.

5.3.11 Organisasjons- og serviceenheten

	Enhetsleder: Per Arne Aaen Oppgaver: - Publikumsmottak, servicetorg, informasjon - Økonomi - Personal - IKT 11 ansatte fordelt på 10,5 årsverk. 0,7 årsverk leies ut til IKT Fjellregionen IKS (FARTT). Enhetsleder er assisterende rådmann.
---	---

Opprinnelig budsjetttramme 2015	11 470 000
Komp. lønnsoppgjør i 2015	202 000
Komp. prisstigning i 2016	30 000
Kvalitetslosen	-250 000
Økte utgifter til FARTT	238 000
IKT-utstyr til nytt kommunestyre	-80 000
Budsjetttramme 2016	11 610 000

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Virksomhetsmål

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	• God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	• 3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. • Sterk budsjettstyring	• Holde driftsnivået innenfor vedtatt ramme. • Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - og oppfølging av regnskap. • Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer.	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	• Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetansemiljøer	• Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø. • Fokus på den enkelte som del av et kollegium hvor faglig utveksling og kunnskapsdeling er en naturlig del av arbeidsdagen. • Gode holdninger til nærvær.	Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse. Gjennomføre personalmøter med faginnhold. Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler. Gjennomføre medarbeiderundersøkelser hvert andre år	Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på videregående- eller høghskolenivå. Gjennomføres minst 1 gang pr. måned. Gjennomføres innen 01.05. hvert år. Gjennomføres innen 01.11. det aktuelle år. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelsen vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).
Brukere	• Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet	• Tett og godt samarbeid med enhetene. • Fokus på riktig og hensiktsmessig bistand i form av råd, veiledning og utvikling av stab og støttefunksjoner. • Åpningstid sentralbord og skranke. • Kommunens hjemmeside	Aktiv bruk av ledermøter Opplæringstiltak, aktiv veiledning og støtte i det daglige spesielt mot ledernivå i organisasjonen. Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon. Riktig informasjon og god veiledning for kommunens innbyggere og næringsliv. Digitalisering og elektronisk kommunikasjon. Informasjon som virkemiddel for involvering og medvirkning i tidlig fase	På en skala fra 0-6 skal årlig evaluering i ledergruppa av stab- og støttefunksjon vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest). På en skala fra 0-6 skal brukerundersøkelse vise en fornøydhet på mer enn 4 (6 er høyest). På en skala fra 0-6 skal brukerundersøkelse vise en fornøydhet på mer enn 4 (6 er høyest).

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

			og underveis i prosesser.	
--	--	--	---------------------------	--

Vurdering av drift / endringer 2016 med tildelt ramme

Tildelt ramme gir grunnlag for videreføring av tjenestenivå under følgende forutsetninger:

Ledig 40 prosent stillingsressurs som følge av AFP med virkning fra 1. januar erstattes ikke tilsvarende fullt ut i perioden fram til 1. juni.

Det ansettes lærling i løpet av 2016.

Økonomiplanen 2016 – 2023

Investeringer i planperioden

Tiltak	År	Kostnad
Nytt sentralbord	2016	120.000
Ny skranke m.m. i publikumsmottak i kommunehuset	2016	100.000

Planlagte driftsmessige endringer i planperioden

I denne omgang foreslås det ingen endringer i budsjettamme i perioden 2016-2023, men det foreslås at organiseringen innen økonomifunksjonene vurderes. Man ser her for seg at et framtidig samarbeid innen skatt, lønn og regnskap med de andre FARTT-kommunene Folldal, Rendalen, Tynset og Tolga utredes i 2016.

Enhetens vurdering av driften i planperioden.

Digitalisering av tjenester mot innbyggere, næringsliv og organisasjonsinternt vil påvirke enheten framover. Dette krever investeringer i IKT-verktøy, kompetanse og endring i ressursbruk. Nye oppgaver til kommunene, forventinger i samfunnet, blant innbyggere og ansatte stiller nye krav til stab- og støttefunksjoner.

5.3.12 Diverse

Opprinnelig budsjettamme 2015	21 900 000
Komp. lønns- og prisvekst	618 000
Lønnsoppgjør i 2015	112 000
Økte midler til lønnsoppgjør i 2016	2 200 000
Kommune- og fylkestingsvalget i 2015	-170 000
Økt tilskudd til Sivil Sara barnehage	640 000
Premieavvik pensjon	-400 000
Budsjettamme 2016	24 900 000

Plan, byggesak og geodata:

Alvdal har felles kontor sammen med Tynset kommune med Tynset som vertskommune. Nettoutgift (det vil si brutto utgift minus gebyrinntekter) for Alvdal kommune i perioden 2006-2016:

	Plan	Bygge og	Kart og	Totalt
--	------	----------	---------	--------

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

		deling	geodata	
2006	337.000	202.000	223.000	762.000
2007	538.000	497.000	200.000	1.235.000
2008	440.000	201.000	623.000	1.264.000
2009	643.000	524.000	592.000	1.759.000
2010	1.097.000	349.000	1.051.000	2.497.000
2011	502.000	129.000	1.247.000	1.878.000
2012	634.000	475.000	973.000	2.082.000
2013	780.000	673.000	880.000	2.333.000
2014	1.200.000	684.000	1.200.000	3.084.000
2015	1.660.000	645.000	1.235.000	3.540.000
2016	1.700.000	365.000	1.427.000	3.492.000

I sitt budsjettforslag har rådmannen i Tynset tatt høyde for at Alvdal kommune skal betale 321.000 kr for utarbeidelse av planstrategi for Alvdal. Dette tilsvarer omtrent et halvt årsverk. Rådmannen i Alvdal mener dette er vel stor ressursbruk på formålet og har derfor i vårt budsjett redusert beløpet fra 321.000 til 176.000.

Midt Hedmark brann- og redningsvesen:

Utviklingen i tilskuddet:

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Beløp	1.873.000	1.873.000	1.996.000	2.228.000	2.328.000	2.400.000

Alvdal sokneråd:

Tilskudd til Alvdal sokneråd. Tilskuddet brukes til lønn kirkeverge og kirketjenere, driftsutgifter kirkene osv. Rådmannen foreslår en økning i tilskuddet for 2016 på 3,1 %, noe som tilsvarer økningen i budsjettramme for kommunens egne driftsenheter samlet.

Felles skoleutgifter:

Her føres PP-tjeneste og logoped fra Tynset kommune. I tillegg føres kjøp fra TATO-samarbeidet her.

Skoleskyss:

Det betales for de elever som har krav på skyss til og fra skolen. Utgiften i 2014 var 1.410.000 kr. For 2016 anslås den til 1.500.000 kr.

Folkevalgt virksomhet:

100 % ordfører, 10 % varaordfører, tapt arbeidsfortjeneste, møtegodtgjørelser og reiseutgifter folkevalgte.

Felles personalutgifter:

Her føres blant annet forsikringspremier, lønn til hovedtillitsvalgt, refusjon andre tillitsvalgte, felles utviklingstiltak i organisasjonen, lønn til lærlinger.

SivilSara Eventyrbarnehage:

Tilskuddets størrelse baseres på sist avlagte regnskap for kommunen, det vil si de kommunale barnehagene og antall barn i både de kommunale og den private barnehagen i 2014.

Utviklingen i tilskuddet:

År	2012	2013	2014	2015	2016
----	------	------	------	------	------

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Beløp	2.457.000	2.178.000	2.559.000	2.150.000	2.850.000
-------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Revisjon og kontrollutvalg:

Kommunen kjøper revisjonstjenestene fra Revisjon Fjell IKS og kontrollutvalgssekretariat fra Kontrollutvalg Fjell IKS. Samla utgift i 2014 var 422.000 kr. Budsjettene for 2016 fra de to IKS'ene til sammen er på 466.000 kr.

Tilskudd til private fysioterapeuter:

Regnskap 2014:	1.100.000 kr
Årsprognose 2015:	1.117.000 kr
Budsjettforslag 2016:	1.160.000 kr

5.4 Interkommunale virksomheter der Alvdal kommune deltar

Alvdal kommune er med i en rekke interkommunale samarbeid. Utviklingen viser at dette har vært viktig for å sikre kompetanse og rekruttering, spesielt innen fagfelt med spesialisert kunnskap eller ettertraktet kompetanse. Det ville vært umulig for kommunen å kunne tilby samme kvalitet på disse tjenesten uten et interkommunalt samarbeid.

Enkelte av virksomhetene er organisert etter lov om interkommunale selskaper (som IKS'er) med egne styre og administrasjon, mens noen er organisert og drives etter vertskommunemodellen.

Her følger en oversikt på samarbeid som involverer Alvdal kommune:

Tiltak	Vertskommune/ Kontor- kommune	Deltakerkommuner	Tjeneste-/ fagområde
Aksjeselskaper			
FIAS A/S	Tolga	Tolga, Os, Røros, Holtålen, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Engerdal, Stor-Elvdal	Renovasjon + konkurranseutsatt næring
MeSkano A/S	Tynset	Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os	Varig tilrettelagt arbeid Attføring, kvalifisering
Hedmark fylkesmuseum A/S, avd. Nord Østerdalsmuseet	Tynset	Os, Tolga, Alvdal, Folldal, Rendalen, Tynset	

Interkommunale selskaper (IKS)

IKT Fjellregionen IKS	Tynset	Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga	IKT drift og utvikling
Revisjon Fjell IKS	Os	Oppdal, Rennebu, Holtålen, Røros, Os,	Revisjon

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Kontrollutvalg Fjell IKS	Os	Tolga, Alvdal Oppdal, Rennebu, Holtålen, Røros, Os, Tolga, Alvdal, Folldal	Kontrollutvalg
Midt-Hedmark Brann og redning IKS	Elverum	I regionen: Tolga, Tynset, Alvdal, Rendalen og Folldal	Brann, redning og feiling, samt forebyggende brannvern
Krisesenteret for Nord- Østerdal - ny fra 2011	Lillehammer	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor- Elvdal	

Samarbeidsordninger

Nord-Østerdal Musiker	Tolga	Os, Tolga, Tynset, Alvdal
Teater i Fjellregionen	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen
Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)-tjeneste, inkl. logoped	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Hedmark FK
Arbeidsgiverkontroll	Røros	Holtålen, Røros, Os, Tolga, Folldal, Tynset, Alvdal, Rendalen
Jordmortjeneste	Tynset sjukehus	Fellesavtale Tynset, Alvdal, Tolga, Os, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal
Legevakt	Tynset	Tynset, Alvdal, Tolga og Folldal
Innkjøpsamarbeid	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen
Geodata	Tynset	Alvdal, Røros, Os, Tolga, Tynset, Rendalen, Folldal og NØK
Skogbrukssjef	Alvdal	Alvdal, Folldal og Tynset
Skolesamarbeid (TATO)	Tynset	Tolga, Tynset, Alvdal
Voksenopplæring (samfunnsopplæring)	Tynset	Tynset, Tolga, Alvdal, Folldal
Enhet for landbruk og	Alvdal	Alvdal, Tynset

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

miljø

Barnevernssamarbeidet Tynset

Alvdal, Tynset,
Tolga, Folldal og
Rendalen

Enhet for plan,
byggesak og geodata Tynset

Tynset, Alvdal

Annet avtalebasert samarbeid

Regionrådet for
Fjellregionen

Tynset/Hedmark
fylkeskommune

Røros, Os, Tolga,
Tynset, Alvdal,
Folldal, Rendalen,
Hedmark fk

Interessepolitisk
organ, prosjektut-
vikling og
prosjektvertskap
uten delegert
myndighet etter §
27 i
kommuneloven

Tverrfaglig
opplæringskontor i
Fjellregionen
Musikk i Hedmark

Tynset/Røros

Røros, Os, Tolga,
Tynset, Alvdal,
Folldal, Rendalen
Os, Tolga, Tynset,
Folldal, Alvdal og
Rendalen

Administrering av
lærlingordningen i
regionen

IKA Opplandene

Lillehammer

Alvdal, Rendalen,
Stor-Elvdal, Tynset,
Tolga, Folldal

Arkivdepot
organisert etter §
27 i
kommuneloven

Samarbeidsavtaler
DPS, Tynset

Rendalen, Alvdal,
Folldal, Tynset,
Tolga og Os

Alvdal kommune er også deltakere i en del nettverksamarbeid innenfor ulike fagområder. I tillegg er Alvdal kommune medlem av Kommunenes Sentralforbund (KS), Landsammenslutninga for Vasskraftkommuner (LVK) og av Utmarkskommunenes sammenslutning (USS). Vi betaler medlemskontingent til alle tre.

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

5.5 Tilskudd til lag og foreninger

Kommunen yter direkte tilskudd til enkelte lag, foreninger etc. Her følger en oversikt: Tallene i budsjett 2016 er rådmannens forslag.

	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Regnskap 2014
Tilskudd til Aukrustsenteret	0	0	350.000
Frivilligsentralen	90.000	90.000	85.000
Teater i Fjellregionen (Hedmark teater)	16.000	15.000	15.000
Alvdal Idrettslag	120.000	120.000	120.000
Alvdal Vei	250.000	250.000	250.000
Trossamfunn	75.000	75.000	74.695
17. mai-arrangement	8.000	8.000	10.923
Musea i Nord-Østerdal	61.000	60.000	61.225
Musikerordning for Hedmark	96.000	80.000	88.524
Støtte til politiske partier	40.000	40.000	39.994
Drift og vedl.hold Aukrustsenteret	345.000	345.000	356.871
Kulturmidler lag og foreninger	70.000	70.000	70.000

6 Vedtatte hovedtall i budsjettskjema

6.1 Formannskapetets vedtak/innstilling

Budsjettskjema 1A - drift - felles inntekter og felles utg.				
	Form.sk. vedtak	Justert	Opprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
			i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-49 080	-49 600	-48 352
Skatteutjevning (inntektsutj.)	-11 150	-10 300	-10 480	-9 383
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	-77 255	-76 850	-76 550	-78 055
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 470	-5 470	-5 316
Skjønnsmidler	-1 400	-1 000	-1 000	-1 100
Skatt på eiendom	-13 860	-13 860	-13 860	-10 766
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-6 450	-4 500	-6 364
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 603
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-164 410	-162 860	-160 939
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 400	-1 400	-1 537
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	3 800	4 150	3 110
Avdrag på lån	7 800	8 070	8 070	7 734
Ekstraordinære avdrag på lån				2 891
Netto finansutgifter	9 900	10 470	10 820	12 198
Avsetning til disp.fond	2 420	4 300	1 765	1 049
Avsetning til investeringsfond	1 860	1 860	1 860	
Avsetn. til klima- og energifond				450
Avsetning av premieavvik		500	5 300	4 743
Tilb.føring til disp.fondet		900	900	1 600
Avsetning til bundne fond	3 800	5 750	3 800	5 644

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Bruk av tidligere års overskudd		-855		-4 437
Bruk av fond premieavvik	-500	-4 742	-5 700	-918
Bruk av bundne avsetninger	-400	-500	-500	-500
Netto avsetninger	7 180	7 213	7 425	7 631
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	2 574
Kalkulatoriske renter/avdrag				-5
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 932
Til fordeling drift	-154 960	-151 727	-149 615	-145 472
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	154 960	151 724	149 615	144 617
Overskudd/underskudd	-	-3	-	-855

Budsjettskjema 1B - driftsrammer enhetene				
	Form.sk. vedtak	Justert	Oppprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
			<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Til fordeling drift (skjema 1A)	-154 960	-151 727	-149 615	-145 472
Steigen skole	9 650	10 280	10 305	10 546
Plassen skole	8 800	8 833	8 880	9 079
Alvdal ungdomsskole	9 700	9 583	9 710	9 569
Helse	13 300	13 047	13 075	13 656
NAV sosial	3 200	3 027	2 755	2 430
Pleie, rehab. og omsorg	41 000	40 192	40 860	39 464
Landbruk og miljø	2 080	1 880	1 980	1 869
Kultur	4 990	4 878	4 795	5 058
Kommunalteknikk	7 750	7 446	7 635	7 698
Plassen barnehage				4 182
Øwretun barnehage				7 546
Alvdal barnehage	12 950	10 871	11 750	
Org.- og serviceenheten	11 610	11 048	11 470	10 907
"Enhet" Diverse	24 930	21 897	21 500	21 662
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 775
Premieavvik inneværende år		-500	-5 300	-4 743
Premieavvik forrige år	500	4 742	5 700	918
Sum drift	154 960	151 724	149 615	144 617

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1A	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønnstilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-13 860	-15 760	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-168 940	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 100	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	5 700	6 700	6 900
Avdrag på lån	7 800	9 230	11 850	12 300
Netto finansutgifter	9 900	13 830	17 550	18 200
Avsetning til disp.fond	2 420	2 915	1 280	5 585
Avsetning til investeringsfond	1 860	3 760		
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Bruk av fond premieavvik	-500	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-400			
Netto avsetninger	7 180	10 475	5 080	9 385
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Kalkulatoriske renter/avdrag				
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-154 960	-149 635	-151 310	-146 355
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	154 960	149 635	151 310	146 355
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Budsjettskjema 1B	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Steigen skole	9 650	9 110	4 970	
Plassen skole	8 800	8 620	4 700	
Nye Alvdal barneskole			7 260	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 700	9 620	9 620	9 620
Helse	13 300	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 200	3 300	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	41 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	2 080	2 080	2 080	2 080
Kultur	4 990	4 665	4 680	4 695

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Kommunalteknikk	7 750	7 550	7 625	7 900
Avløp				
Plassen barnehage				
Øwretun barnehage				
Alvdal barnehage	12 950	13 830	13 085	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 930	24 900	24 730	24 900
Variasjon i pensjonspremiene			1 000	
Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Premieavvik pensjon i år	0	0	0	0
Premieavvik pensjon i fjor	500	0	0	0
Totalsum	154 960	149 635	151 310	146 355

Budsjettskjema 1A	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønntilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-15 760	-15 760	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-168 940	-168 940	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	6 900	7 960	7 960	7 960
Avdrag på lån	12 300	11 000	11 000	11 000
Netto finansutgifter	18 200	17 960	17 960	17 960
Avsetning til disp.fond	2 655	5 925	2 895	5 925
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Netto avsetninger	6 455	9 725	6 695	9 725
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Kalkulatoriske renter/avdrag				
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-149 285	-146 255	-149 285	-146 255
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	149 285	146 255	149 285	146 255
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1B	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Nye Alvdal barneskole	15 600	15 600	15 600	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 620	9 620	9 620	9 620
Helse	13 050	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 400	3 400	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	39 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	1 980	1 980	1 980	1 980
Kultur	4 695	4 695	4 695	4 695
Kommunalteknikk	7 900	7 900	7 900	7 900
Alvdal barnehage	12 200	12 200	12 200	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 730	24 900	24 730	24 900
Variasjon i pensjonspremiene	1 000		1 000	
Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Totalsum	149 285	146 255	149 285	146 255

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Økonomisk oversikt driftsbudsjettet			
	Budsjett	Budsjett	Regnskap
Driftsinntekter	2016	2015	2014
Brukerbetalinger	-8 506 000	-9 018 000	-8 638 790
Andre salgs- og leieinntekter	-20 316 000	-20 410 000	-20 825 275
Overføringer med krav til motytelse	-32 232 000	-18 090 000	-26 254 338
Rammetilskudd	-95 100 000	-93 500 000	-93 854 000
Andre statlige tilskudd	-6 500 000	-4 500 000	-6 228 534
Andre overføringer	-1 108 000	-1 104 000	-1 507 446
Inntekts- og formueskatt	-52 000 000	-49 600 000	-48 351 956
Eiendomsskatt	-13 860 000	-13 860 000	-10 766 261
SUM DRIFTSINNTEKTER	-229 622 000	-210 082 000	-216 426 600
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	130 371 000	114 269 000	114 070 723
Sosiale utgifter	28 256 000	24 349 000	21 372 033
Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.	27 374 000	24 594 000	25 231 531
Kjøp av varer/tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	29 578 000	28 672 000	32 166 635
Overføringer	8 910 000	8 164 000	10 218 502
Avskrivninger	6 580 000	6 539 000	6 932 139
Fordelte utgifter	-5 225 000	-4 598 000	-5 582 655
SUM DRIFTSUTGIFTER	225 844 000	201 989 000	204 408 908
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-3 778 000	-8 093 000	-12 017 692
Finansinntekter			
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 330 000	-1 480 000	-1 635 083
Mottatte avdrag på utlån	-10 000	-10 000	-3 500
SUM EKSTERNE FINANSINNT.	-1 340 000	-1 490 000	-1 638 583
Finansutgifter			
Renteutg., prov. og andre fin.utg.	3 400 000	4 150 000	3 110 943
Avdragsutgifter	7 800 000	8 070 000	10 625 525
Utlån	10 000	10 000	
SUM EKSTERNE FINANSUTG.	11 210 000	12 230 000	13 736 468
RES. EKST. FIN.TRANS.	9 870 000	10 740 000	12 097 885
Motpost avskrivninger	-6 500 000	-6 500 000	-6 932 139
NETTO DRIFTSRESULTAT	-408 000	-3 853 000	-6 851 946
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidl. års regnsk.messige mindreforbruk			-4 437 139
Bruk av disposisjonsfond			-1 383 859
Bruk av fond premieavvik	-500 000	-5 700 000	-918 143
Bruk av bundne fond	-10 805 000	-7 196 000	-7 079 290
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-11 305 000	-12 896 000	-13 818 431
Overført til investeringsbudsjettet	1 500 000	1 500 000	2 573 613
Avsatt til disposisjonsfond	2 420 000	1 765 000	4 045 224

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Tilbakeføring til disp.fondet		900 000	
Avsatt til investeringsfond	1 860 000	1 860 000	
Avsatt til fond premieavvik		5 300 000	4 742 624
Avsatt til bundne fond	5 934 000	5 425 000	8 453 983
SUM AVSETNINGER	11 714 000	16 750 000	19 815 444
BUDSJETTMESSIG MER-/MINDREFORBR.	0	0	-854 933

Investeringsbudsjettet for 2016-2019 (beløp i 1000 kr)				
	Budsjett	Økon.plan	Økon.plan	Økon.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr

Barneskole, kulturdal, idrettshall og svømmehall				
Ny barneskole og hall - detaljprosjektering	9 300			
Ny barneskole, idrettshall og svømmehall - bygging	30 000	110 000	53 500	
Universell tilpassning av Alvdal tannklinikk. Påbygg og ombygging	150		3 630	
Salg av Glimt	-200			
Nytt tak Plassen skole, den eldste delen av bygn.massen. Prekært		560		
Salg av Plassen barnehage			-1 250	
Plassen skole - klargjøring for barnehage			300	

Brutto kostnad ny barneskole, kulturdal, idrettshall og svømmehall: 202.800.000	
Finansiering:	
Momsrefusjon:	37.700.000
Spillemidler:	19.500.000
Salg av eiendommer:	1.450.000
Fondsmidler:	7.450.000
Lån:	136.700.000

Brutto kostnad annet vedr. skoler og barnehager: 4.640.000	
Finansiering:	
Momsrefusjon:	900.000
Lån:	3.740.000

Utleieboliger				
Bygge 2 nye leiligheter til omsorgshybler på Solbakken	3 900			
Rehabilitering Steitun Nord.				500
Verneboliger 1-2. Full renovering	850			
Aldersboliger 7-10. Oppgradering leilighet bad/adkomst		550	550	550
Rehabilitering utleieboliger			350	100

Brutto kostnad utleieboliger: 7.350.000	
Finansiering:	
Momsrefusjon:	1.400.000
Statstilskudd:	975.000
Lån:	4.975.000

Kommunehuset, Solsida og felles ang. bygg				
Energikartlegging i kommunale bygg vil gi et mindreforbruk i 2015 på kr 101.000.	395	185		
EPC kontrakt, etterisolering, skifting av vinduer, etc.	3 300	7 700		
Sentralbord	120			
Skranke, kantine m.m. i 1. etasje i komm.huset	100			
Bygge om undertetasjen i nordfløyen på Solsida til dagsenter		510		
Ombygging av kjøkken / oppholdsrom på lavterskel 1 N Solsida.			500	

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Rehabiliterer rommene på Solsida 1 sør. Bad,vinduer, gulv, male vegger. 6 rom			300	
---	--	--	-----	--

Brutto kostnad: 13.110.000

Finansiering:

Momrefusjon: 2.550.000

Fondsmidler : 640.000

Lån: 9.920.000

Veier

Gata i sentrum. Egen sak i kommunestyret. 8,18 mill eks mva	10 225			
Veiomlegging v/skurlaget.	7 500			
Fundament for kunst i rundkjøring ved Aukrustsenteret	200			
Ny vei fra nedre Måna vei opp til Steimoegga inkl. grunnerv. SVV koster fra Fv. 29 til nedre Måna vei. AK fra nedre Måna veg til øvre Måna veg		3 200		

Brutto kostnad veier: 21.125.000

Finansiering:

Momsrefusjon: 3.700.000

Refusjon fra Statens veivesen: 8.000.000

Lån: 9.425.000

Kirkene

	2016	2017	2018	2019
Utvidelse av Alvdal kirkegård		1 000		

Næring

Grunnerv/jordskiftedom ref sak: 08/521	300			
Næringsareal Steimosletta	5 340			
Salg næringsareal Steimosletta	-4 200			
Salg av Jonstad bygg (takst 2012? ca. 2,1 Mill)		-2 100		
Brutto kostnad: 5.640.000				
Finansiering:				
Momsrefusjon: 1.070.000				
Salg av eiendommer: 6.300.000				

Utstyr og transportmidler

Kombidamper på kjøkkenet på Solsida	100			
Bil legevakt		150		
Bil kommunalteknikk			350	
Ny traktor kommunalteknikk			550	

Brutto kostnad: 1.150.000

Finansiering:

Momsrefusjon: 20.000

Fondsmidler: 1.130.000

SUM	71 780	123 855	60 030	1 150
------------	---------------	----------------	---------------	--------------

Selvkost-investeringer:

Utsifting kummer / utstyr / ledninger	500		500	500
Alvdal øst 2 R4. VA og gatebelysning (avhengig av tomtesalg)	1 082			
Gata VA.	3 200			
Utsifting pumper Gulløymoen		150		

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Vedlikehold renseanlegg		200		200
Oppgradering driftsovervåkningsutstyr		300		
Ombygging av VA ved skurlaget (avhengig av statens vegvesen)	1 200			
Utvivelse av kommunalt avløpsnett Strømmen		2 000		
Oppgradere OV-system Brenna				500
Sum	5 982	2 650	500	1 200
Totale investeringer:	77 762	126 505	60 530	2 350

Finansiering:	2016	2017	2018	2019
Momskompensasjon	13 020	23 910	10 180	230
Tilskudd	975		19 500	
Refusjon fra SVV og forskuttering Gata	8 000			
Salg av næringsareal	4 200			
Salg av Jonstad		2 100		
Salg av Plassen barnehage			1 250	
Salg av Glimt	200			
Bruk av fond	570	300	8 350	
Overføring fra drift				
Lån	50 797	100 195	21 250	2 120
Sum:	77 762	126 505	60 530	2 350

Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet			
	Budsjett	Budsjett	Regnskap
Inntekter	2016	2015	2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-4 400 000		
Overføringer med krav til motytelse			
Andre inntekter	-8 975 000		-2 762 944
SUM INNTEKTER	-13 375 000	0	-2 762 944
Utgifter			
Lønnsutgifter			152 061
Sosiale utgifter			21 926
Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.	63 162 000	39 436 000	32 845 045
Overføringer	13 690 000	9 159 000	7 535 494
Intern overføring	910 000		115 523
SUM UTGIFTER	77 762 000	48 595 000	40 670 049
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	3 250 248
Utlån	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Dekning av tidl. års udekket			
Avsetning til ubundne inv.fond			
Avsetning til bundne inv.fond			473 563
SUM FINANSIERINGSBEHOV	66 687 000	50 695 000	42 359 816
Bruk av lån	-50 997 000	-38 636 000	-30 740 181
Mottatte avdrag utlån	-600 000	-600 000	-1 085 027
Salg av aksjer			

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Momskompensasjon	-13 020 000	-9 159 000	-7 403 808
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Bruk av disposisjonsfond	-570 000	-800 000	
Bruk av frie invest.fond			
Bruk av bundne inv.fond			-557 186
SUM FINANSIERING	-66 687 000	-50 695 000	-42 359 816
UDEKKET	0	0	0

Budsjettskjema 2A - Investeringer			
	Budsjett	Budsjett	Regnskap
	2016	2015	2014
Investeringer i anleggsmidler	77 762 000	48 595 000	40 670 048
Utlån og forskutteringer	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	1 619 449
Ekstraordinære avdrag på lån			1 630 799
Dekning av tidl.års udekket			
Avsetninger			473 563
Årets finansieringsbehov	80 062 000	50 695 000	45 122 759
Bruk av lånemidler	-50 997 000	-39 115 000	-30 740 181
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-4 400 000		-241 245
Tilskudd til investeringer			-2 521 700
Mottatte avdrag på utlån/refusjoner	-600 000	-600 000	-611 464
Ekstraordinære avdrag utlån			-473 563
Salg av aksjer			
Momskompensasjon	-13 020 000	-8 680 000	-7 403 808
Andre inntekter	-8 975 000		
Sum ekstern finansiering	-77 992 000	-48 395 000	-41 991 960
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Disp. av tidl. års overskudd			
Bruk av disp.fond	-570 000	-800 000	
Bruk av bundne avsetninger			-557 186
Sum finansiering	-80 062 000	-50 695 000	-45 122 759
Udekket	-	-	-

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

6.2 Kommunestyrets vedtak

Driftsbudsjettet

Budsjettskjema 1A - drift - felles inntekter og felles utg.				
	K.st. - vedtatt	Justert	Opprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
			i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-49 080	-49 600	-48 352
Skatteutjevning (inntektsutj.)	-11 150	-10 300	-10 480	-9 383
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	-77 255	-76 850	-76 550	-78 055
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 470	-5 470	-5 316
Skjønnsmidler	-1 400	-1 000	-1 000	-1 100
Skatt på eiendom	-13 860	-13 860	-13 860	-10 766
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-6 450	-4 500	-6 364
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 603
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-164 410	-162 860	-160 939
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 400	-1 400	-1 537
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	3 800	4 150	3 110
Avdrag på lån	7 800	8 070	8 070	7 734
Ekstraordinære avdrag på lån				2 891
Netto finansutgifter	9 900	10 470	10 820	12 198
Avsetning til disp.fond	2 380	4 300	1 765	1 049
Avsetning til investeringsfond	1 860	1 860	1 860	
Avsetn. til klima- og energifond				450
Avsetning av premieavvik		500	5 300	4 743
Tilb.føring til disp.fondet		900	900	1 600
Avsetning til bundne fond	3 800	5 750	3 800	5 644
Bruk av tidligere års overskudd		-855		-4 437
Bruk av fond premieavvik	-500	-4 742	-5 700	-918
Bruk av bundne avsetninger	-400	-500	-500	-500
Netto avsetninger	7 140	7 213	7 425	7 631
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	2 574
Kalkulatoriske renter/avdrag				-5
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 932
Til fordeling drift	-155 000	-151 727	-149 615	-145 472
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	155 000	151 724	149 615	144 617
Overskudd/underskudd	-	-3	-	-855

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1B - driftsrammer enhetene				
	K.st. - vedtatt	Justert	Opprinn.	Regnskap
	budsj. 2016	budsj. 2015	budsj. 2015	2014
			i 1000 kr	i 1000 kr
Til fordeling drift (skjema 1A)	-155 000	-151 727	-149 615	-145 472
Steigen skole	9 650	10 280	10 305	10 546
Plassen skole	8 800	8 833	8 880	9 079
Alvdal ungdomsskole	9 700	9 583	9 710	9 569
Helse	13 300	13 047	13 075	13 656
NAV sosial	3 200	3 027	2 755	2 430
Pleie, rehab. og omsorg	41 000	40 192	40 860	39 464
Landbruk og miljø	2 080	1 880	1 980	1 869
Kultur	5 030	4 878	4 795	5 058
Kommunalteknikk	7 750	7 446	7 635	7 698
Plassen barnehage				4 182
Øwretun barnehage				7 546
Alvdal barnehage	12 950	10 871	11 750	
Org.- og serviceenheten	11 610	11 048	11 470	10 907
"Enhet" Diverse	24 930	21 897	21 500	21 662
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 775
Premieavvik inneværende år		-500	-5 300	-4 743
Premieavvik forrige år	500	4 742	5 700	918
Sum drift	155 000	151 724	149 615	144 617

Budsjettskjema 1A	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønnstilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-13 860	-15 760	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-167 040	-168 940	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 300	-1 100	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	3 400	5 600	6 510	6 700
Avdrag på lån	7 800	9 230	11 650	12 020
Ekstraordinært avdrag på lån				
Netto finansutgifter	9 900	13 730	17 160	17 720
Avsetning til disp.fond	2 380	2 905	1 575	6 135
Avsetning til investeringsfond	1 860	3 760		
Avsetn. til klima- og energifond				

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Avsetn. pr.avvik pensj. til fond	0	0	0	0
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Bruk av fond premieavvik	-500	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-400			
Netto avsetninger	7 140	10 465	5 375	9 785
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Kalkulatoriske renter/avdrag				
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-155 000	-149 745	-151 405	-146 285
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	155 000	149 745	151 405	146 285
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Budsjettskjema 1B	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2016	2017	2018	2019
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Steigen skole	9 650	9 110	4 970	
Plassen skole	8 800	8 620	4 700	
Nye Alvdal barneskole			7 260	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 700	9 620	9 620	9 620
Helse	13 300	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 200	3 300	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	41 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	2 080	2 080	2 080	2 080
Kultur	5 030	4 775	4 775	4 775
Kommunalteknikk	7 750	7 550	7 625	7 750
Avløp				
Plassen barnehage				
Øwretun barnehage				
Alvdal barnehage	12 950	13 830	13 085	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 930	24 900	24 730	24 900
Variasjon i pensjonspremiene			1 000	
Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Premieavvik pensjon i år	0	0	0	0
Premieavvik pensjon i fjor	500	0	0	0
Totalsum	155 000	149 745	151 405	146 435

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Budsjettskjema 1A	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Skatt på inntekt og formue	-52 000	-52 000	-52 000	-52 000
Skatteutjevning (Inntektsutjevn.)	-11 150	-11 150	-11 150	-11 150
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevn.	-77 255	-77 255	-77 255	-77 255
Småkommunetilskudd	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Skjønnstilskudd	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Skatt på eiendom	-15 760	-15 760	-15 760	-15 760
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-168 940	-168 940	-168 940	-168 940
Renteinntekter og utbytte	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renteutg. og andre finansutg.	6 700	7 760	7 760	7 760
Avdrag på lån	12 020	10 800	10 800	10 800
Ekstraordinært avdrag på lån				
Netto finansutgifter	17 720	17 560	17 560	17 560
Avsetning til disp.fond	3 305	6 395	3 365	6 395
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	3 800	3 800
Netto avsetninger	6 855	10 045	7 015	10 045
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 500	1 500
Kalkulatoriske renter/avdrag				
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Til fordeling drift	-149 185	-146 185	-149 185	-146 185
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	149 185	146 185	149 185	146 185
Overskudd/underskudd	-	-	-	-

Budsjettskjema 1B	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr
Nye Alvdal barneskole	15 600	15 600	15 600	15 600
Alvdal ungdomsskole	9 620	9 620	9 620	9 620
Helse	13 050	13 050	13 050	13 050
NAV sosial	3 400	3 400	3 400	3 400
Pleie, rehab. og omsorg	39 000	39 000	39 000	39 000
Landbruk og miljø	1 980	1 980	1 980	1 980
Kultur	4 775	4 775	4 775	4 775
Kommunalteknikk	7 750	7 750	7 750	7 750
Alvdal barnehage	12 200	12 200	12 200	12 200
Org.- og serviceenheten	11 610	11 610	11 610	11 610
Diverse	24 730	24 900	24 730	24 900

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Variasjon i pensjonspremiene	1 000		1 000	
Variasjon i lønnsoppgjørene		-2 200		-2 200
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500
Totalsum	149 365	146 335	149 365	146 335

Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet for 2016-2019				
	Budsjett	Økon.plan	Økon.plan	Økon.plan
	2016	2017	2018	2019
	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr	i 1000 kr

Barneskole, kulturdel og idrettshall

Ny barneskole og hall - detaljprosjektering	9 300			
Ny barneskole, idrettshall og svømmehall - bygging	30 000	100 000	44 700	
Universell tilpassning av Alvdal tannklinikk. Påbygg og ombygging	150		3 630	
Salg av Glimt	-200			
Nytt tak Plassen skole, den eldste delen av bygn.massen. Prekært		560		
Salg av Plassen barnehage			-1 250	
Plassen skole - klargjøring for barnehage			300	

Brutto kostnad ny barneskole, kulturdel og idrettshall: 184.000.000

Finansiering:

Momsrefusjon:	34.000.000
Spillemidler:	16.000.000
Salg av eiendommer:	1.450.000
Fondsmidler:	7.450.000
Lån:	125.100.000

Brutto kostnad annet vedr. skoler og barnehager: 4.640.000

Finansiering:

Momsrefusjon:	900.000
Lån:	3.740.000

Utleieboliger

Bygge 2 nye leiligheter til omsorgshybler på Solbakken	3 900			
Rehabilitering Steitun Nord.				500
Verneboliger 1-2. Full renovering	850			
Aldersboliger 7-10. Oppgradering leilighet bad/adkomst		550	550	550
Rehabilitering utleieboliger			350	100

Brutto kostnad utleieboliger: 7.350.000

Finansiering:

Momsrefusjon:	1.400.000
Statstilskudd:	975.000
Lån:	4.975.000

Kommunehuset, Solsida og felles ang. bygg

Energikartlegging i kommunale bygg vil gi et mindreforbruk i 2015 på kr 101.000.	395	185		
EPC kontrakt, etterisolering, skifting av vinduer, etc.	3 300	7 700		
Sentralbord	120			
Skranke, kantine m.m. i 1. etasje i komm.huset	100			
Bygge om undertetasjen i nordfløyen på Solsida til dagsenter		510		
Ombygging av kjøkken / oppholdsrom på lavterskel 1 N Solsida.			500	
Rehabilitering rommene på Solsida 1 sør. Bad,vinduer, gulv, male vegger. 6 rom			300	

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Brutto kostnad:	13.110.000
Finansiering:	
Momrefusjon:	2.550.000
Fondsmidler :	640.000
Lån:	9.920.000

Veier

Gata i sentrum. Egen sak i kommunestyret. 8,18 mill eks mva	10 225			
Veiomlegging v/skurlaget.	7 500			
Opprusting av Thorsheimveien og Øvre Brenna			2 300	
Fundament for kunst i rundkjøring ved Aukrustsenteret	200			
Opprusting av Sjulhusveien		1 700		
Ny vei fra nedre Måna vei opp til Steimoegga inkl. grunnerv. SVV koster fra Fv. 29 til nedre Måna vei. AK fra nedre Måna veg til øvre Måna veg		3 200		

Brutto kostnad veier:	25.125.000
Finansiering:	
Momsrefusjon:	4.400.000
Refusjon fra Statens veivesen:	8.000.000
Lån:	12.725.000

Kirkene

	2016	2017	2018	2019
Utvidelse av Alvdal kirkegård		1 000		

Næring

Grunnerv/jordskiftedom ref sak: 08/521	300			
Næringsareal Steimosletta	5 340			
Salg næringsareal Steimosletta	-4 200			
Salg av Jonstad bygg (takst 2012? ca. 2,1 Mill)		-2 100		
Brutto kostnad:	5.640.000			
Finansiering:				
Momsrefusjon:	1.070.000			
Salg av eiendommer:	6.300.000			

Utstyr og transportmidler

Kombidamper på kjøkkenet på Solsida	100			
Bil legevakt		150		
Brukt kroklyftbil			800	
Bil kommunalteknikk			350	
Ny traktor kommunalteknikk			550	

Brutto kostnad:	1.950.000
Finansiering:	
Momsrefusjon:	20.000
Fondsmidler:	1.930.000

SUM	71 780	115 555	54 330	1 150
------------	---------------	----------------	---------------	--------------

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Selvkost-investeringer:	2016	2017	2018	2019
Utskifting kummer / utstyr / ledninger	500		500	500
Alvdal øst 2 R4. VA og gatebelysning (avhengig av tomtesalg)	1 082			
Gata VA.	3 200			
Utskifting pumper Gulløymoen		150		
Vedlikehold renseanlegg		200		200
Oppgradering driftsovervåkningsutstyr		300		
Ombygging av VA ved skurlaget (avhengig av statens vegvesen)	1 200			
Utvidelse av kommunalt avløpsnett Strømmen		2 000		
Oppgradere OV-system Brenna				500
Sum	5 982	2 650	500	1 200
Totale investeringer:	77 762	118 205	54 830	2 350

Finansiering:	2016	2017	2018	2019
Momskompensasjon	13 020	22 350	8 880	230
Tilskudd	975		16 000	
Refusjon fra SVV og forskuttering Gata	8 000			
Salg av næringsareal	4 200			
Salg av Jonstad		2 100		
Salg av Plassen barnehage			1 250	
Salg av Glimt	200			
Bruk av fond	570	300	9 150	
Overføring fra drift				
Lån	50 797	93 455	19 550	2 120
Sum:	77 762	118 205	54 830	2 350

Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet			
	Budsjett	Budsjett	Regnskap
Inntekter	2016	2015	2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-4 400 000		
Overføringer med krav til motytelse			
Andre inntekter	-8 975 000		-2 762 944
SUM INNTEKTER	-13 375 000	0	-2 762 944
Utgifter			
Lønnsutgifter			152 061
Sosiale utgifter			21 926
Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.	63 162 000	39 436 000	32 845 045
Overføringer	13 690 000	9 159 000	7 535 494
Intern overføring	910 000		115 523
SUM UTGIFTER	77 762 000	48 595 000	40 670 049
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	3 250 248
Utlån	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Dekning av tidl. års udekket			
Avsetning til ubundne inv.fond			
Avsetning til bundne inv.fond			473 563
SUM FINANSIERINGSBEHOV	66 687 000	50 695 000	42 359 816

Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2023

Bruk av lån	-50 997 000	-38 636 000	-30 740 181
Mottatte avdrag utlån	-600 000	-600 000	-1 085 027
Salg av aksjer			
Momskompensasjon	-13 020 000	-9 159 000	-7 403 808
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Bruk av disposisjonsfond	-570 000	-800 000	
Bruk av frie invest.fond			
Bruk av bundne inv.fond			-557 186
SUM FINANSIERING	-66 687 000	-50 695 000	-42 359 816
UDEKKET	0	0	0

Budsjettskjema 2A - Investeringer			
	Budsjett	Budsjett	Regnskap
	2016	2015	2014
Investeringer i anleggsmidler	77 762 000	48 595 000	40 670 048
Utlån og forskutteringer	760 000		293 000
Kjøp av aksjer og andeler	450 000	450 000	435 900
Avdrag på lån	1 090 000	1 650 000	1 619 449
Ekstraordinære avdrag på lån			1 630 799
Dekning av tidl.års udekket			
Avsetninger			473 563
Årets finansieringsbehov	80 062 000	50 695 000	45 122 759
Bruk av lånemidler	-50 997 000	-39 115 000	-30 740 181
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-4 400 000		-241 245
Tilskudd til investeringer			-2 521 700
Mottatte avdrag på utlån/refusjoner	-600 000	-600 000	-611 464
Ekstraordinære avdrag utlån			-473 563
Salg av aksjer			
Momskompensasjon	-13 020 000	-8 680 000	-7 403 808
Andre inntekter	-8 975 000		
Sum ekstern finansiering	-77 992 000	-48 395 000	-41 991 960
Overført fra driftsbudsjettet	-1 500 000	-1 500 000	-2 573 613
Bruk av disp.fond	-570 000	-800 000	
Bruk av bundne avsetninger			-557 186
Sum finansiering	-80 062 000	-50 695 000	-45 122 759
Udekket	-	-	-